
Memòria 2013

Oficina Antifrau de Catalunya

© Oficina Antifrau de Catalunya
www.antifrau.cat

Desembre de 2013
Primera edició

La versió digital d'aquest document és accessible a www.antifrau.cat

Índex

1. Activitat de 2013	10
1.1. Àmbit de prevenció.....	11
1.1.1. Funció normativa.....	11
1.1.2. Formació i assessorament al sector públic	55
1.1.3. Transparència	70
1.1.4. Educació	78
1.1.5. Ciutadania	80
1.1.6. Seguiment d'actuacions i consultes no vinculants	82
1.2. Àmbit d'anàlisi i investigació	91
1.2.1. Direcció d'Anàlisi.....	91
1.2.2. Direcció d'Investigacions.....	98
1.3. Col·laboració institucional.....	124
1.3.1. Col·laboració amb les institucions catalanes.....	124
1.3.2. Col·laboració interinstitucional	126
1.3.3. Col·laboració amb les institucions internacionals.....	127
1.4. Àrea de Sector Privat	144
2. Organització i recursos	145
2.1. Estructura organitzativa i recursos humans.....	147
2.2. Recursos materials	149
2.2.1. Gestió pressupostària	150
2.2.2. Sistemes d'informació.....	154

Preàmbul

Tot i ser conscient, com ho sóc, de l'alt risc que es corre quan s'escriu un pròleg que potser pocs llegiran —fins i tot seran pocs els qui llegiran aquesta memòria— aquí deixo unes breus reflexions sobre el curs del 2013.

Creguin-me quan els dic això.

I si no fos així, per què encara se sent dir (cada vegada menys, és clar) que des de l'Oficina Antifrau de Catalunya no s'obtenen resultats? La resposta és òbvia per senzilla: perquè és evident que qui això afirma no ha tingut ocasió de llegir les nostres memòries (ja en són tres des que estic al capdavant d'aquesta il·lustre institució).

En cas contrari, resulta fàcil per a qualsevol lector perspicaç comprovar el que des dels diferents sectors professionals (tant en l'àmbit públic com en el privat) ens va arribant a la nostra seu: que el treball que estem desenvolupant és d'una importància vital per a la nostra actual democràcia; i que es tracta d'una feina de qualitat. Perquè, senyores i senyors, les coses ben fetes per força han d'acabar sempre bé. Les coses fetes amb il·lusió, afany, esforç, ganes i cura, per força han de deixar tard o d'hora la seva empremta entre tots els habitants de Catalunya.

Això és el que ha passat amb el treball de tots els que componem l'Oficina Antifrau de Catalunya: que hem tancat un curs —permetin-me l'expressió— «rodó».

Sense cap dubte, tots i cadascun dels membres que presten el seu servei a la societat des d'aquesta institució han fet un treball excel·lent. Des del dia 1 de gener fins al dia 31 de desembre.

Mitjançant aquesta memòria, no només s'exposa a ulls de tots els ciutadans la feina feta per cadascuna de les direccions de l'Oficina Antifrau, sinó que, a més, es ret comptes davant la societat degudament representada pels diputats i diputades del Parlament de Catalunya.

Perquè, si en democràcia el poble és sobirà, els assumptes públics han d'estar sempre sotmesos i oberts a l'escrutini de la ciutadania. I els qui els gestionem (inclòs jo) hem de retre comptes de forma oportuna i fiable quan siguem cridats i, per descomptat, a través d'una memòria anual, que és un exercici de transparència i un element de cabdal importància per a la regeneració del nostre sistema democràtic.

Quan llegeixin vostès la que tenim ara entre les mans, s'adonaran d'algunes modificacions introduïdes respecte a les memòries d'altres anys. Per exemple, s'ha considerat millor oferir una breu síntesi —organitzada per matèries— dels expedients tramitats.

O, per exemple, una altra innovació clara en aquesta memòria la constitueix un aspecte que he decidit posar en marxa durant aquest any: el seguiment dels expedients finalitzats, que assumeix la Direcció de Prevenció. Aquest seguiment ens permetrà conèixer l'abast autèntic de les nostres resolucions i el grau de compliment a posteriori per part de les administracions públiques. I ens ajudarà a evitar els compliments parcials o només aparents.

Tampoc no voldria passar per alt un desig. El meu desig d'agrair a tota la societat l'alt grau de confiança que ha mostrat en l'Oficina Antifrau durant aquest últim any. En són bones mostres l'augment considerable de denúncies que s'han formulat respecte d'anys passats o l'augment de la demanda d'activitats de formació impartides a tot Catalunya amb un excel·lent grau d'acollida.

En definitiva, la societat confia cada dia més en aquesta institució que tinc l'honor de dirigir. I aquesta confiança ens situa en una posició de credibilitat que no pot ser menyspreada. Resulta evident que el ciutadà, per gaudir de la pau social, necessita ser governat, guiat pels líders polítics. Per això, la seva honradesa ha de ser extrema. Perquè, si no fos així, si el governant o l'aspirant a governar perd la confiança dels governats, el poble no tindria pau social i esdevindria anàrquic i ingovernable.

I això, senyores i senyors lectors, no és ni més ni menys que tenir confiança en els mandataris. I això, senyores i senyors lectors, no és ni més ni menys que el que aquesta institució creada com a mecanisme de control de les conductes públiques està fent: guanyar la confiança social.

Per això vull expressar des d'aquí el meu agraïment més sincer a la societat catalana.

Aquest ha estat un any d'autèntica consolidació en què el treball realitzat ha anat en augment a un ritme vertiginós, cap a l'assoliment d'objectius nous i més grans. Hem elaborat més de 14 informes al mes, un treball extenuant. Hem arribat a processar les 622 denúncies rebudes, des de la posada en marxa de l'Oficina a l'any 2009, de les quals 78 estan pendents de concloure i tan sols 9 s'han suspès per diferents motius.

Pel que fa a les tasques de formació i prevenció, s'han impartit cursos i jornades a 1.278 empleats públics, amb una valoració mitjana de 8,6 sobre 10, la qual cosa suposa un augment respecte de l'any passat del 86,03% de participants i del 47% de sessions impartides.

Potser no és això un èxit notable d'aquesta institució?

Tampoc no m'oblido del treball tècnic dut a terme pel personal informàtic que ha implantat nous sistemes de gestió dels documents i ha contribuït, amb modernització tècnica, a compensar l'escassetat de recursos humans de què disposem. Perquè, si ja al seu dia vaig procedir a anul·lar un concurs amb 18 places ofertes d'ocupació pública en nom del principi d'economia pressupostària, és hora de començar a pregonar als quatre vents que l'Oficina està treballant —valgui l'expressió fàcilment comprensible— «a tota màquina». I cal més gasolina per seguir amb la mateixa velocitat de creuer. Fan falta com a mínim 6 persones més per optimitzar els resultats a partir d'ara.

El 2014 serà l'any en què aquest director mantindrà reunions per aconseguir aquest objectiu i obtenir els permisos i el pressupost necessaris per poder contractar almenys 6 persones més que ajudin els membres actuals de la plantilla de l'Oficina Antifrau.

El 2013 hem participat i contribuït amb les nostres idees i propostes en diverses compareixences i cimeres al Parlament i al govern de la Generalitat.

I en l'àmbit internacional s'han aconseguit dos objectius que eren impensables fa quatre anys. Em refereixo a la inclusió de l'Oficina Antifrau de Catalunya com a membre amb veu i vot i de ple dret del Comitè Executiu de la IAACA (Associació Internacional d'Autoritats contra la corrupció). Aquesta organització la formen més de 120 estats de tot el món, i el Comitè Executiu està integrat per 25 membres, entre els quals hi ha ministres de Justícia i fiscals generals. L'Oficina també hi pertany ara, i a més ha rebut l'encàrrec d'organitzar la reunió, el debat i la discussió del proper Comitè Executiu, que se celebrarà per primera vegada a Europa l'abril de 2014, a la ciutat de Barcelona.

Així mateix, l'Oficina Antifrau de Catalunya ha rebut per aclamació la vicepresidència primera de l'EPAC (Socis Europeus contra la Corrupció), formada pels caps de les policies de tots els països integrants i aspirants de la Unió Europea. La presidència l'exerceix el director general de l'OLAF (Oficina Antifrau de la Unió Europea).

L'Oficina, excuso dir-ho, s'ha convertit en un bon exemple a seguir. Per això no és estrany que durant l'any passat hagi rebut, procedents de nombrosos països de la resta del món sol·licituds de formació i visites que han passat per les nostres instal·lacions.

A part hem de fer menció dels cursos universitaris realitzats per l'Oficina a petició de la Unió Europea, sola o conjuntament amb la Direcció Nacional contra la Corrupció de Romania, o el Servei Nacional francès de Prevenció de la Corrupció.

Pel que fa a la col·laboració amb altres institucions val la pena destacar convenis amb altres organismes públics com ara el Consell General del Poder Judicial o les agències anticorrupció de Sèrbia i de Moldàvia.

Estem doncs davant d'una gran potència en matèria de lluita contra la corrupció i prevenció de les males pràctiques de l'Administració. Una potència que situa Catalunya al cim, en nivells més que homologables amb les institucions europees i internacionals com així ha reconegut el primer Informe Anticorrupció de la Unió Europea publicat coincidint amb el tancament de la present Memòria, que qualifica l'Oficina Antifrau de Catalunya com un “exemple de bona pràctica”. I això, repeteixo, malgrat l'escassetat d'efectius humans. Per aquest motiu desitjo, per acabar, fer una crida a la col·laboració a tots els poders públics de Catalunya per sumar esforços i poder ampliar la plantilla d'aquesta Oficina. Perquè no només a força de voluntarisme s'aconsegueixen les grans coses.

Moltes gràcies per l'atenció dispensada pel lector. Encara —acabo com començava— sóc conscient (i, si no, el temps dirà)—que seran pocs els afortunats que llegeixin aquestes paraules.

Ànim per a tot el meu equip. Gràcies pel vostre generós treball. No ho dubteu. Estem en el camí correcte i encertat.

Moltes gràcies,

Daniel de Alfonso Laso
Director

1 Activitat de 2013

1.1

Àmbit de prevenció

1.1.1. Funció normativa

L'emissió d'informes jurídics per a diferents iniciatives normatives en les fases d'informació pública o de consultes a què aquestes es troben subjectes, prèviament a llurs publicació oficial i entrada en vigor ha esdevingut, ja en l'any 2013, una activitat plenament consolidada de l'Oficina Antifrau.

La finalitat preventiva d'aquesta activitat rau en la voluntat ferma de la institució d'incorporar a l'ordenament jurídic, des del mateix moment de la gestació de la norma, la perspectiva de la integritat i transparència, la qual cosa s'assoleix amb la tramesa del corresponent informe jurídic a l'ens autor de la proposta, prèvia identificació tant de les normes que poden tenir-hi alguna relació especial, directa o indirecta, amb aquella perspectiva, com dels riscos de corrupció que puguin derivar-se de llur aplicació.

Correspon a la Direcció de Prevenció de la institució la responsabilitat d'elaborar els informes esmentats. Durant la seva fase d'estudi i preparació, i quan per raó de la matèria era convenient comptar amb un coneixement més especialitzat, l'àrea ha comptat, a aquest efecte, amb el recolzament d'altres unitats de l'Oficina. D'aquesta manera es pretén que el producte final estigui revestit de la major solvència tècnica possible.

Durant l'any 2013 han estat informats tres (3) avantprojectes de llei; una (1) proposició de llei; tres (3) projectes de decret promoguts per la Generalitat; i tres (3) reglaments d'ens locals, d'acord amb la taula següent:

Taula 1. **Al·legacions de 2013**

Iniciativa normativa	Òrgan promotor	Al·legacions OAC	Resposta	Text aprovat
Proposició de llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern	Parlament de Catalunya	24/12/2013		
Avantprojecte de llei del protectorat	Departament de Justícia	30/10/2013		Projecte de llei BOPC n° 228, de 13 de gener de 2013
Avantprojecte de llei de l'acció exterior de Catalunya / Edicte d'informació pública de l'avantprojecte de llei de l'acció exterior de Catalunya	Departament de la Presidència	09/07/2013		Projecte de llei BOPC n° 141, de 9 de setembre de 2013
Avantprojecte de llei de governs locals de Catalunya	Departament de Governació i Relacions Institucionals	21/06/2013		Projecte de llei BOPC n° 141, de 9 de setembre de 2013
Projecte de decret pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i se n'aprova l'organització i funcionament	Departament de la Presidència	30/04/2013	02/08/2013 - Resposta al·legacions - Dictamen Comissió Jurídica Assessora - Escrit OAC demanant aclariment - Resposta del Departament a la petició d'aclariment	Decret 221/2013, de 3 de setembre
Reglament Orgànic Municipal	Ajuntament de Sant Esteve de Sesrovires	25/04/2013	08/10/2013 - Resposta valoració al·legacions en tràmit	En tràmit
Ordenança general de subvencions	Ajuntament del Prat de Llobregat	23/04/2013	17/06/2013 - Informe valoració de l'Ajuntament	Ordenança general reguladora de la concessió de subvencions
Reglament del Sistema d'arxius i gestió de documents	Diputació de Girona	25/03/2013	09/07/2013 - Resposta de la Diputació de Girona	Reglament del sistema d'arxius i gestió de documents
Projecte de decret pel qual es crea una seu electrònica	Departament de la Presidència	25/03/2013	04/04/2013 - Ofici de resposta - Memòria observacions consulta interdepartamental (primer expedient) - Memòria observacions consulta interdepartamental (segon expedient) - Memòria ACPD - Memòria impacte pressupostari - Informe jurídic final	Decret 232/2013, de 15 d'octubre
Projecte de decret del Consell Nacional de les Dones de Catalunya	Departament de Benestar i Família	25/03/2013	25/03/2013 - Resposta a les al·legacions	

Tot seguit passem a descriure, per ordre cronològic, el contingut essencial de les al·legacions fetes per aquesta Oficina als projectes normatius esmentats, a excep-

ció de la relativa a la Proposició de llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern que és objecte de tractament en l'apartat «Integritat i transparència» de la present memòria:

Projecte de decret de la Seu electrònica

Antecedents

En data 11 de març de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6332 edicte del Departament de la Presidència pel qual se sotmetia a informació pública, per un termini de 15 dies hàbils, el Projecte de decret pel qual es crea la Seu electrònica.

En data 25 de març de 2013, l'Oficina Antifrau de Catalunya va trametre escrit d'al·legacions al projecte esmentat.

En data 16 d'abril de 2013 es va rebre resposta del secretari general de la Presidència, del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, consistent en un informe sobre les al·legacions presentades al projecte de decret manifestant que únicament s'havien rebut les al·legacions de l'OAC i aportant còpia dels documents següents:

- Memòria de les observacions formulades en el tràmit de consulta interdepartamental (primer expedient, abril de 2012).
- Memòria de les observacions formulades en el tràmit de consulta interdepartamental (segon expedient, febrer de 2013).
- Memòria dels dos informes emesos per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
- Memòria de dos informes d'impacte pressupostari, elaborats pel CTTI i per la Direcció General de Pressupostos del Departament de Governació i Relacions Institucionals.
- Memòria de les al·legacions formulades en el tràmit d'informació pública.
- Informe jurídic final.

Resum de les al·legacions

L'OAC, en primer lloc, va voler considerar el significat de l'administració electrònica en la transparència de les administracions públiques i en l'accés a la informació pública. Per això posava en relleu que l'administració electrònica té un caràcter eminentment instrumental, ja que els mitjans electrònics constitueixen un canal més per a la prestació de serveis públics i difusió d'informació pública i

són una via alternativa per a la participació dels ciutadans en l'activitat pública. L'abast de l'administració electrònica permet i facilita la difusió a tota la ciutadania, de forma lliure, d'informacions generals d'interès públic. Però aquesta difusió d'informació pública a través de mitjans telemàtics ha de garantir, com a mínim, les mateixes condicions i exigències d'accessibilitat que ofereixen altres canals d'informació i comunicació, tant des d'un punt de vista formal, com en relació amb els continguts de la informació difosa.

Així doncs, l'administració electrònica ha de donar compliment fidel als principis generals que informen l'actuació administrativa dels ens públics, entre ells, el principi de transparència recollit, pel que fa a l'Administració de la Generalitat, en l'article 71.4 de l'Estatut d'Autonomia, que indica que aquesta Administració «ha de fer pública la informació necessària perquè els ciutadans en puguin avaluar la gestió».

Des d'un punt de vista formal, els mitjans electrònics, com a canal de comunicació, han d'assegurar un accés igual i no discriminatori entre els ciutadans, alhora que necessàriament han de garantir les mateixes condicions de seguretat, simplificació administrativa i neutralitat que ofereixen la resta de vies de relació disponibles.

L'OAC conclouia, en el context d'aquesta consideració preliminar, que és necessari a l'hora de regular i aplicar els mitjans electrònics en el sector públic, atènyer-se al conjunt de principis d'actuació relatius a l'ús de les noves tecnologies recollits en l'article 4 de la Llei 11/2007, en l'article 32 de la Llei 26/2010 i en l'article 4 de la Llei 29/2010.

Centrant ara l'atenció en els suggeriments concrets de l'OAC al text del projecte de decret, destaquem:

Pel que fa a les característiques de la Seu electrònica, vist que el projecte de decret la defineix com a «espai on hi ha disponible de forma integrada la informació, els serveis i els tràmits electrònics de l'Administració de la Generalitat», l'OAC suggeria que s'inclogués en aquest precepte una menció expressa dels principis de transparència i participació. Aquest suggeriment obeeix a la conveniència que el text del projecte incorpori almenys la referència a uns principis que, si bé no tenen pròpiament caràcter organitzatiu o tècnic, sí que presenten una càrrega substantiva de primer ordre, perquè doten de sentit finalista l'instrument de la Seu.

Amb relació als continguts previstos de la Seu electrònica, l'OAC feia dos suggeriments: d'una banda, ampliar en el reglament l'habilitació per determinar continguts informatius addicionals amb caràcter obligatori; i, d'altra banda, assenyalar expressament com a criteri per a l'òrgan responsable de la gestió i coordi-

nació de continguts a l'hora de decidir les informacions que s'hagin de publicar a la Seu electrònica la freqüència amb què la ciutadania sol·licita accés a una informació pública determinada.

L'OAC suggeriria ampliar la llista de continguts objecte de la transparència activa i la difusió obligatòria dels continguts següents:

- (i) Servidors públics: selecció de personal, per permetre el seguiment complet de tot procés engegat a aquest efecte; instruments d'ordenació de la funció pública; retribucions percebudes; mecanismes destinats a la detecció i gestió dels conflictes d'interessos.
- (ii) Procediments de concessió de subvencions i ajuts, independentment del seu import i amb indicació d'aquest, dels objectius i de les persones beneficiàries.
- (iii) Activitat de programació: plans i programes que, si escau, s'aprovin per fixar objectius, així com les activitats, mitjans i temps previstos per a la seva consecució; avaluació de resultats i memòria anual.
- (iv) Òrgans col·legiats: acords i actes.
- (v) Relació dels procediments d'elaboració de normativa en curs, amb indicació del seu objecte i estat de tramitació, així com del contingut íntegre dels textos dels projectes normatius en tràmit d'informació pública i d'audiència als interessats, inclosos les memòries i els informes que els acompanyin;
- (vi) Directrius, instruccions, acords, circulars, ordres de servei o respostes a consultes plantejades en la mesura que suposin una interpretació del dret o tinguin efectes jurídics.
- (vii) Els convenis, pactes o acords subscrits per qualsevol dels ens subjectes al decret, de caràcter interadministratiu o entre l'Administració i els particulars, amb menció expressa de les parts signants, l'objecte i, si escau, les obligacions econòmiques convingudes.
- (viii) Informació estadística per valorar el grau de compliment i qualitat dels serveis públics que siguin competència dels ens subjectes al decret.
- (ix) Finançament, despesa pública, execució pressupostària i activitat de control intern per a la intervenció.
- (x) Els estatuts o la normativa reguladora de qualsevol dels ens que integren el sector públic inclòs en l'àmbit d'aplicació de la norma;

- (xi) Els comptes anuals de qualsevol dels ens que integren el sector públic inclòs en l'àmbit d'aplicació subjectiva del decret;
- (xii) Els informes de control extern i d'auditoria de comptes.

Amb relació a la identificació en l'accés a la Seu electrònica, l'OAC va suggerir que es determinés amb més claredat quins continguts, de tots els disponibles a la Seu electrònica, integren la categoria d'informació accessible sense necessitat d'identificació i, per tant, de lliure accés per a tota la ciutadania.

Pel que fa a les responsabilitats, l'OAC va recomanar que se n'introduís una nova per a l'òrgan competent en matèria d'atenció ciutadana. Aquesta responsabilitat es derivaria de la supervisió que aquest òrgan té atorgada sobre els continguts comuns de la Seu, de tal manera que hauria de promoure entre les autoritats o òrgans competents l'exigència de responsabilitats en què els servidors públics puguin incórrer per l'incompliment de les obligacions derivades del present decret i segons el règim estatutari que els resulti d'aplicació.

Finalment, l'OAC suggeria que, igual que el projecte estableix la necessitat de respectar la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, el text incorporés també de manera expressa la necessitat de respectar les normes que regulen l'accés a la informació pública.

Resum de la resposta

En aquest apartat extractarem el contingut de la resposta continguda en l'informe sobre les al·legacions presentades per l'OAC en tràmit d'informació pública.

En aquest informe el director general del Departament de Presidència va considerar que els continguts que l'OAC proposava incorporar a la Seu electrònica constituïen un compromís públic de transparència que el govern de la Generalitat ha assumit davant de la ciutadania, però tanmateix es va creure oportú emmarcar-ho en un portal temàtic de transparència i participació.

Per tal de recollir les al·legacions presentades per l'OAC i formalitzar el compromís d'oferir els continguts relacionats amb l'accés a la informació i transparència en la gestió pública, es va incorporar al text del projecte de decret una nova disposició addicional que estableix l'obligació d'oferir aquests continguts en un portal electrònic que, sens perjudici del seu accés propi, sigui també accessible des de la seu electrònica de la Generalitat.

Respecte a les altres propostes de canvi, es va decidir:

- Incloure en l'article 5.1 c) una menció expressa dels principis de transparència i participació.
- En l'article 8.18, ampliar a les disposicions de rang reglamentari l'habilitació per determinar continguts informatius addicionals amb caràcter obligatori per a la Seu, i mencionar-hi de manera expressa com a criteri per a l'òrgan responsable de la gestió i la coordinació de continguts la freqüència amb què la ciutadania sol·licita tenir accés a una informació.
- Ampliar els continguts obligatoris de la Seu previst en l'article 8 amb una llista de continguts relacionats amb la transparència. El Departament de la Presidència de la Generalitat considera incorporar aquesta llista de continguts al portal de la transparència que s'instrumentarà mitjançant una disposició addicional setena.
- Respecte al suggeriment fet en relació amb la identificació en la Seu electrònica, incorporar com a principi de la Seu, el criteri de proporcionalitat en els requisits d'identificació i autenticació per accedir-ne als continguts, i en el text es detalla els casos en què cal aquesta identificació, que es corresponen exclusivament amb l'accés a tràmits i comunicacions personals. S'especifica que l'accés al tauler electrònic no exigeix identificació.
- Preveure en l'entorn del portal de transparència a què fa referència la nova disposició addicional setena el suggeriment relacionat amb les responsabilitats de supervisió dels continguts que tinguin a veure amb la transparència.
- Complementar la referència als límits que la normativa de protecció de dades imposa a la publicació de continguts al tauler electrònic, en l'article 18, amb una referència al marc regulador de l'accés a la informació pública.

Valoració general

Les al·legacions formulades volien incidir particularment en els aspectes del text que guarden relació amb els àmbits sobre els quals recauen les funcions generals que la Llei 14/2008, de 4 de novembre, atribueix a l'Oficina Antifrau de Catalunya. L'Oficina Antifrau entenia que l'aprovació d'aquest projecte de disposició general constituïa una oportunitat de primer ordre per aprofundir en la transparència del sector públic català.

Quantitativament, dels set suggeriments proposats per l'OAC, tots set han estat acceptats i incorporats al text del projecte de decret avaluat.

Qualitativament, les aportacions efectuades per l'OAC han tingut una acollida favorable, si bé amb el matís que l'ampliació de continguts informatius suggerida es deriva al futur portal de transparència i participació, que tindrà, segons afirma el Departament de la Presidència, entitat pròpia i diferenciada de la Seu electrònica.

Projecte de decret del Consell Nacional de les Dones de Catalunya

Antecedents

El 7 de març de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6330 l'edicta de 27 de febrer de 2013, del Departament de Benestar Social i Família, pel qual se sotmetia a informació pública, durant el termini de 15 dies hàbils, el Projecte de decret del Consell Nacional de les Dones de Catalunya.

En data 25 de març de 2013 i emmarcat en la fase d'informació pública, es va trametre escrit de l'Oficina Antifrau de Catalunya fent una sèrie de suggeriments orientats a l'enfortiment de la institució i els servidors públics en la vessant de la integritat i fent les observacions de caràcter tècnic que tangencialment es van estimar oportunes.

En data 2 d'octubre de 2013 aquesta Oficina va rebre la valoració de les al·legacions proposades així com l'informe jurídic del projecte de decret.

Resum de les al·legacions

A tall d'introducció cal avançar que el Consell Nacional de les Dones de Catalunya (en endavant CNDC) es configura com un instrument a través del qual es vehicula la participació de les entitats de dones en les polítiques públiques compromeses en el pla de govern sobre aquesta matèria, inclosa l'acció normativa relacionada amb la lluita contra la violència masclista.

En l'article 1 l'Oficina Antifrau trobava a faltar un precepte específic que indiqués els principis rectors de l'actuació del CNDC, en particular el relatiu a la transparència.

Sobre l'article 2 es feia la següent consideració: el contingut de l'apartat 3 d'aquest precepte es reproduïx en l'article 6.2 del projecte, per la qual cosa l'Oficina suggeria evitar-ne la repetició.

L'article 8 se centra en el funcionament del Ple del CNDC, i el seu apartat 5 estableix: «les reunions del Ple no són públiques, per tant només pot assistir-hi una representació per entitat. No és permesa l'assistència en qualitat d'oient».

Des del punt de vista de la transparència no s'arriba a entendre a què pot obeir aquesta restricció a la publicitat en el funcionament d'un òrgan de participació. S'observa que tampoc no es fa referència a la publicitat dels acords adoptats pel CNDC. L'Oficina Antifrau recomana, no només eliminar del text projecte la previsió que les sessions del Ple del CNDC no tinguin caràcter públic, sinó que s'establís expressament la publicitat de les sessions de l'òrgan així com dels acords que aquest adopti, mitjançant la publicació íntegra de les actes de les sessions tan bon punt aquestes hagin tingut lloc, sens perjudici de les modificacions que puguin resultar de l'aprovació definitiva de les dites actes. L'Oficina considera que el CNDC es configura com un testimoni de gran valor des de la perspectiva del retiment de comptes a què es troben subjectes tots els poder públics.

Respecte a l'article 10 relatiu a les competències de la Comissió de Coordinació, se suggereix que s'estableixi de manera expressa la publicitat del reglament intern de funcionament que preveu l'apartat 1.g) en el supòsit que aquest sigui aprovat, per tal de garantir el principi de transparència com a principi al servei de la bona governança.

Finalment, en l'article 16 i per coherència amb el suggeriment efectuat respecte a l'article 10, l'Oficina Antifrau recomana que sigui la present disposició reglamentària la que garanteixi de manera expressa la publicitat dels eventuais reglaments interns que puguin arribar a establir les assemblees territorials.

Resum de la resposta

Respecte a les al·legacions i suggeriments formulats per l'Oficina Antifrau, l'Institut Català de les Dones fa les següents valoracions:

En l'article 1 es comparteixen les formulacions plantejades per l'Oficina Antifrau, i l'apartat 3 queda redactat de la manera següent: «L'actuació del CNDC es regeix d'acord amb els principis generals de transparència, publicitat i participació».

Es manté l'apartat 3 de l'article 2 i s'elimina l'article 6.2 per evitar repeticions.

L'article 8.5 queda redactat de la següent manera: «A les reunions del Ple pot assistir-hi una representació per entitat, amb el dret de vot i veu. És permesa l'assistència en qualitat d'oient».

S'accepta el suggeriment fet respecte a l'article 10 i, per coherència, també queda acceptat el suggeriment fet sobre l'article 16.

Valoració general

Els suggeriments efectuats han estat acceptats en la seva totalitat.

Reglament del Sistema d'arxius i gestió documental

Antecedents

El 22 de febrer de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6321 l'anunci sobre l'aprovació inicial del Reglament del Sistema d'arxius i gestió de documents de la Diputació de Girona, pel qual se sotmetia el text al tràmit d'informació pública per un període de 30 dies hàbils.

En data 25 de març de 2013 l'Oficina Antifrau de Catalunya va formular al·legacions a l'iniciativa normativa esmentada.

El 9 de juliol de 2013 es rep resposta de la Secretaria General de la Diputació de Girona consistent en la transcripció del seu informe elaborat amb relació a les al·legacions presentades per aquesta Oficina.

Resum de les al·legacions

Com a consideració preliminar, l'OAC vol matisar que no es pot concebre el dret d'accés a la informació pública sense una infraestructura adequada de tractament de la informació, la qual vindrà condicionada pel sistema arxivístic: un document públic que hagi estat eliminat o que no resulti localitzable pot suposar, a la pràctica, un obstacle insalvable per a la transparència.

El sistema d'arxius ha de ser, doncs, un suport per al dret d'accés a la informació pública que atresora, i no un condicionant del seu exercici.

Entrant ja a analitzar el text articulat, destaquem els suggeriments següents:

L'article 2, que porta per títol «àmbit d'aplicació», determina l'àmbit subjectiu d'aplicació, però l'OAC troba a faltar que se'n determini també l'àmbit objectiu. Suggereix, per tant, que es descriguin els documents públics que hauran d'integrar el fons de l'arxiu.

Igualment, se suggereix la modificació de la redacció de la lletra c) del mateix article substituint l'expressió «les persones que exerceixen càrrecs de representació política» per una altra de contingut més ampli, com ara «les persones físiques que ocupen càrrecs polítics», per tal que hi hagi més coherència amb el redactat de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents.

L'article 11 té per objecte les funcions pròpies del servei d'arxius, i no el règim d'accés com es podria desprendre del seu títol. Per aquest motiu, l'OAC suggereix que, si s'opta per mantenir el contingut d'aquest article, se'n modifiqui el títol per fer-lo correspondre amb el seu veritable objecte.

En l'article 32 dedicat als principis generals, l'OAC troba a faltar una referència explícita als principis de transparència i d'accessibilitat màxima en què, entre d'altres, es fonamenta el dret d'accés a la informació pública. Així mateix, es recomana que se substitueixi l'expressió «els ciutadans» per «totes les persones».

Pel que fa a la sistemàtica de l'article 32, l'OAC considera que l'incís de l'apartat 1 que estableix que «l'accés del ciutadans als documents només pot ésser denegat en aplicació de les limitacions legalment establertes. Les denegacions del dret d'accés als documents públics s'han de fer per resolució motivada» hauria de formar part del contingut de l'article 33, que és el que es dedica a les excepcions o limitacions al dret d'accés. La seva ubicació actual en el precepte dedicat als principis generals resulta distorsionadora perquè la regla general, precisament, ha de ser la de l'accés a la informació.

També per raons sistemàtiques i dins de l'article 32, es proposa que el seu apartat 2 sigui reubicat en el capítol corresponent, ja que té per objecte una qüestió de procediment com és el termini màxim per resoldre les sol·licituds d'accés.

L'OAC insisteix que el principi d'accessibilitat màxima ha d'inspirar el sistema, i tota restricció o limitació al dret d'accés s'ha de definir ben clarament, de manera que la seva aplicació quedi restringida a supòsits prèviament i acuradament descrits, reduint al màxim la discrecionalitat. L'OAC estima que la redacció de l'article 33.2 no respon a aquesta exigència. D'una banda, fa dependre l'accés als documents d'una mera operació tècnica arxivística com és la classificació, la qual, per cert, s'ha de fer sempre com estableix l'article 20.1 del reglament. D'altra banda, l'incís final de l'apartat sembla introduir un nou motiu de limitació relacionat amb la urgència que, tractant-se d'un concepte indeterminat, podria donar lloc a interpretacions indègudament restrictives del dret d'accés a la informació pública. Per tot això, l'OAC suggereix o bé la supressió de l'apartat o bé la seva reformulació de manera que resulti més respectuosa amb les exigències de transparència.

En l'article 36 l'OAC suggereix un canvi terminològic: substituir l'expressió «dades protegides» o «dades reservades» per una expressió més genèrica com podria ser la de «dades afectades per alguna excepció», a causa de la imprecisió dels termes «protegides» i «reservades» respecte als quals la norma no ofereix cap definició autèntica.

L'article 39 estableix com a edat mínima per exercir el dret d'accés els setze anys. L'OAC suggereix que s'elimini aquest precepte, perquè no resulta coherent amb el principi d'accessibilitat màxima ni tampoc amb el dret dels menors a estar informats com a part del seu desenvolupament integral com a persones.

Finalment, respecte a l'article 41 se suggereix definir què s'entén per «unitat documental» als efectes del Reglament del Sistema d'arxius i gestió de documents de la Diputació de Girona.

Resum de la resposta

La Secretaria General de la Diputació de Girona emet un informe en el qual recull les indicacions d'ordre tècnic proporcionades per l'assessor de la Diputació en l'elaboració del reglament i els criteris jurídics de la Secretaria mateixa.

Respecte a les al·legacions fetes a l'article 2, la Diputació de Girona entén que l'àmbit objectiu d'aplicació queda perfectament determinat per la lectura conjunta dels articles 1 i 2. No obstant, proposar aclarir-lo en el redactat de l'article 10.1, indicant «els articles 1 i 2» on diu «l'article 2». D'altra banda, la Diputació de Girona no considera el suggeriment de descriure els documents que hauran d'integrar el fons de l'arxiu perquè considera que el reglament té una incidència molt més amplia i no és un reglament de l'arxiu.

Sobre la modificació de la lletra c), la Diputació de Girona entén que l'alternativa proposada per l'OAC pot donar lloc a una repetició, atès que «les persones que ocupen càrrecs polítics» que no siguin electes ja estan esmentades en la lletra a). El redactat del reglament es vol centrar precisament en els càrrecs electes per remarcar la seva inclusió en l'àmbit d'incidència del dit reglament.

Els suggeriments fets sobre l'article 11 no són presos en consideració. La Diputació de Girona manifesta que el títol de l'article 11 s'ha de llegir entenent que està dins del capítol I sobre Funcions i àmbits d'actuació del Servei d'Arxius i Gestió de Documents.

Respecte a les reflexions de l'OAC sobre l'article 32 i la manca de referència explícita al principi de transparència i accessibilitat màxima, la Diputació de Girona no creu adequada la seva incorporació al cos de clàusules del reglament, vist que ja s'hi fa referència a l'exposició de motius. D'altra banda, el títol de l'article respon als principis que cal seguir en l'aplicació del reglament, no als principis generals sobre aquesta matèria.

Sobre els termes «ciutadans» i «persones», es considera oportú incorporar una nova definició a l'article 3: «Ciudadà: tota persona física, persona jurídica i ens

sense personalitat jurídica que es relacioni o pugui relacionar-se amb l'administració de la Diputació de Girona».

Sobre la proposta de canvi dels paràgrafs, la Diputació de Girona comunica que no es poden acceptar perquè, en comptes de millorar la sistemàtica de la norma, la distorsionen.

En les seves recomanacions respecte a l'article 33 relatiu a la consulta dels fons no tractats arxivísticament, l'OAC en suggeria la supressió o reformulació, però la Diputació de Girona considera adequat mantenir-ne el redactat, perquè ja indica el caràcter temporal de l'exclusió i la possibilitat de donar-hi accés per raons d'urgència.

Pel que fa a les al·legacions a l'article 36 relatiu a les dades protegides, la Diputació de Girona respon que la fórmula «dades afectades per alguna exclusió» que es proposa com a alternativa no es pot acceptar. La normativa de protecció de dades es fonamenta precisament en el fet que totes les dades personals mereixen protecció. S'han de comunicar principalment quan una llei així ho estableix o quan es disposa del consentiment dels interessats o afectats. En definitiva, totes les dades estan afectades.

D'altra banda, la frase proposada com a alternativa en les al·legacions de l'OAC no es considera adequada, atès que en tot cas es tractaria de «dades afectades per alguna exclusió al principi general de lliure accés». De la mateixa manera, el qualificatiu de «reservades», que l'OAC proposa substituir, és molt freqüent, tant en normes d'incidència general, com ara la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (article 35.2), com en altres d'específiques, per exemple, l'article 95 de la Llei 58/2003, general tributaria. El fet que la Llei 9/1968, de 5 d'abril, sobre secrets oficials emprí aquest terme no implica que en la seva utilització en altres normes s'hagi de fer referència o remissió a aquella llei. Fins i tot la Llei 30/1992, de 26 novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú es refereix (article 37.2) al caràcter reservat de determinada informació.

Davant el suggeriment de l'OAC d'eliminar l'article 39, la Diputació de Girona defensa que l'edat mínima de setze anys no dificulta el principi d'accessibilitat màxima ni tampoc el dret dels menors a estar informats com a part del seu desenvolupament integral com a persones. L'eliminació del precepte que proposa l'OAC produiria l'efecte contrari al desitjat, en la mesura que el dret d'accés s'equipararia al de la majoria d'edat de divuit anys, com a edat legal mínima i general, a partir de la qual es poden realitzar actes i contraure drets i obligacions. Contràriament a això, el fet de rebaixar l'edat mínima del dret d'accés als setze anys afavoreix el principi d'accessibilitat màxima, i es fa possible en la mesura que l'edat mínima de setze anys és la referència per a la realització de determi-

nats actes amb l'eficàcia jurídica en determinats supòsits que la llei mateixa regula, com és el cas de l'accés a la funció pública previst a l'article 56.1 c) de la Llei 7/2007 de 12 d'abril, de l'estatut bàsic de l'empleat públic. També cal fer notar que el precepte del reglament que s'examina garanteix l'accés als menors de setze anys en el marc dels programes pedagògics.

Finalment l'OAC suggeria que en l'article 41 es definís què s'entén per «unitat documental» amb relació a la norma analitzada. La Diputació de Girona respon que no es considera que el nombre màxim d'unitats de què parla el precepte resulti potencialment restrictiu al dret d'accés, atès que el precepte mateix acota l'accés i la consulta d'aquest nombre màxim d'unitats documentals al d'una sessió. A més, la mesura es justifica perquè vol fer compatible el dret d'accés amb el fet que el normal funcionament del servei no es vegi afectat, a l'empara de l'article 37.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (RJAPPAC).

Valoració general

Les al·legacions formulades volien incidir particularment en els aspectes del text que guarden relació amb els àmbits sobre els quals recauen les funcions generals que la Llei 14/2008, de 4 de novembre atribueix a l'Oficina Antifrau de Catalunya. L'Oficina Antifrau entenia que l'aprovació d'aquest projecte de disposició general constituïa una oportunitat de primer ordre per aprofundir en la transparència del sector públic català, atès que els sistemes d'arxius han de ser un suport per al dret d'accés a la informació pública que atresoren, no un condicionant al seu exercici.

Quantitativament, han trobat acollida tres recomanacions de l'OAC:

- a) S'afegeix a l'article 2, apartat c) el següent: «i altres càrrecs polítics». El precepte tindrà el redactat següent: «Les persones que exerceixen càrrecs de representació política i altres càrrecs polítics».
- b) S'afegeix a les definicions relacionades a l'article 3 la lletra l), que tindrà el següent redactat: «Ciudadà. Tota persona física, persona jurídica i ens sense personalitat jurídica que es relacioni o pugui relacionar-se amb l'administració de la Diputació de Girona».
- c) Es modifica la primera expressió del primer paràgraf de l'article 10.1 que inicialment tenia el redactat següent: «Formen el patrimoni documental de la Diputació de Girona tots els documents rebuts o creats per la Diputació de Girona en exercici de les seves funcions als quals fa referència l'article 2 d'aquest reglament» i presentarà el redactat següent: «For-

men part del patrimoni documental de la Diputació de Girona tots els documents rebuts o creats per la Diputació de Girona en exercici de les seves funcions als quals fan referència els articles 1 i 2 d'aquest reglament».

La resta dels suggeriments fets per l'OAC han estat desestimats.

Qualitativament, tot i l'escassa acollida que han tingut les aportacions efectuades, aquesta Oficina considera que els arguments esgrimits per la Diputació en justificació del manteniment del text aprovat inicialment no desvirtuen els que fonamentaven el nostre parer.

Ordenança general de subvencions

Antecedents

El 18 de març de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6337 edicte pel qual se sotmetia a informació pública l'Ordenança general de subvencions de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

En data 23 d'abril de 2013 i emmarcat en la fase d'informació pública, es va trametre escrit d'al·legacions de l'Oficina Antifrau de Catalunya.

En data 17 de juny de 2013 es va rebre resposta de l'ajuntament consistent en l'avaluació de les al·legacions presentades en tràmit d'informació pública i en el text aprovat definitivament de l'Ordenança general reguladora de la concessió de subvencions de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

Resum de les al·legacions

Es justifica la intervenció de l'Oficina Antifrau de Catalunya en aquesta ordenança general de subvencions pel fet que l'activitat subvencionadora constitueix una part significativa de la despesa pública i, a més, pel fet que l'activitat subvencionadora es configura com una de les clàssiques àrees de risc per a la integritat.

S'introdueixen les al·legacions fent un apunt sobre les consideracions relatives a la terminologia emprada, començant pel títol mateix de l'Ordenança. Es proposa que s'anomeni «Ordenança per la qual s'aproven les bases reguladores generals de les subvencions de l'Ajuntament del Prat de Llobregat» —en lloc d'«Ordenança general de subvencions del Prat de Llobregat»— per tal d'atorgar-li coherència amb la decisió d'assumir l'esquema bàsic de la legislació de l'Estat.

Com que en el projecte d'ordenança es fan servir les expressions «bases específiques», «bases reguladores específiques», «norma reguladora de la subvenció» i

«bases reguladores» amb un sentit equivalent, l'OAC suggereix unificar la terminologia.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació establert en l'article 3, l'OAC observa que aquest només fa referència a l'àmbit d'aplicació objectiu, però no diu res de l'àmbit d'aplicació subjectiu. Es considera convenient clarificar que els organismes i entitats de dret públic vinculades o dependents de l'ajuntament hauran d'aplicar l'ordenança en la mesura que les subvencions siguin atorgades com a conseqüència de l'exercici de potestats administratives i que hauran d'aplicar els principis de gestió i d'informació de la Llei general de subvencions (LGS) a la resta de lliuraments dineraris sense contraprestació quan actuïn sotmesos al dret privat.

D'altra banda, però encara en l'article 3, l'ordenança es refereix als convenis emprats per canalitzar subvencions. La concessió de subvencions mitjançant un acte jurídic bilateral, com ara un conveni, només està considerada en la LGS com a instrument per canalitzar les subvencions previstes nominativament en els pressupostos de les corporacions locals. Fora d'aquest supòsit, l'ús del conveni per atorgar subvencions només serà possible amb la corresponent habilitació legal, de manera que, a manca d'habilitació legal específica, cal esvair qualsevol dubte sobre un possible ús del mecanisme del conveni per concedir cap altre mena de subvenció. Per tot l'exposat, l'OAC suggereix suprimir aquest contingut.

Pel que fa a l'article 5, centrat en el «pla estratègic», l'OAC suggereix que la redacció de la norma deixi palès que l'aprovació del pla estratègic és un requisit previ a la convocatòria de qualsevol subvenció. Altrament, podria succeir que es realitzés una activitat subvencional no coberta per la planificació i es produís un efecte contrari al que inspira l'article esmentat, en possible detriment del deure de retiment de comptes a què es troben subjectes tots els poders públics. Així mateix, caldria que la norma considerés també la publicitat del pla estratègic, l'avaluació del seu grau de compliment, la publicitat dels resultats de la dita avaluació i el control financer per a la intervenció.

En l'article 7 se suggereix que es reconsideri la ubicació del precepte, ja que és una previsió de caràcter procedimental que trobaria millor encaix en el títol II de l'ordenança.

En l'article 10, on s'estableixen les obligacions de les persones beneficiàries, se suggereix introduir una obligació consistent a comunicar a l'òrgan concedent la modificació de qualsevol circumstància de caràcter objectiu que pugui afectar algun dels requisits exigits per a la concessió de la subvenció.

Respecte a l'article 14, consagrat a la concessió mitjançant concessió directa i que comença dient: «s'entendran concedides directament les subvencions següents [...]», l'OAC proposa substituir aquesta expressió per l'expressió «es podran

concedir». Igualment, l'OAC suggereix que es faci ressaltar l'excepcionalitat de la concessió directa respecte de la resta de modalitats d'atorgament directe. Aprofitant que el precepte fa referència a la deguda justificació per no fer una convocatòria pública i procedir a la concessió directa, l'OAC suggereix que es formuli una nova redacció en la qual quedi garantit que l'expedient incorpora un informe raonat i justificatiu de la concurrència de les circumstàncies que impedeixen la convocatòria.

Pel que fa a l'article 18 que atorga a l'òrgan competent discrecionalitat per deixar desert el procés de selecció o per no exhaurir l'import total previst, i per tal de minimitzar qualsevol risc d'arbitrarietat, l'OAC suggereix eliminar aquest precepte o, si més no, introduir-hi factors de moderació, com la seva excepcionalitat i la motivació necessària de les raons d'interès públic que justifiquin una tal decisió. La mateixa reflexió es fa respecte a la discrecionalitat en la revocació de la subvenció.

En relació amb la publicitat prevista en l'article 20, l'OAC estima que caldria que la norma preveïés la publicitat en el web o en la seu electrònica de totes les subvencions atorgades amb independència del seu import, considerant que l'accés electrònic a aquesta informació hauria de ser el mitjà prioritari. També seria desitjable que des del punt de vista de la transparència i el control democràtic s'introduís l'obligació d'informar al ple immediatament posterior a l'atorgament de totes les subvencions concedides. Finalment, l'OAC entén que aquí no cal obtenir el consentiment al tractament de dades de caràcter personal, ja que es considera que estem davant un supòsit d'excepció previst en l'article 6.2 i 11.2 c) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

En el procediment de reintegrament previst s'ha trobat a faltar una remissió a la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i del procediment de les administracions públiques de Catalunya. I, pel que fa al reintegrament mateix, es proposa donar una nova redacció al precepte per expressar millor el període de meritació dels interessos perquè aquest vagi des de la data de l'acord de reintegrament fins al moment del pagament.

Respecte al control financer de la Intervenció General Municipal, l'OAC suggereix que es prevegi la modalitat de control permanent, introduint l'informe preceptiu de la Intervenció previ a l'aprovació de les bases reguladores de la concessió.

En relació amb procediment sancionador, l'OAC estima que seria bo introduir una referència a l'aplicació supletòria del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat.

Amb caràcter sistemàtic, se suggereix que el contingut de la disposició addicional primera que fa referència al règim supletori es traslladi a l'article 4.

Finalment, la disposició addicional segona estableix que «l'alcalde o l'òrgan en el qual delegui la competència resoldrà totes les qüestions i dubtes que es plantegin sobre l'aplicació i la interpretació d'aquestes bases i de la resta de normes que en matèria de subvencions s'aprovin». Atesa la prerrogativa d'interpretació atribuïda a l'alcalde o l'òrgan en el qual delegui, l'Oficina Antifrau suggereix que aquesta mesura estigui degudament motivada, o si escau, s'elimini del text.

Resum de la resposta

Segons l'informe emès, l'objectiu de l'ordenança era recollir els aspectes essencials de la normativa estatal reguladora de les subvencions amb les concrecions necessàries adaptades a l'organització municipal pròpia.

Es desestima la proposta de canvi de títol de l'ordenança proposada per l'OAC, ja que l'Ajuntament entén que no introdueix cap aspecte rellevant que contribueixi a clarificar quin és l'objecte, abast i finalitat de la norma que s'aprova. A més, no aprecia que el canvi del títol pugui contribuir a reforçar els principis de transparència i objectivitat perseguits per la norma, raó per la qual es manté la denominació inicialment adoptada per l'Ajuntament.

Pel que fa als altres suggeriments terminològics, únicament s'accepta utilitzar l'expressió «bases específiques» quan l'ordenança es refereixi a les bases aplicables a cada modalitat de subvenció que s'aprovi, la qual cosa suposa modificar parcialment els articles 9, 10, 16, 17, 18 i 21 de l'ordenança.

L'Ajuntament considera convenient que s'inclouin els subjectes que han d'aplicar la norma i que es reculli amb precisió que quan les entitats dependents de l'Ajuntament actuïn sotmeses al dret privat apliquin en la gestió dels lliuraments dineraris sense contraprestació els principis de gestió i informació de la LGS.

Pel que fa a la proposta de supressió de l'article 3.2, l'Ajuntament estima que, atès que la seva redacció és coincident amb la redacció de l'article 2.3.b) de la LGS, és convenient mantenir tant la seva redacció com la seva ubicació.

Respecte a les observacions fetes en relació amb el pla estratègic, s'estima la proposta de l'OAC segons la qual ha de quedar clar que l'aprovació del pla estratègic ha de ser prèvia a la convocatòria de qualsevol subvenció. També es considera convenient introduir una referència a l'obligació de publicitat del pla estratègic tant pel que fa al pla mateix com als resultats de l'avaluació del seu compliment.

Es desestima el suggeriment fet respecte a l'article 7 relatiu a la quantia de la subvenció ja que l'Ajuntament entén que, tot i ser aquesta obligació de caire procedimental, la seva naturalesa va més enllà en ésser un requisit imprescindible per a l'atorgament de qualsevol subvenció.

S'estima la proposta d'introduir en l'article 10 el deure de les persones beneficiàries de comunicar a l'òrgan concedent la modificació de qualsevol circumstància que pugui afectar algun dels requisits exigits per a la concessió de subvencions.

En l'article 14 de concessió mitjançant concessió directa s'estima el suggeriment de substituir l'expressió «s'entendran concedides directament» per «es podran concedir directament». També s'accepta prescindir del supòsit relatiu a les «subvencions per remeiar situacions d'emergència o d'urgència quan aquestes situacions siguin incompatibles amb el tràmit de publicitat» ja que segons l'Ajuntament, el seu manteniment no sembla conforme amb els principis generals que reconeix l'ordenança. S'atén, així mateix, el suggeriment de l'OAC i s'insisteix en el caràcter excepcional de la concessió directa de les subvencions tot afegint al redactat de l'apartat quart de l'article 14 l'expressió «amb caràcter excepcional». S'accepta la recomanació de fer constar el requisit d'aprovació prèvia de les bases reguladores també en les subvencions que es concedeixin directament en el cas que concorrin raons d'interès públic, social, econòmic o humanitari o altres degudament justificades. Es manté no obstant —i per tant no s'accepta la recomanació de modificació de l'OAC— l'expressió «degudament justificades», ja que és la redacció que utilitza la LGS mateixa. Es desestima, però, formular una redacció en la qual quedi garantit que l'expedient incorpora un informe raonat i justificatiu de la concurrència de les circumstàncies que dificulten la convocatòria pública, perquè l'Ajuntament entén que la normativa de règim jurídic de les administracions públiques ja preveu la motivació, i la normativa reguladora d'hisendes locals estableix que qualsevol expedient que comporti una despesa ha d'estar degudament intervingut per l'òrgan que en té la competència.

En relació amb la potestat discrecional per deixar desert el procés de selecció o per no exhaurir l'import total previst, l'Ajuntament coincideix amb el plantejament suggerit per l'OAC i modifica el precepte de manera que la discrecionalitat es matisa amb l'expressió següent: «Excepcionalment, quan concorrin raons d'interès públic degudament motivades, l'òrgan competent per a la concessió de la subvenció podrà, discrecionalment, deixar desert el procés de selecció o no exhaurir l'import total previst o el crèdit disponible de la corresponent partida pressupostària». També s'accepta el suggeriment fet, en el mateix sentit, respecte a la discrecionalitat en la revocació de la subvenció, i es modifica l'article 26 per tal de moderar la discrecionalitat.

En resposta a les recomanacions de l'OAC exposades més amunt sobre el precepte dedicat a la publicitat, l'article 20, l'Ajuntament opta per re formular-lo preveient, en primer lloc, la publicació de les bases específiques en el butlletí oficial de la província, i en segon lloc, la publicació al web de totes les subvencions concedides. En canvi, no es creu convenient introduir l'obligació d'informar al ple immediatament després d'atorgar les subvencions ni les resolucions de delegació de competències, perquè tot això ja es publica al web municipal. Pel que fa al consentiment tàcit al tractament de dades de la persona afectada, l'Ajuntament accepta la proposta de supressió que fa l'OAC per trobar-se en els supòsits d'excepció considerats en els articles 6.2 i 11.2.c) de la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades.

S'estima la proposta de l'OAC d'incorporar a l'article 24 relatiu al procediment de reintegrament una remissió a la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i del procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Es desestimen les al·legacions de l'OAC proposades en relació amb el control financer de la Intervenció General ja que l'Ajuntament considera que les funcions d'intervenció municipal ja estan definides en la normativa corresponent i que qualsevol proposta econòmica que implica una despesa per al consistori ja és informada i fiscalitzada per la intervenció municipal, per la qual cosa no és necessari transcriure en el text de la norma municipal les funcions que la intervenció ja coneix.

Es desestima el suggeriment d'introduir una referència a l'aplicació supletòria del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, atès que es considera suficient la remissió de l'ordenança a la LGS.

Es desestima la proposta de traslladar a l'article 4 el contingut de la disposició addicional primera, vist que aquesta ubicació constitueix la tècnica legislativa en els casos de llacunes de les bases generals o específiques de cada convocatòria.

Finalment, s'estima parcialment la proposta segons la qual ha d'especificar-se quina seria l'habilitació legal de la potestat administrativa de resolució de les qüestions i dubtes que es plantegin sobre l'aplicació i interpretació de les bases de les subvencions, i en aquest sentit es modifica el precepte: «Aquesta Ordenança i les bases específiques que s'aprovin s'han d'interpretar d'acord amb els criteris admesos en dret. En cas de dubte en l'aplicació d'aquesta normativa, l'ajuntament podrà emetre disposicions interpretatives i aclaridores».

Valoració general

Les al·legacions formulades volien incidir particularment en els aspectes del text que guarden relació amb els àmbits sobre els quals recauen les funcions generals que la Llei 14/2008, de 4 de novembre atribueix a l'Oficina Antifrau de Catalunya. L'Oficina Antifrau entenia que l'aprovació d'aquest projecte normatiu constituïa una oportunitat de primer ordre per aprofundir en la transparència del sector públic català, així com millorar la contextualització del text en el marc legal existent.

Quantitativament, s'han fet al·legacions a divuit preceptes de l'ordenança, constituint un gruix de 10 suggeriments, dels quals s'han estimat totalment quatre, s'han estimat parcialment determinades consideracions terminològiques corresponents a sis articles, s'han estimat parcialment les recomanacions fetes sobre cinc articles i s'han desestimat cinc preceptes més.

Qualitativament, les aportacions efectuades per l'OAC han tingut una acollida favorable, si bé la major part de les recomanacions desestimades ho han estat per entendre's procedent la remissió a la normativa general de subvencions.

Reglament Orgànic Municipal

Antecedents

El 19 de març de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6338 l'edicta de data 4 de febrer de 2013 pel qual se sotmetia a informació pública el Reglament Orgànic Municipal (ROM) de l'Ajuntament de Sant Esteve de Sesrovires.

En data 25 d'abril de 2013, i emmarcat en la fase d'informació pública, es va trametre escrit de l'Oficina Antifrau de Catalunya formulant una sèrie de suggeriments orientats a l'enfortiment de la institució i els servidors públics en la vessant de la integritat i fent les observacions de caràcter tècnic que tangencialment es van estimar oportunes.

El 30 de setembre de 2013, en fase de seguiment, es va requerir a l'Ajuntament que informés sobre la valoració de les al·legacions trameses així com sobre l'estat de tramitació del text.

Mitjançant escrit de 8 d'octubre de 2013, de l'alcalde de l'Ajuntament de Sant Esteve de Sesrovires comunica el següent: «les mateixes [les al·legacions de l'Oficina Antifrau], juntament amb altres al·legacions presentades durant el termini d'exposició pública, es troben en estudi i que la tramitació del mateix es troba aturada en espera de les noves lleis municipals de Catalunya i l'Estat».

Resum de les alegacions

En primer lloc i a tall de consideració preliminar, l'Oficina Antifrau ha analitzat el preàmbul del reglament i ha constatat que aquest es refereix a la norma mateixa com una «font legal directament aplicable a aquest Ajuntament». En aquest sentit, l'Oficina suggereix que l'expressió «font legal» sigui substituïda per una més adient i acurada, com ara «font normativa».

En l'article 4, relatiu a la interpretació del reglament, s'atribueix aquesta facultat a la junta de govern local o a la junta de portaveus i, en darrer terme, al ple municipal. Aquesta atribució genera dubtes a l'Oficina Antifrau davant la possibilitat que amb aquesta disposició es pretengui explicitar que per aplicar el ROM quan esdevingui norma jurídica pot ser necessari interpretar-lo, particularment en els casos en què la seva literalitat resulti insuficient. En aquest cas, la dita previsió normativa resultaria innecessària, atesa la seva obvietat i el caràcter d'aplicació directa a tot l'ordenament jurídic, incloses les disposicions reglamentàries que n'emanen. Per tot l'exposat, i com que del preàmbul del ROM no es pot deduir una raó que justifiqui l'adopció de la norma ara considerada, l'Oficina Antifrau suggereix que la mesura es motivi degudament o, si escau, s'elimini del text per innecessària.

Entre les disposicions generals del títol preliminar del ROM es troba a faltar un precepte que incorpori a la norma reglamentària els principis en què s'inspira l'exercici del govern local i la seva organització. Amb això, l'Oficina es refereix als principis de bon govern, transparència i accés a la informació, participació, retiment de comptes, proporcionalitat, eficàcia i eficiència, estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, etc.

En l'article 10 relatiu a la convocatòria i l'ordre del dia, se suggereix, precisament per evitar dubtes interpretatius i perquè resulti d'aplicació el termini previst en l'apartat 3 d'aquest article, que s'afegeixi el text: «amb la mateixa antelació prevista en l'apartat 3 d'aquest article».

L'article 20 es dedica a la intervenció dels regidors afectats i fa referència al deure d'abstenció. Es recomana des de l'Oficina Antifrau que l'expressió «interès directe i personal», atès que s'ha d'entendre inclosa entre les que preveu la legislació administrativa, sigui substituïda per la noció més àmplia de «conflicte d'interessos». D'aquesta manera es cobririen millor totes les situacions que poden comprometre la integritat dels servidors públics.

En l'article 27 es regulen les actes de sessions. Per raons de transparència i de retiment de comptes, l'Oficina Antifrau considera que la publicitat de les actes no s'hauria de demorar fins a la seva aprovació, atès que aquesta tindrà lloc de manera ordinària en la següent sessió, conforme a allò que estableix l'article 10.2 del

reglament. El dret d'accés a la informació pública podria veure's frustrat amb aquest retard. L'Oficina Antifrau també considera que caldria establir el caràcter públic dels diaris de sessions i que la publicitat s'hauria de fer extensiva als informes preceptius a què es refereix l'article 28.

Referent a l'article 34, on es tracta la qüestió de la designació de les persones que hauran de tenir la condició de membres de la junta de govern local, es recomana que es prevegi la publicitat de la designació al web municipal de la mateixa manera que es preveu en el cas dels tinents d'alcalde en l'article 42.3.

En l'article 41 es regulen les actes de les sessions en relació amb a la junta de govern local. L'Oficina Antifrau recomana que aquest article introdueixi la previsió de fer públiques les actes de les sessions d'aquest òrgan col·legiat en el web corporatiu o en la seva seu electrònica.

Al llarg dels articles 44 a 49, on es regula el règim general de l'exercici de competències delegades, l'Oficina troba a faltar entre les prescripcions d'aquesta secció una previsió relativa a la publicació de la delegació en la seu electrònica de l'ajuntament, de conformitat amb allò previst en l'article 8.6 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques a de Catalunya.

Respecte a l'article 63 de deures dels membres electes, se suggereix que el text afegeixi l'expressió: «en qualsevol situació en què hi hagi conflicte d'interessos». Amb això s'aconseguiria la coherència necessària amb allò proposat respecte a l'article 20 esmentat més amunt.

En relació amb la quantitat total i el pagament de conceptes regulats en l'article 69, en tractar les retribucions dels membres electes i per raons de transparència, l'Oficina Antifrau aconsella valorar la possibilitat que totes les retribucions que es percebin puguin ser publicades en el web corporatiu.

L'article 72 relatiu als interessos declarables cita la Llei 9/1991, de 22 de març. L'Oficina considera que aquesta citació no és del tot correcta perquè amb posterioritat a la llei de 1991 hi ha hagut altres modificacions de la Llei reguladora de les bases del règim local pel que fa a la matèria i que han incidit fins i tot en la denominació mateixa d'aquests registres.

Els aspectes formals del registre d'interessos regulats en l'article 73 porten a l'Oficina Antifrau a recomanar la conveniència d'estendre la publicitat material a tots dos registres (el d'incompatibilitats i el de patrimoni), sense que per accedir al seu contingut calgui motivar la sol·licitud ni pugui exigir-se legitimació de cap mena.

L'Oficina Antifrau fa diverses recomanacions pel que fa als drets dels regidors a la informació (articles 74 a 78).

En primer lloc, suggereix suprimir les referències repetides que en aquesta secció es fan al concepte «d'autorització», per tal d'evitar el recurs a una terminologia administrativa més pròpia de l'activitat de limitació.

En segon lloc i en previsió de la propera promulgació de les corresponents lleis estatal i autonòmica sobre transparència i accés a la informació pública, l'Oficina Antifrau suggereix que el ROM introdueixi una referència genèrica i dinàmica al fet que els regidors tinguin garantit en tot cas i com a mínim l'accés a la informació pública en els termes i amb l'extensió que estableixi la norma de transparència i accés a la informació pública.

En tercer lloc, l'Oficina Antifrau suggereix que es faci constar de manera expressa que els subjectes obligats per l'exercici del dret d'accés a la informació són tant l'Ajuntament mateix com els organismes i entitats que integren el seu sector públic.

Finalment i pel que fa a l'article 81 relatiu als mitjans de comunicació social, l'Oficina Antifrau suggereix que es valori l'oportunitat de la supressió d'aquests apartats o de la seva reformulació en termes més respectuosos amb el principi de transparència, ja que, d'una banda, semblen limitar subjectivament la possibilitat d'enregistrament i, d'altra banda, exigeixen una motivació de la sol·licitud incompatible amb el dret d'accés a la informació.

Projecte de decret pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic

Antecedents

El 19 d'abril de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6359 edicte del Departament de la Presidència pel qual se sotmetia a informació pública, per un termini reduït de set dies hàbils, el projecte de decret pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i s'aprova la seva organització i funcionament.

En data 30 d'abril de 2013 l'Oficina Antifrau de Catalunya va formular al·legacions al projecte esmentat.

En data 2 d'agost de 2013 es rep la resposta del Departament de la Presidència consistent en:

- Memòria d'observacions i al·legacions presentades en el tràmit de consulta interdepartamental i informes.

- Memòria d'observacions sobre les al·legacions presentades en el tràmit d'informació pública i audiència als interessats.
- Memòria relativa a les consideracions jurídiques contingudes a l'informe de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

En data 3 de setembre s'aprova el Decret 221/2013 pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i s'aprova la seva organització i el seu funcionament (DOGC núm. 6454, de 5 de setembre de 2013).

Resum de les al·legacions

Val a dir, d'entrada, que l'Oficina Antifrau ja va formular el 22 d'octubre de 2010 al·legacions a una iniciativa reglamentària orientada a la creació d'un Tribunal Català de Contractes del Sector Públic. Llavors es van assenyalar un aspecte susceptible de millora i que ara també forma part del nucli essencial d'aquestes recomanacions: la garantia dels principis d'independència, imparcialitat i transparència de l'òrgan administratiu que, per mandat de la Directiva 2007/66/CE del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2007, ha d'encarregar-se de conèixer del recurs especial en matèria de contractació.

Respecte a la iniciativa actual, i pel que fa a la composició del tribunal regulada en l'article 5, es constata que el reglament no desplega el procés de selecció necessari que, a judici d'aquesta Oficina, hauria de concloure amb una proposta efectuada per un òrgan tècnic a partir de, exclusivament, criteris objectius i atenint-se als principis de publicitat, concurrència, igualtat, mèrit i capacitat. Tractant-se d'un òrgan tècnic i especialitzat, ometre quin haurà de ser el procediment de selecció entre les persones aspirants equival a no donar garanties suficients per a l'acompliment dels principis de qualificació, independència i inamobilitat.

Respecte a això, l'Oficina Antifrau recomana que la norma reglamentària mateixa, fent ús de l'habilitació legal expressa i respectant els seus límits, desplegui aquesta establint detalladament quin ha de ser el procés de selecció entre les persones candidates. La responsabilitat de proposar el nomenament a l'autoritat competent d'acord amb criteris objectius predefinits ha de correspondre a un òrgan de caràcter tècnic.

En l'article 6 relatiu als requisits per ser membre del tribunal es restringeix l'aptitud per ser aspirant al personal funcionari de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Així, no podrien presentar sol·licitud persones funcionàries que, sense pertànyer a l'Administració de la Generalitat, pertanyen igualment al sector públic de Catalunya des d'altres institucions i, molt en particular, des dels ens locals. No sembla coherent que el projecte de decret prevegi que un dels

vocals del tribunal hagi de ser nomenat a proposta conjunta de la Federació de Municipis de Catalunya i de l'Associació Catalana de Municipis i que la dita proposta hagi de recaure sobre les persones funcionàries d'un nivell de l'Administració que li és aliè.

També advertíem sobre l'omissió d'un requisit previst legalment com és el de competència professional acreditada en les matèries pròpies de la contractació pública.

Finalment, l'OAC suggereix que s'estableixi de forma expressa quins seran els mitjans oficials per dur a terme la publicitat de la convocatòria.

En l'article 7 relatiu al mandat es troba a faltar que la norma no desplegui la llei per concretar de quina manera s'haurà de produir la pròrroga. En la seva redacció actual el precepte admet un grau de discrecionalitat en la decisió de reelecció incompatible amb l'estatut dels membres del tribunal.

D'altra banda, i per raons de transparència, l'OAC suggereix la reformulació de l'article 10 per tal que el vot particular s'incorpori a la resolució a continuació de la part dispositiva d'aquesta.

L'article 11 es titula «Objectivitat, imparcialitat i sigil». Amb la finalitat de cobrir millor totes situacions que poden comprometre la integritat dels servidors públics, l'OAC suggereix una redacció alternativa de l'article: «sense perjudici dels supòsits en què la legislació en matèria de procediment administratiu preveu l'abstenció i recusació, els membres del tribunal tenen l'obligació d'inhibir-se del coneixement dels assumptes en els quals concorri conflicte d'interessos».

Finalment, respecte a l'article 26 sobre la resolució, l'OAC recomana que el departament al qual s'adscriu el tribunal habiliti un espai en el seu web corporatiu de manera que es doni la publicitat adequada de les resolucions del tribunal.

Resum de la resposta

Entre els documents aportats a la resposta es troba la *Memòria d'observacions sobre les al·legacions presentades al projecte de decret pel qual es regula el tribunal català de contractes del sector públic i s'aprova la seva organització i funcionament en el tràmit d'informació pública i audiència dels interessats*.

És en aquest document on es valoren, entre d'altres, les observacions de l'Oficina Antifrau.

Es desestima el suggeriment fet en l'article 5 de regular en el decret de forma detallada quin ha de ser el procediment de selecció entre els candidats i que sigui

un òrgan de caràcter tècnic el responsable de proposar el nomenament dels candidats.

Aquesta observació és desestimada perquè la regulació de la composició del tribunal i de la provisió dels seus llocs es considera suficient d'acord amb el rang legal de la disposició i tenint en compte que en la convocatòria corresponent per a la provisió dels llocs de treball ja s'efectuarà el desenvolupament pertinent.

L'OAC plantejava, en relació amb l'article 6, la possibilitat de donar accés al tribunal a funcionaris aliens a l'Administració de la Generalitat. Aquesta observació s'estima, per la qual cosa es modifica l'article del projecte de decret que estableix els requisits per ser membre del tribunal. També s'accepta mantenir el criteri de la competència professional especialitzada.

S'estima parcialment el suggeriment efectuat sobre l'article 7 perquè es concreti la forma de prorrogar el nomenament dels membres del tribunal, al·legant que la regulació establerta és considerada suficient i no s'hi observen incompatibilitats. Tanmateix, igual que amb el nomenament, es preveu publicar al DOGC la pròrroga del càrrec.

S'estima i s'incorpora al text la proposta en relació amb l'article 10.4 de fer referència en la resolució que es dicti als vots particulars emesos.

S'estima i s'incorpora al text la recomanació de l'OAC relativa a l'article 11 que els membres del tribunal, a més dels supòsits d'abstenció i recusació de la llei de procediment administratiu, s'inhibeixin del coneixement dels assumptes en els quals concorrin conflicte d'interessos.

Finalment, i respecte a les observacions fetes sobre l'article 26, es considera necessari preveure de forma expressa la publicitat de les resolucions i s'anuncia a aquest efecte la incorporació al text del decret mitjançant un nou apartat 4 a l'article 26.¹

Actuacions complementàries

Una de les recomanacions efectuades des de l'Oficina Antifrau al projecte de decret era la relativa a la publicitat de les resolucions del tribunal, suggerint que fos incorporada tal mesura de transparència al contingut de l'article 26 del text.

¹ Vegeu apartat 3. Actuacions complementàries.

Tot i que en la corresponent memòria de les observacions tramesa i analitzada més amunt, aquesta aportació figurava com acceptada, indicant, fins i tot, que s'incorporava en un nou apartat 4 a l'article 26, el text definitiu del Decret 221/2013, de 3 de setembre (DOGC núm. 6454 de 5 de setembre de 2013) no considera la dita publicitat ni tampoc no es desprèn de la resta de documentació tramesa la raó a què obeeix l'omissió.

És comunicat aquest aspecte al Secretari General del Departament de la Presidència, el qual envia en resposta l'aclariment que a continuació es transcriu:

«[...] us volem informar que l'apartat relatiu a la publicitat de les resolucions del tribunal va decaure en la reformulació del precepte corresponent amb posterioritat al dictamen de la Comissió Jurídica Assessora.

Tot i l'anterior, volem posar de manifest que la voluntat d'aquest òrgan és facilitar la transparència en la seva actuació i que, com ja es porta a terme de forma habitual des de la seva creació, les seves resolucions són i seran publicades al web corporatiu respectant la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals».

Valoració general

Quantitativament, l'acollida de les al·legacions formulades ha estat favorable. S'han proposat les modificacions de sis preceptes de l'articulat del text i s'han admès total o parcialment cinc d'aquests suggeriments.

Qualitativament, es constata la incorporació d'alguns dels mecanismes de transparència i imparcialitat proposats, tot i que, de forma inexplicable, en queda exclosa la publicitat de les resolucions del tribunal. Tampoc no ha tingut acollida la proposta de regular en el decret de forma detallada quin ha de ser el procediment de selecció entre els candidats i que sigui un òrgan de caràcter tècnic el responsable de proposar-ne el nomenament.

Avantprojecte de llei de governs locals de Catalunya

Antecedents

El 30 de maig de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6386 edicte del Departament de Governació i Relacions Institucionals pel qual se sotmetia al tràmit d'informació pública, durant un termini de vint dies hàbils, l'Avantprojecte de llei de governs locals de Catalunya.

En data 21 de juny de 2013, l'OAC va formular al·legacions a l'avantprojecte esmentat.

En el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya núm. 141, de 9 de setembre de 2013 es publica el text del Projecte de llei de governs locals de Catalunya.

Resum de les al·legacions a l'avantprojecte i de la seva acollida en el projecte de llei

Article 1. Objecte. Amb relació a la norma d'obertura de la llei, l'OAC trobava a faltar una menció expressa dels principis de transparència, participació, retiment de comptes i responsabilitat. El suggeriment no ha estat acollit.

Títol I. Principis. El suggeriments consistents a formular una classificació dels principis per àmbits (segons es refereixin al funcionament dels governs locals, a les seves relacions, a l'assignació de competències, etc.), i a afegir el principi d'igualtat dels veïns en l'accés als serveis públics locals no són acollits.

Article 3. Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. La nova redacció del text acull el suggeriment de l'OAC consistent a emprar la denominació «lleis» en comptes de «lleis reguladores de l'acció pública», atès que aquesta darrera no té una significació jurídica clara.

Article 4. Principi de diferenciació. En la nova redacció del precepte apareixen recollits els dos suggeriments efectuats per l'OAC: d'una banda, evitar l'expressió «lleis sectorials reguladores de l'acció pública» i, de l'altra, recollir la distinció que fa l'article 88 de l'Estatut d'autonomia sobre l'objecte variable que poden tenir les lleis que prenguin en consideració el principi esmentat (règim jurídic, orgànic, funcional, competencial i financer).

Article 9. Descentralització. Tot i que aquesta norma ha rebut una nova redacció respecte de la de l'avantprojecte, no ha trobat acollida el suggeriment de l'OAC segons el qual era innecessari incloure el principi atesa la seva superposició amb els principis de subsidiarietat i amb el de participació i bon govern.

Article 10. Transparència, bon govern i participació. La redacció del projecte no adopta la recomanació consistent a incloure una referència al principi de retiment de comptes i a traslladar a aquest títol I el contingut de l'article 102 dedicat als principis del govern obert.

Article 11. Reforçament de la democràcia interna. El precepte acull la recomanació de l'OAC consistent en què els drets sobre els quals recau la prohibició de restricció o limitació poden estar reconeguts, no només en la llei mateixa o en la legislació de règim local, sinó també en la resta de l'ordenament jurídic.

Títol II (disposicions generals). Capítol II. El sistema de competències locals. Amb relació al suggeriment consistent al fet que es determinessin les competències i les potestats dels ens locals en el text mateix i no pas per remissió, es cons-

tata que la nova redacció de l'article 17 incorpora una llista de matèries coincident amb l'apartat segon de l'article 84 de l'Estatut d'autonomia. La nova redacció de l'article 27 enumera les matèries que són competència dels municipis. L'article 30, al seu torn, descriu els serveis mínims obligatoris municipals; l'article 44 (com ja feia), enumera les competències de les entitats municipals descentralitzades; els articles 52 a 55 del projecte tenen per objecte la definició dels serveis que presten les comarques; i els articles 65 i següents del projecte tenen per objecte descriure les competències pròpies de les vegueries, així com la prestació de serveis.

Article 29. Condicions del reconeixement legal de les competències pròpies. El suggeriment consistent a afegir una referència als principis d'actuació que cal seguir en cas de concurrència competencial (coordinació i col·laboració) no ha estat finalment acollit.

Article 37. Avaluació dels serveis de competència municipal. Amb relació a la concreció, ja en el text legal mateix, dels criteris de professionalitat en l'avaluació, dels ens responsables d'efectuar-la i de la participació de la ciutadania en el procés, a què apuntaven els suggeriments de l'OAC, el text modificat es limita a afegir que en fase de desenvolupament normatiu s'establirà la via per fer públics els resultats de l'avaluació. Sí que s'acull, en la redacció de l'article 93 del projecte, que el resultat de les avaluacions s'ha de fer públic.

Article 38. Periodicitat de l'avaluació conjunta. No han estat acollits els suggeriments orientats a augmentar la transparència del procés.

Article 61. Gerència. En aquest punt, ha resultat acollit el suggeriment de l'OAC perquè s'ha eliminat la menció del fet que la gerència podia tenir la consideració de personal eventual, categoria aquesta reservada als empleats públics que fan funcions de confiança o assessorament especial i el nomenament dels quals no es troba subjecte a les exigències dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat. En canvi, la recomanació consistent en donar nova redacció al precepte per mantenir un nivell d'incompatibilitats amb la condició de càrrec electe no inferior al previst en l'article 16 del Text refós de la llei d'organització comarcal de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, no ha estat atesa.

Article 81. Els consorcis. Les recomanacions adreçades a reforçar la transparència no han estat recollides en la redacció final de l'article 80 del projecte de llei.

Article 82. Sostenibilitat financera dels consorcis. L'OAC recomanava que es concretés a quin òrgan de la Generalitat havia de correspondre informar amb caràcter preceptiu el projecte de creació d'un consorci. La redacció definitiva no acull aquesta recomanació.

Article 85. Pla director d'inversions locals de Catalunya. La redacció de l'article 78 del projecte no incorpora el suggeriment que es preveïés la publicitat del pla director.

Article 87. Creació i funcionament de la Comissió Mixta de Govern Local de Catalunya. La versió definitiva de l'article 84 del projecte tampoc no incorpora la recomanació de la publicitat dels acords.

Títol V. Estatut del representants locals. **Article 88.** Àmbit d'aplicació. Ha estat acollit el suggeriment tècnic consistent a no esmentar els consellers de vegueria.

Capítol II. Drets i deures dels representants locals i llurs garanties. L'OAC recomanava, amb caràcter general, incloure el contingut de l'article 103 —article 99 en la versió del projecte— (codi de conducta) dins el capítol II de drets i deures i completar-lo, tot regulant de manera bàsica les qüestions següents:

- principis generals que han de guiar l'actuació dels representants locals;
- deures especialment rellevants quant a la presa de decisions públiques;
- deures relacionats amb l'exercici de l'autoritat i les prerrogatives del càrrec;
- deures relacionats amb la gestió del patrimoni i els recursos públics;
- deures en relació amb la ciutadania i els mitjans de comunicació;
- deures en deixar el càrrec.

Aquesta recomanació no ha estat finalment acollida.

Article 89. Dret a la informació. Ha estat acollida la recomanació de l'OAC que el precepte fos formulat en positiu, partint del dret de tot representant local a accedir a la informació que, segons les lleis, sigui pública i a la que sigui necessària per al desenvolupament de llurs funcions. En canvi, la redacció de l'article 86 del projecte no acull el suggeriment d'estendre la necessitat d'informe jurídic previ a tota resolució sobre accés a la informació i no només a les de contingut denegatori.

Article 92. Drets i deures amb relació als processos de decisió en el Ple i en comissió. La redacció final de l'article 88 del projecte no acull la recomanació de l'OAC consistent a afegir que els representants que promoguin una sessió extraordinària proposin, no només l'ordre del dia de la dita sessió, sinó també el text de la moció o proposta d'acord.

Article 93. Retribució del representants locals. La redacció final de l'article 89 del projecte no acull cap de les dues recomanacions de l'OAC: que la transparència de les retribucions s'instrumenti mitjançant el portal web de la corporació; i que es doni una nova redacció a l'apartat cinquè del precepte per tal de cobrir els

supòsits en què la corporació no ha fixat les retribucions que corresponen a la dedicació exclusiva.

Article 94. Registre d'interessos. L'OAC suggeria emprar l'expressió «custòdia» en comptes de «responsabilitat» per referir-se al paper del secretari o secretària de l'ens local respecte del registre d'interessos. La redacció de l'article 90 del projecte no acull la proposta.

Títol VI Transparència, accés a la informació pública i bona administració. La recomanació efectuada per l'OAC de caràcter sistemàtic que els articles dedicats al dret d'accés a la informació pública encapçalessin el títol VI no ha estat acollida.

Article 97. Obligacions de transparència. Pel que fa a aquest precepte, l'OAC va formular diverses recomanacions que no han trobat acollida en la redacció de l'article 93 del projecte, en particular que les obligacions de transparència activa fossin extensives a la totalitat del sector públic local.

Article 99. Dret d'accés a la informació pública. L'article 95 del projecte tampoc no ha acollit els suggeriments adreçats a substituir el terme «ciutadans» per «totes les persones» ni a explicitar que els subjectes passius del dret d'accés són els que integren la totalitat del sector públic local.

Article 100. Garanties i límits del dret d'accés a la informació pública. L'OAC criticava la redacció proposada de l'apartat primer per entendre que no era la més adient al plantejament de principi que la regla general ha de ser l'accés a la informació pública i que l'excepció són les limitacions al dit accés. Qualsevol resolució denegatòria haurà d'estar fonamentada en causa legal i ser degudament motivada, ponderant els interessos en joc. L'Oficina considerava especialment desafortunada la inclusió de l'incís final de l'apartat primer, segons el qual «l'exercici d'aquest dret s'haurà de dur a terme amb criteris de racionalitat que no comprometin el funcionament ordinari dels serveis administratius de l'ens local», ja que introdueix un marge de discrecionalitat excessiu. Sugeríem la seva supressió completa, atès que la dita prevenció és innecessària per aplicació del principi general del dret que prohibeix l'abús del dret. Aquest suggeriment no ha estat acollit en la redacció de l'article 96 del projecte.

Article 103. Codi de conducta dels membres electes i els càrrecs directius. L'OAC entenia que era preferible prescindir de la referència directa a la legislació sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern. Si bé és cert que algunes de les recents iniciatives legislatives sobre la matèria han inclòs el bon govern entre el seu contingut, res no obliga que això sigui necessàriament així. Ans al contrari, la transparència i les obligacions derivades del que es coneix com a bon govern tenen un àmbit d'aplicació subjectiu diferent: mentre el dret d'accés

a la informació es configura com a dret públic subjectiu titularitat de totes les persones, l'àmbit material del bon govern es refereix a obligacions adreçades als representants electes i els alts càrrecs. La versió final de l'article 99 del projecte de llei no ha acollit el suggeriment de l'OAC.

Capítol II (El síndic municipal de greuges). Article 106. Establiment de l'òrgan, elecció i durada del càrrec. L'OAC constata que la norma projectada no justificava degudament l'opció que el càrrec sigui honorífic i no retribuït, precisament quan ha de dur a terme funcions rellevants per a la protecció dels drets del veïns. La mateixa mancança es produeix en el text del projecte.

Article 108. Relació i col·laboració amb el Síndic de Greuges de la Generalitat. Per raons merament formals es recomanava substituir la menció que l'article fa al «Síndic de Greuges de la Generalitat» per la denominació de «Síndic de Greuges», que és la que li atribueixen l'Estatut i la Llei 24/2009, de 23 de desembre. La versió final de l'article 103 del projecte acull parcialment el suggeriment i empra l'expressió «Síndic de Greuges de Catalunya».

Títol VII (Participació ciutadana). Article 112. Dret d'iniciativa. Amb relació a aquest precepte, l'OAC suggeria que es reconsiderés l'ús de l'expressió «residents» substituint-la per qualsevol altra que es considerés oportuna i que, alhora, fos coherent amb el principi d'afavorir al màxim la participació de les persones de conformitat amb el mandat constitucional (article 9.2). L'observació —que també fèiem extensiva als articles 43.5 i 114 de l'avantprojecte— ha estat acollida, i el text del projecte empra l'expressió «veïns».

Pel que fa a l'apartat segon de l'article (proposta d'iniciatives normatives), advertim que la seva redacció podria comportar la seva inaplicabilitat efectiva en el cas de municipis de menys de 5000 habitants que no hagin dictat el reglament de participació corresponent. No semblaria gaire raonable que, en tals supòsits, la ciutadania es veiés privada d'aquest mecanisme participatiu pel sol fet de la inexistència del reglament. El text de l'article 107 del projecte de llei no preveu cap solució a l'advertiment.

Disposició derogatòria. Ha estat acollit l'advertiment sobre la pretensió de derogar els articles 159 i 160 del Text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, que ja estaven derogats per la Llei 4/2010, de 17 de març, de consultes populars. La resta de suggeriments no han trobat acollida.

Disposicions finals. Primera. L'apartat tercer de la disposició conté una regla hermenèutica que sembla partir d'una suposada superioritat jeràrquica que no és tal i que, en conseqüència, no pot condicionar l'interpret de la futura llei sectorial.

al. Sugeríem la supressió d'aquest apartat, la qual cosa no ha estat acollida en el text del projecte.

Valoració general

Quantitativament, de les 36 al·legacions o suggeriments fets per l'OAC, 8 han estat acollits a la versió finalment aprovada del projecte de llei, mentre que 4 han estat estimats de forma parcial, i els 24 restants han estat desestimats.

Qualitativament, convé posar de manifest —quan encara no es disposa de la memòria justificativa de l'admissió o rebuig de les al·legacions a què fa referència l'article 36.3 c) de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del govern— que, tot i l'escassa acollida que han tingut els nostres suggeriments, en res no queda desvirtuat el fonament del nostre parer.

Avantprojecte de llei de l'acció exterior de Catalunya

Antecedents

El 3 de juliol de 2013 es va publicar al DOGC núm. 6409 l'edicta del Departament de la Presidència pel qual se sotmetia al tràmit d'informació pública, durant un termini reduït de set dies hàbils, l'Avantprojecte de llei de l'acció exterior de Catalunya.

En data 10 de juliol de 2013, l'OAC va formular al·legacions a l'avantprojecte esmentat.

En el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya núm. 141, de 9 de setembre de 2013, es publica el text del Projecte de llei de l'acció exterior de Catalunya.

Resum de les al·legacions a l'avantprojecte i de la seva acollida en el projecte

Article 2. Principis rectors de l'acció exterior de Catalunya. L'Oficina suggeria la incorporació a la llista dels principis de transparència en l'actuació dels poders públics, així com el de coordinació i transversalitat. La recomanació ha estat finalment acollida mitjançant la nova redacció de la lletra e) de l'article esmentat.

Article 5. Relacions amb el Parlament i altres òrgans estatutaris. Amb relació a aquest precepte vam argumentar que l'OAC desplega regularment activitat amb projecció exterior que la converteix en un veritable actor públic internacional. Tanmateix, constatarem que la llista de subjectes de l'acció exterior proposat pel text de l'avantprojecte de llei no permetia encabir satisfactòriament un organis-

me com l'OAC en cap dels tipus subjectius descrits com a subjectes de l'acció exterior. El suggeriment ha estat acollit mitjançant la incorporació al text de la norma d'una referència a les «altres entitats públiques adscrites al Parlament».

Article 8. Pla estratègic d'acció exterior del govern. En coherència amb el principi de transparència que ha d'inspirar tota actuació dels poders públics, l'OAC va suggerir que fos inclosa la menció expressa que el pla estratègic d'acció exterior del govern és públic. La recomanació ha estat parcialment acollida incorporant l'expressió: «[e]l Govern adoptarà les mesures necessàries per tal de difondre i donar a conèixer el seu contingut».

Article 25. Coordinació de la representació a l'exterior de la Generalitat. Amb relació a aquest precepte, l'OAC va suggerir incloure en l'apartat quart una referència al principi de transparència que, juntament amb els que allí se citaven (eficiència, eficàcia i retiment de comptes) configuren tots plegats el principi superior que es coneix com a *bona governança*. La redacció donada a l'apartat final de l'article 20 del projecte de llei no acull aquesta recomanació.

Valoració general

Quantitativament, de les quatre al·legacions o suggeriments fets per l'OAC, dos han estat acollits a la versió finalment aprovada del Projecte de llei, mentre que un ha estat estimat de forma parcial i el restant ha estat desestimat.

Qualitativament, val a dir que les aportacions efectuades han estat substancialment incorporades al text final del Projecte.

Avantprojecte de llei del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública

Antecedents

L'11 d'octubre de 2013 es va publicar al DOGC Núm. 6478 l'edecte del Departament de Justícia de 3 d'octubre de 2013 pel qual se sotmetia a informació pública, pel termini de 15 dies hàbils, l'Avantprojecte de llei del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública, d'acord amb el que disposa l'article 36.4 de la Llei 13/2008.

En data 30 d'octubre de 2013, l'OAC tramet escrit d'al·legacions a l'avantprojecte de llei de referència.

En data 13 de gener de 2014 es fa públic al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya el text del projecte de llei del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

Atesa la manca de resposta, mitjançant escrit de 14 de gener de 2014 l'OAC sol·licita novament al Departament de Justícia ser informada sobre la valoració de les al·legacions efectuades a l'avantprojecte de llei.

Resum de les al·legacions a l'Avantprojecte i de la seva acollida en el Projecte

Exposició de motius. En el seu escrit d'al·legacions, en íntima connexió als deures de transparència, l'OAC feu al·lusió a la manca de referència en la norma a la pluralitat de fundacions existents de diferents dimensions i vinculació amb el sector públic. A l'exposició de motius del projecte finalment aprovat continua ometent-se aquesta referència, encara que, com es dirà més endavant, la norma hi fa certa al·lusió en l'article 6.3, és a dir, quan es refereix a diferents nivells de subjecció de les entitats regulades respecte als deures de transparència. El suggeriment s'acull doncs en part.

En l'exposició de motius del projecte sí que s'introdueixen referències tant al títol competencial habilitador de la norma com al marc jurídic en matèria d'associacions, tal com l'OAC suggeria en les seves al·legacions. Aquest suggeriment s'acull per tant parcialment. Tot i això, encara s'omet qualsevol referència a la normativa estatal sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública (Reial decret 1740/2003). En relació amb aquest punt, l'OAC proposava la modificació del Llibre tercer del Codi civil de Catalunya (CCCat) per introduir-hi un règim jurídic propi pel que fa al procediment de declaració d'utilitat pública d'associacions.

Article 2. En relació amb el protectorat, l'OAC suggeria evitar-ne la concepció com un òrgan, i modificar per tant la redacció del precepte per adequar-la a la funció administrativa que significa en realitat el concepte. Encara que el text final del projecte no ha suprimit el terme «òrgan», ha transcrit el terme «Protectorat» amb lletra majúscula inicial, la qual cosa dota el mot de la connotació orgànica que es persegueix. D'aquesta manera, es pot entendre acceptat el suggeriment efectuat per l'OAC. En canvi, no ha estat acollida la proposta de l'OAC de suprimir la remissió que el precepte fa a l'article 336-2 del CCCat, relatiu a les funcions del protectorat, per considerar l'Oficina que la nova norma ha d'acabar derogant la regulació que en aquesta matèria es conté al CCCat.

Pel que fa a les associacions declarades d'utilitat pública (apartat tercer de l'article) l'OAC suggeria, en coherència amb el contingut previst per al protectorat, en els apartats 1 i 2 de l'article, que l'apartat tercer es limités a descriure la finalitat general que ha de perseguir l'òrgan de supervisió i assenyalés la competència per dur a terme aquesta tutela, sense entrar en el detall de les funcions

concretes que ha de tenir atribuïdes aquest òrgan, tal com feia l'avantprojecte, la qual cosa hauria de reservar-se a un article específic més endavant. El projecte final ha recollit aquestes consideracions: ha modificat l'apartat tercer per referir-se tan sols a la finalitat que persegueix l'òrgan de supervisió i ha introduït un nou apartat quart per referir-se a la competència.

Títol 2. A tall de consideració preliminar, l'OAC entén, i així ho exposà a les seves alegacions, que la regulació continguda en aquest títol 2, relativa al protectorat de les fundacions, ha de comportar la derogació de la major part del capítol VI del CCCat, que té el mateix objecte. Aquesta concepció no ha estat tampoc la voluntat finalment recollida al projecte de la norma, que no preveu la derogació suggerida, la qual cosa implicarà la convivència de les dues normes legals, vigents en la mateixa matèria.

Article 5. L'apartat segon d'aquest precepte estenia per error l'acció del protectorat a les associacions declarades d'utilitat pública, la qual cosa ha estat esmenada al projecte (actual article 7), que ha eliminat la referència a aquestes entitats.

Article 7. Pel que fa a les funcions de foment i col·laboració del protectorat, que es regulaven en aquest article de l'avantprojecte, l'OAC va formular dues observacions: en primer lloc, afirmava que la col·laboració no pot ser entesa com una funció, per la qual cosa se suggeria la seva incorporació a l'article 18; en segon terme, i atesa la importància cabdal de la transparència, l'OAC suggeria la supressió de la breu referència que la lletra e) d'aquest article de l'avantprojecte feia a aquesta matèria, alhora que recomanava dedicar un títol nou que regulés de forma clara les obligacions de transparència que han de complir les entitats jurídiques destinatàries de la norma. El projecte finalment aprovat ha acollit ambdues observacions; de fet, s'ha eliminat tot el contingut de l'article 7: pel que fa a les conductes de col·laboració amb notaris i registradors, aquesta previsió ha estat inclosa en l'article 18 posterior; la regulació de la transparència de les entitats, per la seva banda, ha estat objecte d'una regulació ampliada i específica, tal com es veurà més endavant.

Article 8. No han estat acollits, en canvi, els suggeriments de l'OAC respecte a les funcions de registre del protectorat (actual article 9 del projecte): ni se n'ha modificat el text per adaptar-lo de forma més fidel i completa a la redacció continguda en l'article 336-2 apt. 2 del CCCat —que conté la regulació de les mateixes funcions registrals del protectorat— ni tampoc s'ha optat per la derogació d'aquest darrer precepte, tot i la coincidència de l'objecte regulat.

Article 9. Tampoc no han estat acollides aquí les recomanacions tendents a la congruència normativa entre la nova regulació de les funcions de supervisió del protectorat previstes en aquest article (actual article 10 del projecte) i la regula-

ció que en fan els articles 336-2 apartat 2 [lletres d) i h)] del CCCat: supòsit de manca d'actuació dels patrons i facultat de vetllar pel compliment de les lleis i estatuts) i 336-4 del CCCat (supòsits d'intervenció judicial), atès que el projecte finalment ni deroga aquests preceptes ni preveu la incorporació de llur contingut en la nova norma.

En canvi, el projecte ha acollit els suggeriments de l'OAC relatius, tant a la incorporació en l'article de les previsions que l'article 10.1 de l'avantprojecte contenia en relació amb la forma d'executar la funció supervisora (la qual cosa ha suposat la inclusió d'un nou apartat segon en l'actual article 10 del projecte), com també a la inclusió d'una referència expressa a les facultats inspectores, a les quals no feia cap referència l'article 9 de l'avantprojecte i que, en canvi, l'article 10.1 c) de l'actual projecte menciona expressament.

Article 10. En les seves al·legacions, l'OAC proposava l'eliminació d'aquest precepte: pel que fa al seu primer apartat, com s'ha dit, es recomanava traslladar-lo a l'article precedent, atès que es refereix a la forma d'executar les facultats supervidores; amb referència a la resta del precepte, relatiu als deures de transparència, l'OAC suggeria la seva incorporació a un nou títol dedicat a regular específicament aquesta matèria. El projecte final de la disposició legal ha suprimit efectivament aquest article.

Article 12. Pel que fa a les funcions de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, l'OAC va emetre diversos suggeriments, els quals han tingut diferent acollida en el projecte finalment aprovat:

El primer suggeriment, que pretenia —de la mateixa manera que la norma preveu respecte al protectorat— que es puguin adreçar consultes a l'òrgan de supervisió, no ha estat recollit finalment a l'apartat 1 de l'article. El projecte tampoc no ha aclarit (a l'apartat 3r de l'article, apartat 2n de l'avantprojecte), tal com es demanava des de l'OAC, a quin tipus de publicitat de la declaració d'utilitat pública es refereix el precepte (si registral, oficial, o de transparència activa). D'altra banda, tampoc no ha estat acollit en la versió final del projecte el suggeriment pel qual l'OAC proposava consignar en el precepte, en una nova lletra, una referència expressa a les facultats inspectores i sancionadores de l'òrgan de supervisió.

Davant la recomanació de l'OAC de suprimir la segona part de la lletra c) de l'article 12.3, atès que enumera eventuais facultats en què es pot concretar l'exercici de la funció supervisora, la qual cosa entenem que és exemplificativa i no excloent d'altres facultats, el projecte finalment ha optat, en canvi, per mantenir el redactat. Tot i això, convé dir que la redacció final de l'article 12.4, en la lletra c), ha consignat, d'acord amb les al·legacions de l'OAC, l'expressió «entre d'altres», abans de l'enumeració de les facultats o mecanismes previstos per a

l'exercici de la funció supervisora, per la qual cosa es pot entendre eliminat el risc en què l'avantprojecte incorria, relatiu a una possible interpretació restrictiva o limitadora de l'enumeració que originàriament s'hi preveia en aquest sentit. És per això que entenem acollida parcialment la recomanació de l'OAC en aquest punt.

D'acord amb els suggeriments emesos per l'OAC, el projecte de norma legal ha acollit, en canvi: (i) el suggeriment d'incloure el deure de donar publicitat, no només a les declaracions d'utilitat pública, sinó també a llurs revocacions (a l'apartat 3r del projecte, apartat 2n de l'avantprojecte); (ii) el relatiu a preveure en l'article les funcions de registre de l'òrgan de supervisió, omeses en l'avantprojecte (nou apartat 2n de l'article 12 del projecte); (iii) el referent a la menció expressa de la facultat d'efectuar requeriments, en la lletra a) de l'apartat 3r de l'article en l'avantprojecte (actual apartat 4rt en el projecte); (iv) el relatiu a la supressió, en el penúltim supòsit de revocació de la declaració d'utilitat pública, previst en la lletra b) de l'apartat 3r de l'article en l'avantprojecte (actualment, en el projecte, lletra b) de l'apartat 4rt de l'article), del text en el qual es refereix al deure de l'òrgan de supervisió de comunicar, en el cas d'indici d'irregularitats en matèria d'ajuts, préstecs o subvencions públiques, la suposada irregularitat a l'ens públic atorgant de l'ajut, atès que aquest deure ja es preveu amb caràcter general (també en relació amb el protectorat), en l'article 21.2 de la norma.

Títol 4. Amb caràcter preliminar, i per correspondència amb el seu contingut, l'OAC suggeria modificar el text del títol perquè esmentés, no només el «règim jurídic dels actes» dels òrgans de tutela, com consigna l'avantprojecte, sinó també les «relacions de col·laboració» amb aquests. El projecte, finalment però, no ha procedit a la modificació esmentada.

Capítol 1. De la mateixa manera, per correspondència amb el seu contingut, l'OAC recomanava també substituir el títol d'aquest capítol («Òrgans competents») per l'expressió «Règim jurídic», atès que dels dos articles que integren el capítol és només el primer (13) el que regula els òrgans competents, mentre que el segon té per objecte la impugnació dels actes. Aquesta al·legació ha estat acollida en el projecte finalment aprovat.

Capítol 2. A tall de consideració preliminar, en el seu escrit d'al·legacions l'OAC apuntava que una disposició legal com és aquesta, reguladora dels òrgans de tutela de les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública, no és adient per regular aspectes propis del règim jurídic substantiu de les entitats jurídiques, com ara els supòsits d'entitats vinculades a les fundacions i associacions de declaració d'utilitat pública, objecte d'aquest capítol 2. El projecte, però, segueix mantenint aquesta regulació com a part integrant del seu articulat.

Article 15. No s'acull al projecte aprovat el suggeriment de l'OAC consistent en acotar a un espai temporal determinat la realització del segon dels supòsits (b) de vinculació entre entitats (operacions entre les entitats amb transcendència econòmica superiors al 20% del total de despeses de qualsevol d'elles), per la qual cosa deduïm que caldrà estar a l'exercici comptable, tal com es descriu en el text amb què es redacta el supòsit.

Article 16. D'acord amb el suggeriment fet per l'OAC en el seu escrit d'al·legacions, el projecte ha modificat el text de l'apartat 1 de l'article, en la versió donada per l'avantprojecte, per tal de fer-lo entenedor, de tal forma que s'hi descriu la situació de conflicte d'interès per acumulació de càrrecs en les entitats vinculades i el deure de comunicació d'aquesta circumstància a les entitats i al protectorat.

Pel que fa a l'apartat tercer de l'article (que estableix els terminis per efectuar la comunicació abans referida), en la redacció donada per l'avantprojecte, l'OAC advertia que l'únic deure de comunicació que tenia a veure amb l'acumulació de càrrecs era el relatiu al supòsit a) dels tres descrits en l'article 15 anterior (coincidència dels membres dels òrgans de govern), però els deures de comunicació en relació amb els altres dos supòsits de vinculació (b): operacions econòmiques i c): finançament d'immobilitzat entre entitats) ni estaven previstos amb caràcter previ a l'establiment del termini ni tenien sentit, atès que d'aquests dos supòsits no es desprèn necessàriament, en puritat, una acumulació de càrrecs. El projecte finalment aprovat ha esmenat la incongruència afegint que, per als supòsits b) i c) de l'article 15 anterior, el deure de comunicació opera «quan comportin l'exercici de funcions de govern i/o direcció en l'entitat vinculada».

Article 18. Respecte a la recomanació emesa per l'OAC, el projecte de llei ha modificat tant el títol de l'article com el seu contingut per fer extensius els deures de col·laboració interadministrativa i institucional no només al protectorat, sinó també a l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública. Amb tot, observem que aquesta inclusió de l'òrgan de supervisió de les associacions s'omet en l'apartat 3r de l'article, que segueix referint-se només al protectorat.

Anotem aquí que, tal com hem avançat en comentar l'article 7 de l'avantprojecte, el text de l'article 7.1 d) i 7.2 de l'avantprojecte, en relació amb els deures de col·laboració de notaris i de les administracions o institucions amb els òrgans de tutela objecte, ha estat integrat en els apartats 3r i 4rt del present article 18, d'acord amb les al·legacions esgrimides per l'OAC.

Article 19. L'OAC observà que el text de l'apartat primer de l'article oblida la menció a l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública en

referir-se a la finalitat de la potestat inspectora. Aquesta observació ha estat acollida pel projecte de llei.

Per contra, el projecte no acull l'altra al·legació formulada des de l'OAC, relativa a la inclusió en el text de l'avantprojecte de l'incompliment de qualsevol dels deures de transparència i retiment de comptes per part de les entitats subjectes a la norma legal, com una nova causa motivadora de les actuacions d'inspecció.

Article 20. A l'hora de planificar l'activitat inspectora, l'OAC entén que, a més de prendre en consideració el criteri referent al finançament públic de les entitats, l'apartat 2n de l'article 20 de l'avantprojecte hauria també de preveure'n d'altres, com la dimensió de l'entitat o llur pertinença al sector públic. El projecte finalment aprovat no ha recollit cap d'aquests criteris addicionals proposats.

Article 21. Per al cas de detectar-se indicis d'irregularitats en relació a ajuts, préstecs o subvencions públiques rebuts, l'OAC suggeria afegir, a l'apartat segon d'aquest article de l'avantprojecte, que el deure de comunicació s'estengués, a més d'a l'ens atorgant, a «d'altres organismes». El projecte aprovat ha recollit literalment aquesta proposta.

Article 24. En relació amb la suspensió de la publicitat de comptes a què es refereix el precepte, el projecte ha esmenat l'omissió de referència a les associacions declarades d'utilitat pública en l'avantprojecte, d'acord amb l'observació posada de manifest per l'OAC en aquest sentit.

Article 25. No ha estat acollida en canvi la recomanació de l'OAC consistent en la necessitat d'aclarir que, dins del termini legal per concloure les actuacions d'inspecció, que fixa l'apartat 7è de l'article, cal notificar també la resolució corresponent. El projecte, per cert, ha ampliat el termini, de sis mesos a un any.

Article 26. L'OAC va formular dues al·legacions sobre la potestat sancionadora dels òrgans de control, regulada en l'article 26 de l'avantprojecte:

En primer lloc, es posava en relleu l'absència, en l'apartat 1r, de la determinació dels òrgans competents per incoar, instruir i sancionar. El projecte continua sense determinar quins òrgans són els específicament competents per a cadascuna de les fases del procediment sancionador, i tampoc no difereix aquesta determinació d'una norma reglamentària.

En segon lloc, l'OAC suggeria substituir la remissió genèrica en l'apartat 2n al règim jurídic aplicable als procediments sancionadors per una remissió més precisa, que fes referència a la Llei 26/2010 i al Decret 278/1993. El projecte de llei ha optat per la solució proposada i ha incorporat la referència a aquestes dues normes.

Article 27. Als efectes del supòsit d'exempció de responsabilitat regulat en l'apartat 2 a) de l'article, l'OAC entén que és necessari, a més, fer constar en acta l'oposició a l'acord, però finalment el projecte aprovat no ha recollit aquest suggeriment.

Article 29. Cap de les dues observacions efectuades per l'OAC respecte a la lletra d) d'aquest article de l'avantprojecte han estat acol·lides: en la primera d'elles es recomanava incloure com a infracció greu, a més de l'incompliment del deure de comunicació o abstenció en cas de conflicte d'interessos, també l'incompliment d'efectuar declaració responsable. Aquesta manca d'acollida podria trobar el seu sentit en el fet que l'apartat segon de l'article 16 de l'avantprojecte, que preveia l'adopció de declaració responsable pels òrgans de les entitats en cas d'acumulació de càrrecs, ha estat eliminat en la versió final del projecte; en la segona, es recomanava que la llei considerés, com a infracció greu, la mateixa infracció (incompliment) però per als casos en què la lesió als interessos de la fundació o associació no es produeixi.

Article 32. No ha estat acol·lida l'al·legació per la qual aquesta Oficina proposava introduir en el precepte, com a sanció accessòria per a les infraccions greus i molt greus, la publicitat de la imposició de les sancions.

Article 33. Tampoc no ha estat objecte d'acolliment el suggeriment de l'OAC pel qual es recomanava afegir, com a criteri addicional als previstos a l'avantprojecte per a la graduació de les sancions, el relatiu a la disposició de codis de bones pràctiques o de bon govern.

Article 35. L'OAC, en el seu escrit d'al·legacions, trobava a faltar que aquest precepte fes al·lusió, en la inscripció en el full registral de les entitats sancionades, a les infraccions motivadores de les sancions imposades, en comptes d'esmentar només aquestes darreres. El projecte, finalment, en el seu article 34, ha acollit la proposta, tot referint-se, en descriure l'objecte de la inscripció, a «les sancions, juntament amb els motius que les van causar».

Deures de transparència. En darrer terme, l'OAC, en virtut de llurs competències i per la seva especial relació amb el retiment de comptes, amb caràcter essencial va proposar que la iniciativa normativa afegís al seu text un títol específic dedicat als deures de transparència, tant de les entitats jurídiques objecte de regulació (fundacions i associacions d'utilitat pública), ateses llurs finalitats d'interès general, com també dels òrgans administratius de tutela o control mateixos (proteccionat i òrgan de supervisió), com a garants de la difusió de la informació obtinguda, d'interès públic innegable. En el projecte normatiu ha tingut acol·lida la proposta de l'OAC, encara que la regulació dels deures de transparència no s'afegeix a tall de títol independent en la norma, sinó com a part integrant del títol 1 de l'avantprojecte («Disposicions generals»), que en el projecte passa a

titular-se «Disposicions generals i Transparència»). Concretament, el règim de transparència de les entitats jurídiques regulades passa a integrar-se en la norma com a capítol 2 dins d'aquest títol 1 (articles 4 a 6).

Cal dir, però, que el projecte de llei tan sols regula els deures de transparència de les fundacions i associacions d'utilitat pública, però no dels òrgans de control, com també suggeria l'OAC. Aquesta omisió, tot i que a parer de l'OAC no és encertada, tampoc no és generadora de cap risc jurídic o llacuna legal important en la matèria, en la mesura que, tal com ja apuntava l'OAC en el seu escrit d'al·legacions, els òrgans de control, integrants del Departament de Justícia, són clars subjectes obligats a fer públics, de forma tant activa com instada, els continguts d'informació pública a què es refereixin les lleis de transparència del sector públic vigents en cada moment (actualment és vigent la Llei estatal 19/2013, de 9 de desembre).

Pel que fa als deures de transparència de les entitats jurídiques regulades a l'avantprojecte, l'OAC, en les seves al·legacions, insistí en la conveniència de distingir tres nivells de subjecció (amb diferent intensitat) de les entitats respecte dels deures de transparència: un de caràcter general, aplicable a totes aquestes entitats (nivell bàsic, que es concreta en les obligacions de publicitat que prescriu el llibre tercer del CCCat); un nivell intermedi per a les entitats que rebin fons públics, amb obligacions de transparència addicionals, que l'OAC relacionava en el seu escrit d'al·legacions; i un tercer nivell de màxima transparència, predicable de les entitats que formin part del sector públic, a les quals s'apliquen les normes de transparència vigents en aquest sector. El projecte de llei finalment aprovat no recull la previsió explícita d'aquests tres nivells de subjecció, tot i que es fa ressò de la necessitat de preveure diferents àmbits de subjecció de les entitats al règim de transparència que s'hi regula, en la mesura que l'apartat 3r de l'article 6 es remet a una ordre del titular del departament competent en matèria de fundacions i associacions que «determinarà el nivell de subjecció de les entitats als instruments de transparència a què fa referència l'apartat precedent, atenent el dimensionament de les entitats i a l'origen de les fonts de finançament».

Pel que fa als continguts que han de ser objecte de publicitat, i atès que el nivell bàsic de transparència exigible es concreta ja en els deures de publicitat previstos al CCCat, com s'ha dit, i que el nivell màxim de transparència, exigible al sector públic, és el regulat a les lleis especials vigents en aquesta matèria, l'OAC, en el seu escrit d'al·legacions, proposà una relació de continguts addicionals de transparència exigibles al nivell intermedi, és a dir, a les entitats perceptores de fons públics. El projecte, però, vist que no predetermina la distinció de nivells de subjecció, es limita a preveure una relació de continguts d'informació «rellevant», és a dir, que han de fer-se accessibles a la ciutadania per part de les funda-

cions i associacions d'utilitat pública, amb caràcter general. Des de l'OAC es valora positivament, en termes generals, el contingut de la relació d'informacions per publicar que es detalla en l'apartat 2n de l'article 6, relació que, a més, es configura amb caràcter obert o no exhaustiu. Aquest *numerus apertus* es confirma en prescriure, l'apartat 1 de l'article 5 del projecte, que «l'abast de la transparència ha de ser suficient per donar resposta al compromís ètic de retre comptes davant la ciutadania i els grups d'interès [...]».

Tot i això, convé objectar, en primer lloc, que, d'una banda, precisament la configuració d'una llista oberta de continguts, així com el terme imprecís emprat relatiu a la suficiència, no fan sinó generar incertesa i, per tant, inseguretat legal respecte de l'objecte dels deures de transparència que intenta copsar la norma; d'altra banda, i a més a més, la relació de continguts de l'article 6.2 del projecte es dota de caràcter facultatiu, i no preceptiu, com hauria de ser, ja que el text de l'encapçalament de l'apartat indica que «en particular, pot formar part de la informació rellevant la següent: [...]». Cal advertir que els continguts d'informació pública relacionats en l'article 6 són força complets, però aquesta Oficina troba a faltar la inclusió d'altres informacions d'interès, com són les situacions de conflicte d'interessos, declaracions de béns i interessos dels membres i directius de les entitats o els informes dels òrgans de control intern. En qualsevol cas, notem una incongruència entre aquesta llista d'informacions rellevants amb el text consignat a l'apartat 1r de l'article 5 *in fine*, que sembla limitar, desafortunadament, el concepte d'informació rellevant a «l'organització» de les entitats jurídiques.

Valoració general

Quantitativament, de les 42 al·legacions o suggeriments fets per l'OAC, 19 han estat acollides en la versió finalment aprovada del projecte, mentre que 4 han estat estimades de forma parcial, i les 19 restants han estat desestimades.

Qualitativament, convé destacar que, entre les recomanacions acollides, de manera total o parcial, figuren, al costat de moltes de caire formal o d'escassa substantivitat, algunes de destacada transcendència, com són la integració entre les funcions de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, les relatives al registre o a la facultat d'efectuar requeriments, la previsió del deure de donar publicitat a les revocacions de declaracions d'utilitat pública d'associacions, la inscripció en el full registral de l'entitat sancionada també dels motius de la sanció, la configuració amb caràcter obert de les facultats i eines de supervisió de l'òrgan de control de les associacions d'utilitat pública, el reconeixement de diferents nivells de subjecció de les entitats respecte dels deures de

transparència, i sobretot, la previsió d'un règim específic en aquesta matèria, tot i que amb les mancances o punts millorables que s'han apuntat més amunt.

Nogensmenys, hem d'assumir el rebuig d'algunes recomanacions o suggeriments que des de l'OAC seguim considerant que haurien d'haver estat acollides per la seva gran importància jurídica, sense que la manca d'acollida no desvirtuï, doncs, els fonaments el nostre parer. Ens referim, en essència, a l'opció finalment triada pel projecte de llei, de no derogació de la major part del règim que el llibre tercer del CCCat preveu respecte al protectorat de les fundacions, que haurà de conviure amb la nova norma i, per tant, comportarà una significativa redundància legal en el nostre ordenament. Tampoc no ha estat acollit el suggeriment de traslladar determinats aspectes del projecte (regulació de les entitats vinculades, o de l'acumulació de càrrecs) al llibre tercer del CCCat, atès que consisteixen en aspectes materials o substantius que afecten el règim jurídic de totes les entitats jurídiques. De la mateixa manera, no han estat acollits altres aspectes certament significatius i proposats per aquesta Oficina, com ara l'exigència de publicitat de sancions en infraccions greus o molt greus, la incorporació com a criteri de graduació de sancions l'adopció de codis ètics o de bon govern per les entitats jurídiques, la manca de previsió de l'incompliment de deures de transparència com a motiu per obrir una inspecció, l'admissió de consultes davant de l'òrgan de supervisió de les associacions declarades d'utilitat pública, la manca de precisió del tipus de publicitat que cal exigir respecte a les declaracions d'utilitat pública de les associacions i de la seva revocació, o la falta de consideració de la dimensió o vinculació amb el sector públic de les entitats a l'hora de planificar, els òrgans de control, llur activitat inspectora.

1.1.2. Formació i assessorament al sector públic

1.1.2.1. Visió general

1.1.2.1.1. Formació impartida el 2013

El 2013 l'Àrea de Formació ha organitzat 69 accions formatives, a les quals han assistit 1.278 participants. Això ha suposat 322,5 hores lectives impartides i una valoració mitjana de la formació rebuda per part dels participants de 8,56 en una escala d'1 a 10. A la taula següent es detalla de forma sintètica la informació i les dades més rellevants sobre aquestes actuacions.

Taula 2. **Resum de la formació impartida al llarg de 2013**

Acció formativa	Tipus	Destinataris	Formadors	Nombre participants	Hores Lectives	Nombre sessions	Valoració
Formació estàndard							
«Integritat i lideratge ètic» (Conferència-debat)	Catàleg de formació de l'OAC	Autoritats polítiques	Personal OAC	96	12	6	8,21
«Gestionar els riscos de corrupció: una responsabilitat directiva» (Seminari, mòdul 1r de l'itinerari Integritat i directius públics)	Catàleg de formació de l'OAC	Directius i comandaments públics	Personal OAC	670	235,5	48	8,46
«Anàlisi de riscos de corrupció i disseny de plans de prevenció» (Taller, mòdul 2on de l'itinerari «Integritat i directius públics»)	Catàleg de formació de l'OAC	Directius i comandaments públics	Personal OAC	52	30	6	8,96
«Fomentar la integritat en els equips de treball» (Taller, mòdul 3r de l'itinerari «Integritat i directius públics»)**	Catàleg de formació de l'OAC	Directius i comandaments públics	Personal OAC	19	6	2	ND*
«L'Oficina Antifrau de Catalunya» (Ponència dins el Curs sobre el control, fiscalització i auditoria)	<i>Ad hoc</i>	Resp. gestió econòmica locals	Personal OAC	18	2	1	ND
Subtotal formació estàndard				855	285,5	63	8,54
Formació especialitzada							
«Ètica, transparència i democràcia» (Jornades)	Curs d'estiu anual	Societat	Experts externs	74	12	1	9,40
«Transparència en la contractació pública» (Jornada)	Jornades periòdiques	Profess. contractació pública	Experts externs	235	5	1	8,21
«Ètica pública i responsabilitat en els òrgans de selecció locals» Seminari **	Catàleg de formació de l'OAC	Vocals a òrgans de selecció	Personal OAC	114	20	4	9,38
Subtotal formació especialitzada				423	37	6	9,00
Total general				1.278	322,5	69	8,56

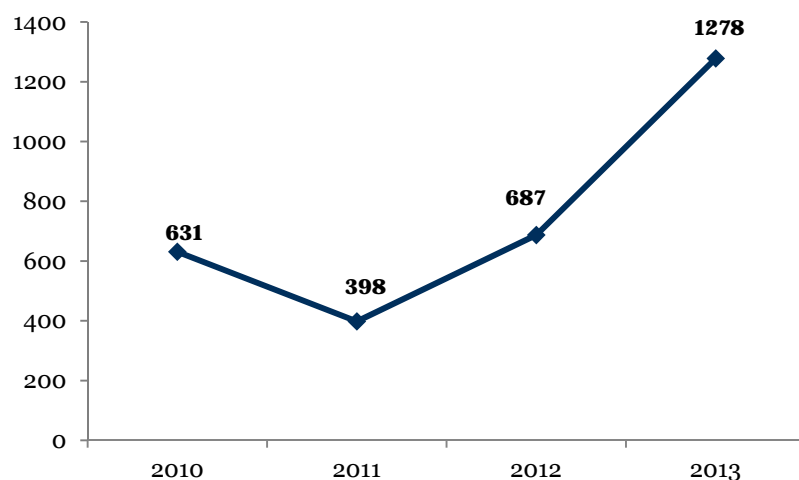
* ND: no disponible.

** Noves accions formatives

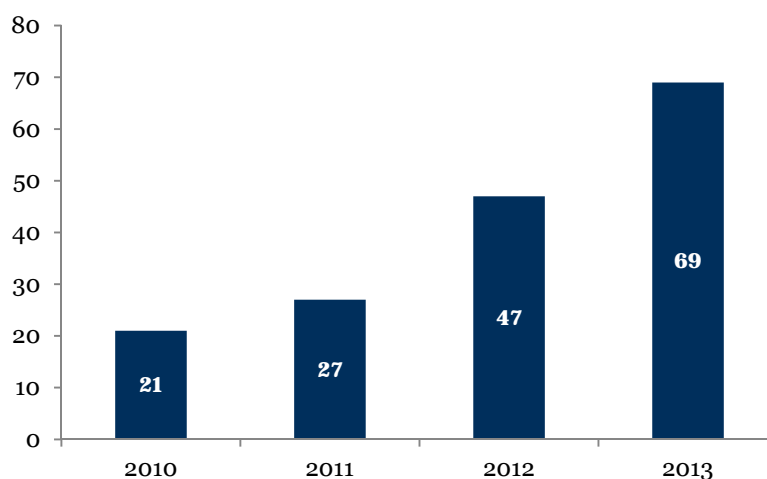
1.1.2.1.2. Evolució de la formació des de 2010²

Aquestes dades globals de 2013 suposen un **creixement important de la tasca formativa** de l'Oficina Antifrau respecte de l'any anterior: tant en nombre de participants (+86,03%) com en nombre de sessions impartides (+46,81%). Els gràfics que figuren a continuació mostren l'evolució d'aquestes dades al llarg dels quatre anys d'activitat de l'Àrea de Formació.

Gràfic 1. **Evolució 2010-2013 del nombre de participants**

Gràfic 2. **Evolució 2010-2013 del nombre d'accions formatives impartides**

² Els gràfics que mostren evolució de dades de formació poden mostrar alguna petita variació respecte les publicades a memòries anteriors, fruit d'una depuració de bases de dades realitzada a 2013 que va permetre detectar petits errors.

Així doncs, si acumulem els resultats des de l'inici, en aquests quatre anys s'han impartit 164 accions formatives (seminaris, tallers, jornades i conferències), amb un nombre total de 2.994 participants.

1.1.2.2. Formació per a autoritats polítiques

Les autoritats polítiques en càrrecs executius o representatius a totes les institucions públiques catalanes constitueixen, sens dubte, un dels col·lectius clau als quals s'adreça la labor de formació i sensibilització de la Direcció de Prevenció, però també un dels més reticents a participar en activitats formatives.

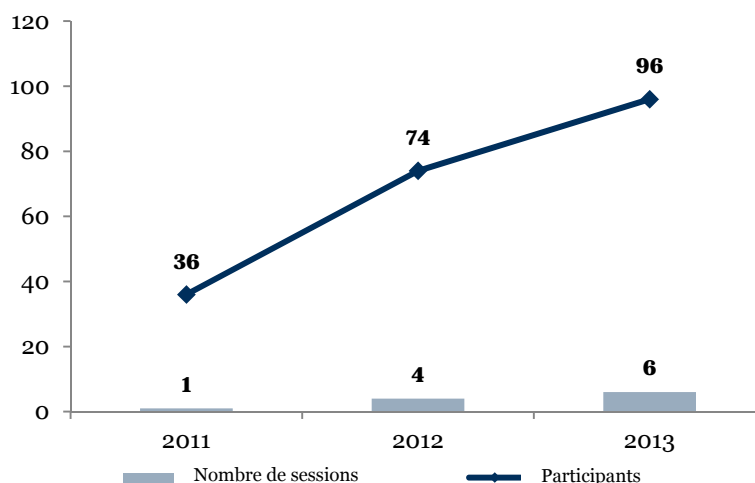
Des de 2011 aquesta formació s'ha ofert sempre en un format reduït —una conferència-debat de dues hores de durada titulada «Integritat i lideratge ètic» (ILE)— i adaptat a les condicions més favorables d'horari i ubicació per a aquests perfils professionals a tot el territori. El 2013 s'han impartit sis sessions a les següents institucions:

- Ajuntament de Girona (equip de govern)
- Ajuntament de Sant Boi (ple municipal)
- Ajuntament de Sant Cugat (ple municipal)
- Consell Comarcal de les Garrigues (alcaldes o regidors procedents dels ajuntaments de l'Espluga Calba, la Granadella, Juncosa, Puiggròs, Vinaixa i Les Borges Blanques)
- Consell Comarcal de l'Urgell (alcaldes o regidors procedents dels ajuntaments d'Agramunt, Bellpuig, Castellserà, Puigverd d'Agramunt, La Fuliola, Guimerà, Maldà, Nalec, Ossó de Sió, Sant Martí de Riucorb, Tàrraga i l'EMD de Rocallaura)
- Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya (alts càrrecs)

A través d'aquestes sessions hem arribat a 96 autoritats polítiques (electes locals i alts càrrecs de la Generalitat), procedents de 22 institucions públiques catalanes, i la valoració mitjana de la sessió per part d'aquestes persones ha estat de 8,21.

Des que el 2011 aquesta acció formativa es va incorporar al catàleg de formació de l'Oficina Antifrau, han assistit 206 autoritats polítiques a aquesta conferència-debat. El detall de l'evolució anual es mostra a la gràfica següent.

Gràfic 3. **Evolució 2011-2013 de la formació per a autoritats polítiques (ILE)**

1.1.2.3. Formació per a directius i comandaments públics

Dins el catàleg de formació que l'Oficina Antifrau de Catalunya ofereix a les institucions públiques de Catalunya, la formació per a directius i comandaments s'articula a través de l'itinerari «Integritat i directius públics». Als dos mòduls formatius de cinc hores lectives que ja es venien impartint —el seminari de sensibilització «Gestionar els riscos de corrupció: una responsabilitat directiva» (GRC) i el taller «Anàlisi de riscos de corrupció i disseny de plans de prevenció» (ARC)—, s'afegeix, el 2013, un **nou mòdul** de tres hores lectives titulat «Fomentar la integritat en els equips de treball» (FIE).

L'objectiu d'aquest nou taller és formar els directius i comandaments públics que ja han participat en el primer mòdul de l'itinerari perquè puguin temes com la integritat i l'ètica pública amb el personal sota el seu comandament mitjançant reunions de treball. Així, en acabar aquest taller, els assistents marxen amb una proposta concreta de reunió de treball, casos pràctics per plantejar al seu equip i una breu documentació de suport per a la reunió (una presentació en suport electrònic per projectar i un material de resum per repartir als membres del seu equip). Aquest mòdul es va dissenyar i provar a través del [projecte de desenvolupament d'eines de foment de la integritat](#) per a institucions públiques, que s'explica més endavant en aquesta mateixa memòria.

És al col·lectiu de directius i comandaments de les institucions públiques catalanes a qui s'ha adreçat el gruix de la formació organitzada a 2013. A través de

l'itinerari «Integritat i directius públics» s'han impartit 56 accions formatives a les quals han assistit 741 participants. La taula següent desglossa les dades més importants amb referència a les institucions on s'han impartit aquestes sessions.

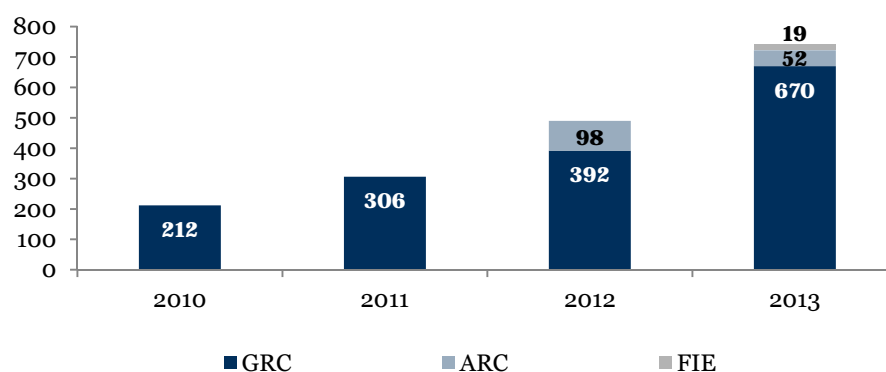
Taula 3. Institucions on s'ha impartit formació per a directius i comandaments

Institució	Participants	Sessions	Valoració
Ajuntament de Barcelona	16	1	8,58
Ajuntament de Calella	13	1	8,22
Ajuntament de Girona	79	6	8,10
Ajuntament de Sant Boi	77	5	8,59
Ajuntament de Sant Cugat	82	6	7,89
Ajuntament de Santa Coloma	32	2	8,55
Departament de la Presidència (Generalitat de Catalunya)	21	2	8,70
Departament de Territori i Sostenibilitat (Generalitat de Catalunya)	123	9	8,58
DG Relacions Institucionals (Departament de Governació, Generalitat de Catalunya)	12	1	8,54
Diputació de Girona	23	2	8,41
Diputació de Tarragona	15	2	8,21
Escola d'Administració Pública de Catalunya	127	9	8,73
Universitat Autònoma de Barcelona	48	4	8,47
Universitat de Barcelona	19	2	9,03
Universitat Pompeu Fabra	54	4	8,51
Total general	741	56	8,50

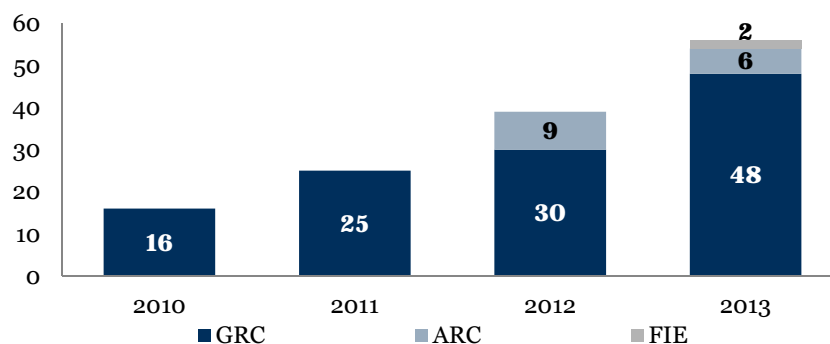
Totes aquestes xifres suposen, respecte de l'any anterior, un increment del 51,22% en el nombre de participants i del 43,59% en el nombre de sessions impartides. El detall de l'evolució anual es mostra als dos gràfics següents, on

s'inclou el desglossament per accions formatives incloses dins l'itinerari «Integritat i directius públics».

Gràfic 4.³ **Evolució 2010-2013 del nombre de participants en el programa «Integritat i directius públics»**

Gràfic 5. **Evolució 2010-2013 de les sessions impartides en el programa «Integritat i directius públics»**

1.1.2.4. Curs d'estiu: «Ètica, transparència i democràcia»

Els dies 1 i 2 de juliol va impartir-se el curs d'estiu «Ètica, transparència i democràcia», organitzat conjuntament amb el Consorci

³ Mòdul 1, «Gestionar els riscos de corrupció: una responsabilitat directiva» (GRC); mòdul 2, «Anàlisi de riscos de corrupció i disseny de plans de prevenció» (ARC), i mòdul 3, «Fomentar la integritat en els equips de treball» (FIE).

Universitat Internacional Menéndez Pelayo - Centre Ernest Lluch.

El curs, adreçat tant a estudiants universitaris com a servidors públics, professionals del sector privat i a la ciutadania en general, va tenir una durada total de dotze hores lectives al llarg de les quals es va oferir un espai de reflexió i debat al voltant de l'ètica com a component clau en el desenvolupament democràtic. D'altra banda, es va fer una proposta per aprofundir en la transparència com a valor inexorable per reforçar la confiança de la ciutadania envers les institucions. El curs comptà amb les aportacions d'una quinzena d'experts en la matèria, el nom dels quals es detalla a continuació en el programa del curs.

Taula 4. Programa del curs d'estiu 2013, «Ètica, transparència i democràcia»

	Dilluns 01/07/13	Dimarts 02/07/13
Matí	Inauguració	Transparència i accés a la informació
Primera part	Daniel de Alfonso Laso Joan Fuster Sobrepere Pilar Giménez Alcover	Òscar Roca Safont
	Conferència inaugural	Taula rodona. Transparència i accés a la informació
	Tomàs Font Llovet	<i>Moderador: Pilar Giménez Alcover</i> Victoria Anderica Caffarena Severiano Fernández Ramos Emilio Guichot Reina
Matí	Ètica i política democràtica	Conferència de cloenda
Segona part	Francesc Torralba Roselló	Lluís M. Corominas i Díaz
	Taula rodona. Ètica i política democràtica	Cloenda
	<i>Moderador: Albert Batlle i Bastardas</i> Fernando Jiménez Sánchez Elvira Méndez Pinedo Manuel Villoria Mendieta	Albert Batlle i Bastardas
Tarda	Ètica de l'empresa en temps de crisi	
	Pedro Montoya Santos	
	Taula rodona. Responsabilitat social corporativa com a factor de creixement econòmic	
	<i>Moderador: Daniel Faura i Llimós</i> Carolina Gala Durán Juan Jorge Gili Josep Santacreu Bonjoch	

Pel que fa als resultats obtinguts, van participar 74 persones i la valoració mitjana de satisfacció va ser d'un 9,4 sobre 10.

1.1.2.5. Jornada sobre Transparència en la Contractació Pública

L'11 d'octubre es va organitzar la «Jornada sobre Transparència en la Contractació Pública» amb l'objectiu general de sensibilitzar els professionals d'aquest àmbit de la gestió pública (tant de les institucions públiques com del sector privat) sobre com la transparència i l'accés a la informació contribueixen a la prevenció i la lluita contra la corrupció en la contractació pública a Catalunya. La jornada es va celebrar a la sala Auditori del Parlament de Catalunya i va tenir una durada de cinc hores.

El perquè d'aquesta jornada

Enguany coincideixen dues iniciatives legislatives per regular la transparència i l'accés a la informació: una a les Corts Generals i una altra al Parlament de Catalunya. Però la promulgació d'aquestes lleis *per se* no serà suficient per garantir l'exercici d'aquests drets i obligacions. Caldrà disposar de mecanismes de control de la seva aplicació, de resposta i, sobretot, d'una cultura política-administrativa favorable a aquests canvis.

Aquest canvi cultural requereix persuadir tots els servidors públics que la transparència ha d'articular tota la gestió i tot procés de decisió en el sector públic. Perquè malgrat els esforços d'adaptació que comportarà –entre ells, més retiment de comptes–, els beneficis el fan inajornable, en particular en prevenció de la corrupció i exercici més íntegre de l'autoritat en els càrrecs públics.

Conscients d'aquest gran repte, l'Oficina Antifrau ha inclòs al seu pla de formació 2013 aquesta Jornada sobre Transparència en la Contractació Pública, que dóna continuïtat a la formació especialitzada iniciada a 2010. En aquesta ocasió, hem comptat amb la col·laboració de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública.

Podeu inscriure-us al web de l'Oficina Antifrau de Catalunya, emplenant el formulari d'inscripció

Conèixer i debatre, un primer pas

Què entenem per transparència? Què és el dret d'accés a la informació? Com contribueixen al foment de la integritat i la lluita contra la corrupció? I en l'àmbit concret de la contractació pública, són suficients els nivells mínims de transparència "activa" que ara marca la normativa per als diferents procediments contractuals? Queda suficientment garantit l'accés a la informació dels interessats en una licitació pública? I què passa amb l'accés a la informació de la resta de ciutadans que no són part interessada? I encara més, el grau de transparència actual permet respondre de manera satisfactòria a la necessitat d'avaluar la gestió global de la contractació d'un ens públic? Cap a on caldria avançar? Aquestes són algunes de les qüestions a què volem donar resposta durant la jornada.

Però tan important com el marc jurídic és la pràctica real. Per això hem convidat diversos representants i experts a debatre com s'estan complint les obligacions de transparència activa i accés a la informació pública en matèria contractual, quins són els incompliments més habituals d'aquestes obligacions i drets, com es relacionen amb la corrupció, i quins reptes de futur cal abordar.

Estem segurs que el debat serà interessant i profitós, i comptem que col·laborareu a enriquir-lo amb la vostra participació.

El programa i els ponents de la jornada eren els següents:

Jornada 2013		Transparència en la Contractació Pública	
Acreditació	8.30h	La praxis actual i els reptes de futur	11.30h
Acreditació dels participants i lliurament del material		Taula rodona	
L'estat de la qüestió sobre el paper		Sr. Juan Antonio Gallo, president del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic	
Obertura de l'acte		Sr. Joan Burjats, subdirector general de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública	
M. Hble. Sra. Núria de Gispert, presidenta del Parlament de Catalunya		Sr. Joan Anton Font, secretari general de l'Ajuntament de Tarragona	
II-Im. Sr. Daniel de Alfonso, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya		Sra. Silvia Espinosa, auditora a la Sindicatura de Comptes de Catalunya	
Transparència i accés a la informació: Què està en joc?		Sr. Francesc Boixadós, president de la Cambra de Contractistes d'Obres de Catalunya	
Sr. Òscar Roca, cap de l'Àrea de Legislació i Assumptes Jurídics de l'Oficina Antifrau de Catalunya i responsable de l'estudi sobre transparència i accés a la informació		Modera, Sr. Àlex Madariaga, expert en contractació pública i formador	
Transparència activa i accés a la informació en la contractació pública actual: possibilitats i límits actuals		La visió dels participants Preguntes dels assistents als ponents	
Sr. José María Gimeno, catedràtic de Dret Administratiu a la Universitat de Saragossa i president del Tribunal Administratiu de Contractes Públics d'Aragó		Cloenda	
Pausa		13.30h	
11.00h		Presentació del Codi de principis i conductes ètiques per a la contractació pública	
		Sra. Teresa Pitarch, directora de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública	
		Tancament de l'acte	
		Sr. Albert Batlle, director adjunt de l'Oficina Antifrau de Catalunya	

L'interès d'aquest programa va quedar ratificat amb les 432 sol·licituds de participació. Atès que l'aforament de la sala no permetia acollir totes les persones que havien demanat assistir-hi, el Parlament va transmetre l'acte a través d'un dels canals Parlament i els enregistraments de les ponències van ser penjats després al seu web. S'hi pot accedir a través de l'enllaç al web de l'Oficina Antifrau de Catalunya.

L'èxit d'aquesta acció formativa queda avalat per les dades següents:

1. **Participació i seguiment de la jornada:**

- a) 235 assistents a la seu parlamentària,
- b) 383 connexions en directe a través del Canal Parlament i

c) 23.719 accessos als enregistraments de la jornada penjats a la web del Parlament,⁴ desglossats en: 15.516 a la primera part (acte d'obertura i els dos ponents principals), 7.202 a la segona part (taula rodona sobre la transparència a la praxi, llevat el darrer ponent) i 1.001 a la tercera part (fi de la taula rodona i la cloenda de l'acte).

2. **Satisfacció dels assistents amb la jornada:** valorada a través dels qüestionaris de satisfacció en línia contestats per 107 persones:

- a) Interès del contingut de les ponències i debats: 8,13.
- b) Domini de la matèria per part dels ponents (mitjana de tots set): 8,12.
- c) Cobertura de les expectatives dels participants: 8,10.
- d) Percepció d'utilitat del contingut per a la seva activitat professional: 8,26.

1.1.2.6. Nova formació per a vocals dels òrgans de selecció de personal als ens locals

A la tardor de 2013 l'Oficina Antifrau començà a impartir una nova acció formativa, «Ètica pública i responsabilitat en els òrgans de selecció», dissenyada especialment per al col·lectiu de les persones susceptibles de ser designades per l'Escola Administració Pública de Catalunya (EAPC) com a vocals a òrgans de selecció de personal dels ens locals. Aquesta iniciativa, fruit de la col·laboració entre ambdues institucions, persegueix sensibilitzar aquestes persones sobre la importància de l'ètica pública i la responsabilitat personal en exercir com a vocal en un òrgan de selecció de personal, així com les repercussions de la seva actuació tant en el procés de selecció mateix en el qual participa i en tot el sistema d'integritat de l'ens local que ha d'incorporar aquesta persona.

Per al disseny d'aquesta acció formativa, es va demanar a les persones que figuren a la borsa de col·laboradors de l'EAPC per participar en els tribunals qualificadors dels processos selectius de l'administració local en quins dilemes ètics s'havien trobat en les ocasions que havien estat designats com a vocals. Les res-

⁴ Dades al tancament d'aquesta memòria, a 17 de gener de 2014.

postes rebudes per correu electrònic afegides a la casuística analitzada a l'Oficina Antifrau mateixa van ser el punt de partida per enfocar la sessió i, sobretot, per elaborar els casos pràctics amb els quals es treballa al llarg de les cinc hores de seminari.

Els objectius didàctics perseguits amb aquesta sessió són:

- Comprendre el funcionament del sistema d'integritat de tot ens públic i el paper que hi juga l'ètica pública.
- Identificar la responsabilitat que tenen els òrgans tècnics de selecció de vetllar per la integritat en els processos de selecció de personal.
- Identificar riscos per a la integritat dels ens públics en els processos de selecció de personal.
- Disposar d'eines per gestionar aquests riscos.

Per assolir aquests objectius, el programa proposa els següents continguts:

- El sistema d'integritat dels ens públics locals.
- Responsabilitat dels òrgans selectius en el marc d'aquest sistema.
- L'enfocament de la prevenció de riscos de corrupció aplicat als processos de selecció de personal als ens locals.
- Identificació de riscos, anàlisi dels factors de risc i de les conseqüències.
- Eines de prevenció.

Les dades de les quatre sessions impartides el 2013 a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona es resumeixen a la taula següent:

Taula 5. Sessions «Ètica pública i responsabilitat en els òrgans de selecció» impartides el 2013

Ciutat	Participants	Hores lectives	Valoració participants
EAPC Tarragona	24	5	9,75
EAPC Lleida	26	5	9,75
EAPC Girona	31	5	9
EAPC Barcelona	33	5	9
Total	114	20	9,38

Davant l'excursional acollida rebuda, amb **400 sol·licituds de participació** i una **valoració** excel·lent per part de les persones que hi van assistir (**9,38** sobre 10), es va decidir programar noves sessions el 2014 a les diverses seus de l'EAPC i incloure aquest seminari dins el catàleg de formació de l'Oficina Antifrau com a formació especialitzada.

1.1.2.7. Projecte de desenvolupament d'eines de foment de la integritat per a institucions públiques

Aquest projecte, iniciat el 2012, té l'objectiu de desenvolupar eines que les institucions públiques puguin emprar per fomentar la integritat i prevenir la corrupció. Les primeres eines desenvolupades per l'Oficina Antifrau eren principalment accions formatives que l'Oficina mateixa imparteix o organitza. Atesa la impossibilitat d'oferir formació i assessorament individualitzat a tots els ens i tots els empleats públics de Catalunya, calia començar a crear eines que les institucions poguessin emprar de manera autònoma. Així, el 2012 es va començar a treballar en la definició de les primeres eines que calia dissenyar i difondre:

- Polítiques d'integritat, com a eina de comunicació pública del compromís d'una institució, i en particular dels seus màxims responsables, amb el foment de la integritat i la lluita contra la corrupció.
- Eines per gestionar la cultura ètica de les organitzacions.
- Eines per avaluar el sistema d'integritat de les institucions públiques (diagnosi) i prioritzar les àrees de millora (objectius dels plans d'integritat).
- Eines per ajudar a definir els plans d'integritat, implantar-los i fer-ne el seguiment.

El febrer de 2013, el Ple municipal de l'Ajuntament de Sant Cugat aprovà un document titulat *Mesures per garantir la transparència i el bon govern de l'actuació municipal*, que contenia alguns dels elements bàsics d'una política d'integritat: compromís públic dels màxims responsables amb el foment de la integritat i prevenció de la corrupció, així com el mandat explícit d'avaluar els riscos i desenvolupar un pla d'integritat i prevenció de la corrupció per donar-hi resposta. Això, sumat al fet que entre 2011 i 2013 el Ple municipal, l'equip de govern i tots els directius i comandaments intermedis d'aquest ajuntament havi-

en rebut formació de l'Oficina Antifrau de Catalunya,⁵ convertia aquesta institució en l'organització perfecta per implantar per primer cop algunes de les eines que s'estaven preparant en el marc d'aquest projecte.

Així, a la tardor de 2013 es va dissenyar i impartir un taller per formar els directius i comandaments sobre com treballar la integritat i l'ètica pública amb els seus respectius equips de col·laboradors. Aquest taller titulat «Fomentar la integritat en els equips de treball» (FIE), de tres hores de duració, els preparava específicament per reunir els seus equips i compartir de manera pràctica i contextualitzada reflexions al voltant de la integritat en la gestió de situacions quotidianes i rellevants, pròpies de cada àmbit d'actuació. En acabar aquest taller, els comandaments que hi havien participat sortien amb un ordre del dia; una presentació (PowerPoint) i una guia didàctica per conduir aquestes reunions; uns casos pràctics per debatre amb els seus col·laboradors amb una guia de respostes, i una documentació per lliurar-los (incloïa referències normatives i conclusions sobre els casos treballats).

Al desembre, els directius i comandaments van començar a mantenir aquestes reunions de sensibilització dels seus equips de col·laboradors, reunions que acabaran a finals de gener de 2014.

En el moment de tancar la memòria, els resultats que s'estaven obtenint amb les reunions realitzades a 31 de desembre de 2013 estaven sent molt engrescadors quant a la consecució dels objectius de sensibilització, i permetien preveure un bon punt de partida per a la implantació sòlida de les pròximes eines: les d'avaluació del sistema d'integritat institucional i les de disseny del pla d'integritat.

1.1.2.8. Ponències i debats

Ponència en el curs «Policia i sistema penal»

El director adjunt, Albert Batlle, va aprofundir en la naturalesa i finalitat de l'activitat investigadora de l'Oficina Antifrau, en la XV edició d'aquest curs d'extensió universitària, organitzat per la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.

⁵ El ple i l'equip de Govern van rebre la sessió «Integritat i lideratge ètic» i els directius i comandaments intermedis van participar en el seminari «Gestionar els riscos de corrupció: una responsabilitat directiva».

Participació en les Jornades sobre corrupció i dret

El director adjunt, Albert Batlle, va analitzar l'espai competencial i els principis d'actuació de l'Oficina Antifrau en una sessió destinada a universitaris procedents de la República Argentina, organitzada a la Universitat Abat Oliba.

Ponència sobre Corrupció i sistema penal

La jornada, organitzada per la Facultat de Sociologia de la Universitat de Girona, va incloure una anàlisi, a càrrec del director adjunt, sobre les limitacions del dret penal en el control de la corrupció.

Taula rodona «Quines mesures hi ha per afrontar la corrupció?»

El debat, organitzat per la Universitat Ramon Llull, va comptar amb la participació del director adjunt, que va glossar les diverses estratègies repressives i preventives per fer front a la corrupció.

Participació al curs «Del jutge nacional de la UE: necessitat de criteris unitaris d'actuació en l'execució penitenciària»

El director adjunt va exercir de relator de diversos grups de treball en el curs organitzat per l'Escola Judicial, que va aplegar juristes i professionals de la judicatura de tota Europa.

1.1.2.9. Publicacions

Publicació Eines IntegriCat 5. Deu anys de la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció (UNCAC 2003)

El document presenta, breument, els principals continguts d'aquest instrument internacional i els mecanismes que s'han anat establint per tal de promoure'n l'adequada aplicació. Va ser elaborat a partir d'un text de Xavier Fernández Pons, professor titular de dret internacional públic de la Universitat de Barcelona i vocal del Consell Directiu de l'Associació de les Nacions Unides a Espanya (ANUE).

1.1.3. Transparència

L'any 2013 ha estat especialment intens en l'àmbit de la transparència i l'accés a la informació.

Assolint una fita pendent de la història democràtica recent, l'Estat ha aprovat la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. La norma, pel que fa als àmbits de transparència i accés a la informació, té prevista una *vacatio legis* d'un any i, per a les comunitats autònomes i entitats locals, atorga un termini màxim de fins a dos anys per adaptar-se a les obligacions que conté. Cal tenir present que, segons el que preveu la disposició final 8a de la llei, aquesta ha estat dictada, en la major part del seu contingut, emparant-se en títols de competència exclusiva de l'Estat.

L'Oficina Antifrau, per la seva banda, ha intensificat durant l'any 2013 les seves accions en aquest àmbit amb l'objectiu de complir fidelment la missió que la llei li encomana en tant que institució específicament dirigida a preservar la transparència i la integritat de les administracions i del personal al servei del sector públic a Catalunya.

1.1.3.1. Informe sobre el Dret d'accés a la informació pública i transparència

En primer terme, hem d'assenyalar de forma destacada que el febrer de 2013, amb ocasió de les dues cimeres per a la regeneració democràtica convocades pel president de la Generalitat els dies 6 i 22, l'OAC va fer lliurament del seu estudi *Dret d'accés a la informació pública i transparència: aspectes clau en la seva regulació*. Aquest document és un informe sobre el dret a saber, que recull els principis que han de regir tot sistema de transparència, alhora que formula recomanacions per a la regulació legal i la seva aplicació.

Els principis rectors han estat resumits en el decàleg següent:

1. Bona governança. La transparència no és un fi en si mateix sinó un instrument al servei de la participació i el control de la ciutadania sobre els assumptes públics, i, alhora, un mecanisme de prevenció de la corrupció.
2. Dret a saber i principi democràtic. L'accés a la informació pública és un autèntic dret públic subjectiu, raó per la qual els secrets han de ser l'excepció.
3. Conscienciació col·lectiva. La llei d'accés a la informació ha de comportar una veritable revolució per passar de la cultura del secretisme a la cultura de la transparència.

4. Principi de legalitat. La seva protecció s'ha de dur a terme mitjançant una llei específica que no hauria de deixar al marge cap poder de l'Estat.

5. Informació pública. La informació no es pot entendre reduïda als documents o continguts que siguin directament explotables per trobar-se en un suport; ha d'incloure també totes les dades d'interès públic, encara que per alliberar-les calgui una tasca prèvia de reelaboració.

6. Gestió de la informació. La transparència pública es recolza necessàriament sobre un sistema documental d'arxius. L'organització dels arxius ha de permetre localitzar la informació amb criteris d'homogeneïtat i interoperabilitat.

7. Sistema d'excepcions relatives. Es pot limitar, per llei i per un temps definit, l'accés a informacions que puguin causar un perjudici a altres béns jurídics dignes de protecció, però per aplicar aquestes limitacions sempre caldrà ponderar els interessos en joc per determinar si en el cas concret ha de prevaler l'accés a la informació sobre el secret.

8. Publicitat activa. Els poders públics, sense necessitat de sol·licitud, han de posar a disposició de tothom informació d'interès públic de qualitat, pertinent, aprofitable i actualitzada.

9. Principi de garantia procedimental. Tota sol·licitud d'accés ha de ser resolta de forma expressa, amb promptitud i sense cost per a la ciutadania. La llei ha de garantir l'audiència de terceres persones implicades. La manca de resposta expressa hauria de tenir valor estimatori (silenci positiu).

10. Principi de tutela i especialització. La llei ha de preveure un sistema de protecció eficaç per al cas que sigui denegat l'accés a la informació pública. Convé encomanar la tutela del dret a un organisme de control independent que tingui atribuïdes plenes facultats revisores i també funcions de recomanació i persuasió. L'Oficina Antifrau de Catalunya és una institució específicament dirigida a preservar la transparència i la integritat de les administracions i del personal al servei del sector públic a Catalunya.

L'informe de l'Oficina Antifrau també aporta una llista de les recomanacions, generals i de procediment, per a la regulació legal i la seva aplicació:

Objecte de la llei. La norma ha de regular el dret d'accés a la informació pública i la transparència activa, però no ha d'abastar matèries com el bon govern o els compromisos ètics que, si bé poden tenir una certa relació en algun dels seus continguts, responen a una altra finalitat i, sovint, tenen un àmbit d'aplicació diferent.

Titularitat. Cal reconèixer la titularitat del dret d'accés a la informació pública amb caràcter universal, per la qual cosa l'han de poder exercir totes les persones,

físiques i jurídiques, privades o públiques, amb independència de la seva vinculació política de ciutadania, nacionalitat o veïnatge. No cal acreditar interès legítim ni justificar les raons de la sol·licitud i, fins i tot, en determinats supòsits, hauria de resultar innecessària la identificació de la persona sol·licitant.

Subjectes obligats. El mateix principi d'accessibilitat màxima requereix també que el dret d'accés a la informació pública es pugui exercir, tret de determinades excepcions, davant de qualsevol poder públic.

Objecte del dret. És «informació pública», als efectes d'una llei reguladora de la transparència i del dret d'accés, la que es troba en poder de qualsevol dels subjectes obligats, amb independència que aquests la generin, la rebin o la incorporin per qualsevol via. Quedaria inclosa també la informació preparatòria, auxiliar o de suport quan l'accés, amb la ponderació prèvia, no comprometi o perjudiqui el procés de presa de decisions. Per contra, cal excloure del dret les sol·licituds d'informacions «a la carta» o «a demanda», que suposin un assessorament, una orientació o una opinió que no es corresponen amb els principis de transparència dels poders públics.

Límits al dret d'accés. Cal formular les excepcions al dret d'accés, que és la regla general, de forma expressa i clara, i aplicar-les sempre restrictivament i amb la ponderació concreta dels interessos en conflicte. Les limitacions, a més, han de ser temporals i proporcionades.

L'accés parcial a la informació sol·licitada. S'ha de garantir l'accés parcial, quan no sigui possible l'accés total, amb tècniques de dissociació o anonimització de dades i altres alternatives.

Sol·licitud. El criteri ha de ser l'antiformalisme. S'han d'admetre les peticions orals, aplicar el sistema de finestreta única i restringir les causes d'inadmissió.

Audiència. S'hauria de preveure, com a regla general, la concessió d'un tràmit d'audiència a tercers que es puguin veure afectats per l'accés sol·licitat.

Resolució. S'hauria de procurar que les competències per resoldre abastin tots els ens que integren l'àmbit subjectiu, i no només les administracions públiques. Caldrà respectar l'autonomia organitzativa de l'Administració local, les universitats i els poders legislatiu i judicial. Cal, així mateix, resoldre de manera ràpida i motivada.

El sentit del silenci en els supòsits de manca de resolució expressa. El sentit del silenci hauria de ser positiu.

Gratuïtat. Convé que la norma prevegi la gratuïtat de l'exercici del dret d'accés, tot i que per a certs supòsits es podria fixar algun cost, que mai no hauria de superar el cost del servei.

Autoritat de tutela. S'han de preveure els mecanismes de control oportuns que aportin garanties reforçades tendents a l'aplicació correcta de la llei d'accés, sens perjudici de la tutela judicial ulterior. L'autoritat escollida ha de ser independent, especialitzada en transparència i amb facultats indicatives i de control. Cal prendre en consideració les funcions que la llei encomana a l'Oficina Antifrau de preservar la transparència i la integritat del sector públic de Catalunya.

Règim sancionador. L'incompliment de les obligacions derivades de la llei de transparència ha de tenir com a conseqüència jurídica la responsabilitat correlativa de la persona infractora, atès que la resposta sancionadora, alhora que contribueix a la reafirmació de l'ordenament jurídic, satisfà igualment les necessitats de prevenció general i especial.

Protecció del *whistleblower*. El règim de transparència i accés a la informació hauria de complementar-se amb l'adequada protecció al denunciador de conductes que atemptin contra la integritat, com una alternativa segura al silenci.

Publicitat activa. L'acció de difusió proactiva d'informació per part dels poders públics produeix un efecte inversament proporcional a l'exercici del dret d'accés de la ciutadania. Això és, com més difusió d'iniciativa pròpia, menys necessitat tindrà la ciutadania d'exercir el dret d'accés.

La ressenya de l'informe, amb el seu resum executiu, va ser publicada al Bloc de la qualitat democràtica del departament de Governació i Relacions institucionals.

1.1.3.2. Aportacions a la ponència parlamentària

El mes de març de 2013, materialitzant el compromís assumit per la institució durant la IX Legislatura, l'OAC va lliurar el seu informe al Parlament i es va posar a disposició dels membres de la nova ponència conjunta que, ja durant la present X Legislatura, ha assumit la tasca de redactar una proposició de llei en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Atesa l'evident transcendència i expectativa social generada envers els treballs de la ponència parlamentària, el mes d'octubre de 2013 el Parlament de Catalunya va posar en marxa una innovadora eina de transparència anomenada *Escó 136*, que, més enllà de donar a conèixer a la ciutadania el contingut i l'evolució dels treballs sobre la futura Llei de transparència, accés a la informació i bon govern, constitueix una lloable iniciativa de foment de la participació i de relació de la ciutadania i organismes amb els legisladors. La potencialitat d'aquest instrument i la seva extensió a altres iniciatives parlamentàries, com així està succeint a la pràctica, és un bon senyal de maduresa democràtica.

L'obertura de la informació per aquest canal ha permès a l'Oficina tenir accés a les successives versions del text de la proposició de llei. Sobre la versió de 10 d'octubre de 2013, l'Oficina va elaborar un document titulat *Aportacions de l'Oficina Antifrau de Catalunya a la proposició de llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern*, que va fer arribar al Parlament el 27 de desembre. Atesa l'extensió del document i el seu caràcter eminentment tènic jurídic, tot seguit se'n descriuen els trets bàsics.

El conjunt d'observacions de l'Oficina Antifrau vol subratllar la importància del fet que el text de la futura llei sigui suficientment aperturista i faci palesa la vocació expansiva del dret d'accés, pel que fa tant a l'objecte com al subjecte.

És en aquest sentit que la transparència que la llei garanteix hauria d'abastar tots els àmbits que integren la informació pública (no només «l'activitat pública», sinó el mateix procés de presa de decisions) i que el subjecte titular del dret ha de ser ampli («totes les persones»), com també el subjecte obligat (no restringit a «l'administració pública») (article 1).

És important que l'àmbit subjectiu (els ens obligats) sigui prou ampli (article 3) per evitar que determinades institucions i entitats siguin reductes d'opacitat. En aquest sentit caldria, a banda de millorar la sistemàtica, esmenar l'article 3 per tal de:

- Clarificar l'abast de les obligacions de transparència del Parlament i altres institucions i no limitar-les a les activitats subjectes a dret administratiu.
- Incloure els partits polítics i les fundacions i associacions sotmeses al Codi civil de Catalunya i vinculades a partits polítics que participin en els processos electorals, l'àmbit dels quals es circumscriu a Catalunya
- Incloure el poder judicial (d'acord amb l'article 10.1. h), tant en la seva tasca administrativa com jurisdiccional.

També s'ha de definir prou àmpliament el contingut i abast de la informació subjecta al regim de transparència (articles 8, 9, 10, 11 i 13):

- Transparència normativa: ha d'incloure els documents que hauran de ser sotmesos a informació pública i el contingut íntegre dels avantprojectes de lleis i de reglaments en tràmit.
- Transparència econòmica-pressupostària: ha d'incloure els comptes anuals, informes de fiscalització i d'auditoria i publicitat de convocatòries i resultats dels processos de selecció i promoció.
- Transparència en la contractació pública: ha d'incloure les decisions de desistiment, renúncia, interpretació, pròrroga i resolució anticipades

dels formalitzats i publicar també les resolucions dels recursos especials en aquesta matèria.

Quant al concepte d'«informació pública» (article 19), a banda de les recomanacions de tècnica jurídica (inclosa la sistemàtica), hi ha una qüestió conceptual rellevant, amb notables implicacions sobre la virtualitat de l'accés: cal distingir entre les exclusions del concepte d'informació pública, que en determinarien la inadmissió, i les limitacions a l'exercici del dret, que comportarien, en canvi, la denegació posterior per existir un interès susceptible de major protecció.

L'Oficina Antifrau coincideix en el criteri de considerar exclòs del concepte d'informació pública els documents inacabats i els documents «a demanda» però, per contra, considera inacceptable la inadmissió *per se* de la sol·licitud quan calgui una tasca de reelaboració «complexa» o informes i documents preparatoris (article 29).

Seria oportú, així mateix, aclarir la reserva legal de l'article 20.

Pel que fa als límits del dret d'accés, l'OAC alerta del greu risc de buidatge. Recomanava un *numerus clausus* d'excepcions i una formulació restrictiva dels enumerats (especialment problemàtics són els límits recollits en les lletres e), f) i h) de l'apartat 1 i el de l'apartat 2 de l'article 21), i recorda la necessitat de ponderar en cada cas els possibles interessos en conflicte. L'Oficina Antifrau també advoca per eliminar tràmits i requisits (com ara el consentiment exprés del titular de les dades especialment protegides) que en dificulten materialment l'exercici (article 23). Igualment, fa una lectura restrictiva de les causes de denegació de l'accés parcial (article 25).

Amb la mateixa filosofia aperturista, favorable a l'exercici ampli del dret d'accés, proposa valorar la possibilitat de l'anonimat de les sol·licituds (article 26) i recomana que la indicació del suport sigui merament potestativa per al sol·licitant. Per les mateixes raons, apel·la al principi de coordinació i interoperativitat administrativa per defensar la presentació davant de qualsevol ens i no fer recaure en el sol·licitant la càrrega d'esbrinar l'òrgan posseïdor de la informació (article 27). Aquesta lògica d'afavorir l'alliberament d'informació és present en la recomanació de facilitar l'esmena de les peticions imprecises o massa generals (article 28).

Es considera bàsic, feta la distinció entre causes d'exclusió del concepte d'informació i de denegació de l'accés per concórrer una de les causes taxades de limitació del dret, establir amb precisió les causes d'inadmissió: la 1a i la 2a de l'apartat primer de l'article 29 [lletres a) i b)] no poden ser admeses com a tals.

La 3a (abús del dret) és perillosa i cal delimitar-ne el contingut i abast. La 4a (formulació excessivament genèrica) només hauria de determinar l'esmena, no pas la inadmissió. D'altra banda, es considera excessiu el termini dels tres mesos [lletra g)] i inacceptable la causa h).

Pel que fa a la derivació de sol·licituds, es considera que cal informar-ne al sol·licitant (article 30).

Sobre qui ha de resoldre, (Article 32) convé distingir entre la fase activa o semi-activa dels documents i la inactiva o històrica. En la primera hauria de correspondre a l'òrgan administratiu de major rang jeràrquic diferent dels alts càrrecs i òrgans superiors que tingui la informació. En la segona, a l'arxiu que tingui la custòdia de la documentació. Motius d'eficàcia i eficiència, i de coherència amb la normativa d'accés, avaluació i tria de documents, avalen aquesta consideració, apta a més per als casos en què no hi ha superior jeràrquic.

Pel que fa als terminis, l'agilitat en la resolució és bàsica perquè el dret no esdevingui il·lusori. El termini d'un mes que el text preveu (article 33) per resoldre la petició s'hauria de comptar des de l'entrada en el registre de l'òrgan competent per a la resolució. El lliurament de la informació hauria de ser immediat o com a màxim en 10 dies, termini aconsellat també per al lliurament en cas de silenci positiu.

Per aquesta raó, i amb aquesta vocació de celeritat, l'OAC considera que en cap cas hauria de sumar-se al termini per resoldre que el text preveu (1 mes) un altre termini per a l'accés (1 altre mes), com es dedueix de l'article 36.

Quant a les modificacions del format, convindria explicar més els motius de la irraonabilitat.

D'altra banda, la configuració d'una tutela del dret acurada resulta fonamental per garantir-ne l'exercici (article 40).

A més de les correccions de tècnica jurídica sobre l'àmbit subjectiu de la reclamació (que convé ampliar), hi ha algunes consideracions fonamentals, a judici de l'OAC, pel que fa tant al procediment de tutela com a la configuració de l'organisme de garantia, que farien aconsellable revisar aquesta disposició.

Sobre la naturalesa de la reclamació: l'OAC, partint de la premissa que les decisions que resolen les sol·licituds d'accés a la informació esgoten la via administrativa, considera que la reclamació especial davant l'òrgan de tutela substitueix (i desplaça) el recurs ordinari potestatiu de reposició de tal manera que no pot conviure amb aquest. Caldria esmenar aquesta disfunció.

Sobre l'òrgan de tutela: l'Oficina Antifrau fa especial èmfasi en què l'ens o autoritat sigui prou independent i especialitzat. La configuració actual de la Comissió

de Transparència, de la qual convindria explicitar en la llei les funcions i reservar-ne a un reglament interior la concreció de l'organització i funcionament, no sembla adir-se amb aquest plantejament:

- Per l'adscripció a un departament de la Generalitat, que és un dels subjecte obligats.
- Per la seva composició, ja que la integren dos representant de l'administració mateixa, titulars eventuais d'interessos en conflicte, i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, que vetlla per protegir un dels interessos que poden també col·lidir amb el dret d'accés, dotat de menor tradició de protecció en el nostre univers jurídic administratiu.

Com a consideració final, caldria dotar a la iniciativa de coherència amb la normativa sobre arxius i documents i prendre en consideració les funcions de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental.

1.1.3.3. Actes acadèmics i de difusió

Participació en la jornada sobre «Ètica i transparència en la gestió pública local», amb una ponència sobre «Funcions dels organismes de control de les administracions públiques i de les instàncies judicials», a càrrec d'Òscar Roca, cap dels serveis jurídics de l'Oficina Antifrau, a l'escola d'electes de l'Associació Catalana de Municipis (Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals UAB), el 5 d'abril.

Presentació i anàlisi de l'estudi de l'OAC sobre dret d'accés a la informació i transparència, per part de Lourdes Parramon, cap de Relacions institucionals de l'OAC, i Òscar Roca a la Comissió Interdepartamental de Relacions Govern-Parlament, al Departament de Governació i Relacions Institucionals, el 29 d'abril.

Conferència sobre la Llei de transparència i accés a la informació, pronunciada per Òscar Roca, en el marc de la jornada sobre «Ètica i política» celebrada al Centre Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), el 8 de maig.

Conferència «La prevenció de la corrupció i les lleis de transparència. Perspectiva espanyola», a càrrec d'Òscar Roca, el 19 de juny, a l'Escola Judicial.

Conferència en el marc del Curs d'Estiu, organitzat conjuntament amb la CUIIMP, al CCCB, el 2 de juliol, impartida pel cap dels serveis jurídics de l'Oficina.

Conferència en el marc de la Jornada sobre Transparència en la Contractació Pública al Parlament de Catalunya, l'11 d'octubre, pronunciada per Òscar Roca.

1.1.3.4. Col·laboració amb altres actors

Col·laboració amb Transparència Internacional en la revisió dels indicadors dels índexs de les diputacions i dels parlaments autonòmics i en la difusió al sector privat dels Principis sobre transparència i prevenció de la corrupció a les empreses, de la mateixa organització.

Col·laboració amb el Laboratori de l'Observatori de Comunicació Pública Local (LPCCP) de la Universitat Autònoma (UAB). L'Oficina forma part del Consell Certificador, que validarà els criteris de concessió del segell infoparticip@. Es tracta d'un reconeixement, atorgat a la qualitat i transparència de la informació publicada als webs municipals, per part de l'equip del LPCCP. Els indicadors emplenats pels ajuntaments permeten elaborar el Mapa de les Bones Pràctiques de la Comunicació Pública Local a Catalunya. En l'acte de constitució del Consell Certificador, el 16 de desembre, es van aprovar els criteris per a l'avaluació dels webs i la concessió del segell i es va aprovar el calendari de les valoracions de les successives onades avaluadores.

1.1.4. Educació

1.1.4.1. «Jo, sí; educació per a la integritat»: recursos didàctics per a professors i alumnes dels centres de secundària

En el procés de consolidació del projecte «Jo, sí; educació per a la integritat», el 2013 s'han emprès accions de difusió del projecte per fer que els recursos didàctics desenvolupats arribin a més centres de secundària un cop acabada la primera etapa pilot del projecte (2010-2012). Aquest pla de difusió s'ha dissenyat i implantat conjuntament entre l'Oficina Antifrau de Catalunya i el Departament d'Ensenyament i el CERES (Centre de suport a la recerca en humanitats, ciències socials i filosofia).

Les accions de difusió s'han emmarcat en les diferents reunions territorials de les seccions de serveis educatius i formació permanent amb les direccions dels Centre de Recursos Pedagògics (en endavant, CRP).

S'han triat els CRP per la seva condició de serveis educatius que en l'àmbit territorial comarcal donen suport a l'activitat pedagògica dels centres i a la tasca docent dels mestres i dels professors. La difusió del projecte «Jo, sí...» s'ha emmarcat, doncs, en l'oferta de recursos i de suport a les activitats docents i a

l'intercanvi d'experiències que venen oferint els CRP als docents dels centres del territori.

En aquestes reunions s'han fet presentacions sobre les possibilitats que ofereix el projecte i els recursos didàctics que es posen a disposició dels centres, i s'ha engranat els docents perquè ho difonguin i utilitzin els recursos a l'aula tenint en compte els bons resultats qualitius de la fase d'experimentació anterior. Alhora, s'han lliurat les carpetes amb els materials a cada un dels directors, a més d'oferir presentacions més detallades als CRP que hi estiguin interessats. Les activitats de difusió tindran continuïtat amb una oferta de formació al professorat dels centres interessats en explotar els recursos didàctics del projecte «Jo, sí...».

Taula 6. **Presentacions als Centres de Recursos Pedagògics**

Data	CRP	Lloc
22 de maig de 2013	Catalunya Central	Manresa
28 de maig de 2013	Barcelona comarques	Barcelona
30 de maig de 2013	Tarragonès	Tarragona
31 de maig de 2013	Consorci d'Educació de Barcelona	Barcelona
11 de juny de 2013	Gironès	Girona
18 de juny de 2013	Maresme	Mataró
19 de novembre	Terres de l'Ebre	Departament d'Ensenyament (videoconferència)
17 de desembre de 2013	Baix Llobregat	Sant Feliu de Llobregat

1.1.4.2. UNODC

El 24 de novembre es va presentar la Iniciativa Acadèmica contra la Corrupció (Anti-Corruption Academic Initiative, I) de l'Oficina de Nacions Unides Contra la Droga i el Delicte (UNODC).

En la memòria de 2012 ja es va introduir un projecte impulsat per la UNODC i en el qual participava l'Oficina Antifrau de Catalunya en col·laboració amb les uni-

versitats catalanes. Coincidint amb la reunió de l'Assemblea General de la IAA-CA, es va dur a terme la cinquena reunió de la Iniciativa Anticorrupció que té com objectiu primordial introduir al programa de les universitats d'arreu del món temes relacionats amb la corrupció i l'estudi de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció.

Es van formar diferents grups de treball per acollir els debats i es van concretar les línies generals per a l'activitat de la iniciativa durant aquest 2014. En particular, es van identificar reptes i solucions potencials que desenvoluparà la iniciativa durant els propers mesos. Per exemple, la introducció de nous cursos anticorrupció a les universitats troba obstacles acadèmics. En el marc d'aquesta reunió de la Iniciativa Acadèmica Contra la Corrupció, l'assistent legal del Gabinet de Direcció de l'Oficina Antifrau va fer una presentació sobre com s'està duent a terme el projecte a Catalunya, explicant les reunions mantingudes amb les universitats catalanes i les iniciatives que aquestes estan posant en marxa per implementar cursos relacionats amb la prevenció i la lluita contra la corrupció als seus programes.

Es va proposar el desenvolupament d'una eina (*Toolkit*) per a acadèmics que vulguin engegar el seu primer curs anticorrupció i que l'Oficina de Nacions Unides atorgués un reconeixement per conduir aquest tipus de cursos.

Es va proposar la creació d'un fòrum interactiu per a l'intercanvi de pràctiques dins la mateixa pàgina d'internet on es troben els temes anticorrupció i la creació d'un grup d'experts.

La iniciativa va comptar amb el suport de la 5ena. Conferència dels Estats Part en la Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció i pot ser consultada a través de la següent pàgina web:

<http://www.track.unodc.org/Academia/Pages/Home.aspx>

1.1.5. Ciutadania

Seminari-debat contra la corrupció

La cap de Relacions Institucionals, Lourdes Parramon, va participar, convidada per Transparència Internacional, en el tercer seminari, celebrat el 4 de juny, sobre «Els sistemes de control, interns i externs, de la corrupció». La sessió s'emmarcava en un cicle de debats en què es van identificar i abordar els problemes que planteja la lluita contra la corrupció, amb la finalitat de proposar mesures concretes i efectives.

Ponència de la sessió «Ètica i bona praxi»

El director adjunt va oferir una conferència en la sessió extraordinària, convocada per la Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació, en què va reflexionar sobre els dilemes ètics que es plantegen en l'exercici de determinades professions i la seva resolució.

Seminari sobre crisi i drets de la ciutadania en el marc europeu

Un grup d'experts i professors de dret internacional, dret constitucional i filosofia del dret vinculats a la Universitat de Barcelona van tenir ocasió de conèixer, de la mà de la catedràtica de dret europeu Elvira Méndez, de la Universitat d'Islàndia, l'experiència islandesa recent, les iniciatives de democràcia deliberativa impulsades arran de la bancarrota patida en aquest país nòrdic i el procés constituent engegat.

Els participants van identificar els dèficits de legitimitat democràtica real en els sistemes de democràcia representativa actuals i van apuntar alguns correctius possibles per contenir les privacions de drets provocades per la fallida del sistema financer i monetari.

La reunió va ser coordinada per Xavier Fernández Pons, professor titular de dret internacional de la Universitat de Barcelona, amb la participació de l'Oficina Antifrau, i va tenir lloc a la seu de l'Associació de les Nacions Unides a Espanya el 4 de juliol.

Drets humans i corrupció: una contradicció universal

L'Oficina Antifrau de Catalunya va organitzar, el 30 d'octubre, la conferència «Drets humans i corrupció: una contradicció universal», pronunciada per Álvaro Gil-Robles amb motiu de la commemoració del 10è aniversari de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció.

L'acte, al Palau del Parlament, fou una iniciativa gestada de manera conjunta amb l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya (ANUE). Va ser presidit i clos per la presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert, i la presentació de la conferència va anar a càrrec del director adjunt de l'Oficina Antifrau de Catalunya, Albert Batlle, i del president d'ANUE, Eduard Sagarra.

Amb motiu d'aquest aniversari, l'Oficina Antifrau va publicar el document *Deu anys de la Convenció de les Nacions Unides Contra la Corrupció (UNCAC) 2003*, un instrument que fa deu anys va ser una fita en la lluita internacional contra la corrupció i que actualment continua sent un referent per l'àmplia gamma de mesures preventives que conté i que els estats part han de posar en pràctica.

Dia Internacional contra la Corrupció. Jornada sobre la gestió de la integritat a l'empresa

L'Oficina Antifrau es va sumar a la celebració del Dia Internacional contra la Corrupció, el 9 de desembre, instituint per les Nacions Unides per crear consciència sobre els efectes nocius de la corrupció i afavorir la unió d'esforços de les institucions i la societat civil per fer-hi front.

Va organitzar, de forma conjunta amb el Col·legi de censors jurats de comptes de Catalunya i la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial, una jornada sobre «La gestió de la integritat a l'empresa», en què Isabel Garro, directora general de la Xarxa, va presentar una eina en línia especialment concebuda per ajudar les pimes a gestionar els seus riscos de corrupció de manera adient.

A continuació, es va obrir el debat amb una taula rodona sobre els «Estímul per a les polítiques d'integritat al sector privat», en què hi van participar representants de la patronal i dels operadors públics i privats i acadèmics experts, moderada pel director adjunt de l'Oficina Antifrau, Albert Batlle.

1.1.6. Seguiment d'actuacions i consultes no vinculants

El seguiment de les actuacions d'investigació és una tasca encomanada per llei a la Direcció de Prevenció de l'Oficina Antifrau de Catalunya, la qual creu fermament que aquest seguiment i acompanyament fins al final dels expedients és una de les maneres més efectives de prevenir la corrupció. Es tracta, no només de portar un control intern des de l'inici fins al final de l'expedient sinó també d'una forma de treballar rigorosa, curosa i que aspira a la màxima excel·lència per tal de fer de la prevenció una tasca al servei de la ciutadania de Catalunya.

L'Oficina Antifrau considera que, perquè les recomanacions i els aspectes assenyalats en els informes raonats elaborats durant la fase d'investigacions siguin efectius, necessiten una supervisió i una comprovació.

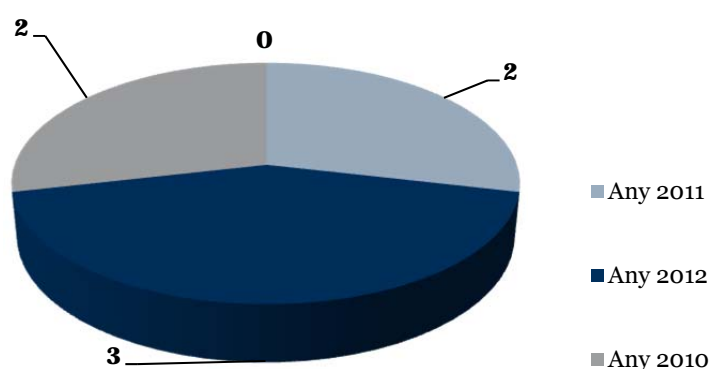
Com s'ha dit abans, la tasca de seguiment s'empara en una habilitació normativa. L'objectiu és comprovar si les autoritats competents apliquen les mesures que se'ls ha recomanat.

L'article 13.2.e) de les Normes d'actuació i de règim interior (NARI) estableix que correspon a la Direcció de Prevenció «fer el seguiment del resultat de les investigacions finalitzades».

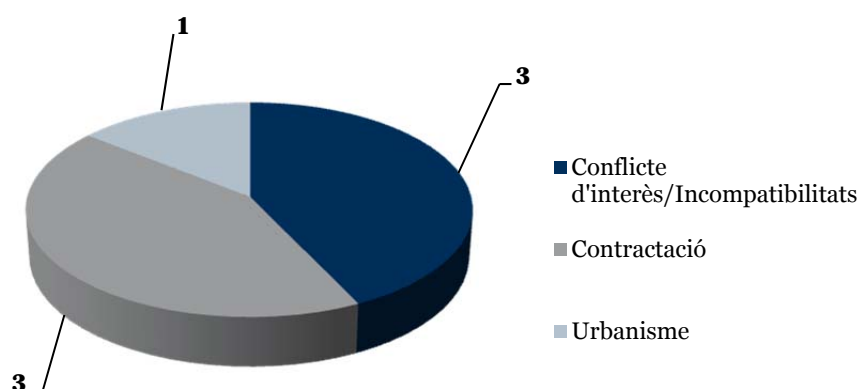
La interpretació de la norma ens duu a considerar el seguiment com a la fase final del procediment de comprovació i inspecció, i tancar així el cercle de les actuacions d'investigació de l'Oficina Antifrau.

Part de l'estratègia de la Direcció de Prevenció passa per completar el seguiment de totes i cadascuna de les investigacions de l'Oficina Antifrau, el resultat de les quals ha derivat en un informe raonat. Aquesta comprovació i el fet de recordar a l'ens investigat que les recomanacions i els aspectes assenyalats per l'Oficina Antifrau són, en la mesura d'allò legalment establert, preceptius suposen una mesura estratègica clau.

Gràfic 6. Expedients de seguiment tancats l'any 2013, segons l'any de tancament de la investigació objecte de seguiment

Gràfic 7. Expedients de seguiment tancats l'any 2013, segons la matèria objecte d'investigació

1.1.6.1. Resum dels expedients de seguiment tancats l'any 2013

A continuació passem a referir-nos, breument, al contingut de cadascun dels expedients de seguiment tancats durant l'exercici 2013. Queden exclosos d'aquesta exposició els expedients que, a data de tancament d'aquesta memòria, no s'han pogut considerar totalment conclosos.

Ajuntament de Valls

Arran d'una d'investigació d'un procés de contractació administrativa, l'Oficina Antifrau recomana a l'ajuntament que consideri els perjudicis que implica un conflicte d'interès. L'ajuntament es compromet a considerar la recomanació en processos de contractació futurs, i exposa que, un cop els regidors formulen proposta d'inici de procediment de contractació, si s'adverteixen vincles amb els licitadors, els regidors es desvinculen del procediment.

Empresa municipal Engestur S.A. de l'ajuntament de Badalona

En el si de la investigació d'un contracte d'explotació de terrenys municipals amb tanques publicitàries, l'Oficina Antifrau recorda que l'explotació dels béns o drets patrimonials pot efectuar-se a través de qualsevol negoci jurídic, i que els contractes patrimonials d'adquisició, explotació i alienació s'han d'ajustar als principis de publicitat, transparència, concurrència i objectivitat, per la qual cosa s'adjudicaran per concurs, tret que, per les peculiaritats del bé, la limitació de la demanda, la urgència per esdeveniments imprevisibles o la singularitat de l'operació, procedeixi l'adjudicació directa.

Ajuntament de Vilobí d'Onyar

L'Oficina Antifrau es refereix al deure dels càrrecs electes de la corporació local d'abstenir-se i a la prohibició per contractar en relació amb un procés negociat sense publicitat, amb motiu de la vinculació entre l'excalde i dues de les empreses consultades, de les quals ell figurava com administrador. L'OAC adverteix també que la presència d'un professional no funcionari en les mesos de contractació pot viciar d'anul·labilitat la proposta d'adjudicació. D'altra banda, s'incideix en l'afectació automàtica d'un bé a un ús públic que comporta llur qualificació urbanística com a zona verda, la qual cosa n'ha d'excloure l'ús privatiu.

Ajuntament de Cercs

Es tracta d'un altre cas de manca d'abstenció davant un conflicte d'interès, atesa la coincidència en una mateixa persona del càrrec de responsable de l'àrea d'urbanisme i de la seva participació en l'empresa subcontractada per l'adjudicatària

d'un contracte de serveis. Tot i que el consistori acaba adequant la declaració d'interessos del regidor per incloure-hi aquesta participació, justifica l'absència d'incoació de l'oportú expedient en el caràcter residual i puntual de la participació.

Ajuntament de Cercs

Primerament es refereix aquest expedient a una situació d'incompatibilitat en un regidor, per la seva vinculació amb el taller mecànic que realitza el servei de manteniment i reparació dels vehicles municipals, encara que l'ajuntament obvia aquesta consideració. Alhora, l'Oficina recomana l'adopció d'un codi de bones pràctiques municipals, així com la modificació del règim de percepcions econòmiques dels regidors, atesa la incompatibilitat de percepció d'indemnitzacions per raó del càrrec de regidor i per assistència a òrgans col·legiats.

Ajuntament de Borredà

Encara que les actuacions d'investigació de l'Oficina Antifrau no van acreditar cap situació que fonamentés l'existència del conflicte d'interès denunciat, sí que van constatar irregularitats en el procediment de contractació de l'obra Camí de la Coma i del Coll d'en Bas: concretament, manca en el plec de clàusules administratives particulars definir amb exactitud l'objecte del contracte, indicar l'admissió o no de proposició de variants o alternatives al projecte tècnic o preveure criteris per a la consideració de l'oferta amb valors anormals, per determinar l'oferta més adequada o per justificar l'elecció del procediment d'adjudicació. L'ajuntament al·lega, però, diferents arguments que mantenen i fonamenten la seva actuació.

Ajuntament de Gelida

Es posen en relleu diverses irregularitats formals i substantives en un projecte de reparcel·lació, entenent l'Oficina, entre d'altres, que caldria haver iniciat l'expedient abans de la licitació del contracte de consultoria i assistència per a la redacció del projecte. S'insisteix en el deure d'acreditar el propòsit dels propietaris de no promoure la reparcel·lació, i de verificar el compliment de l'article 92.1 del Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques i dels principis de lliure accés a la licitació, publicitat i transparència en el procediment de licitació del contracte, punts finalment acreditats per la corporació.

1.1.6.2. Consultes no vinculants

La consulta no vinculant constitueix una manifestació més de la potestat indicativa de l'Oficina Antifrau.

Per aquesta via, l'OAC dona resposta a les consultes que els ens integrants del sector públic de Catalunya puguin adreçar-li per escrit amb relació a qualsevol qüestió vinculada amb la transparència o la integritat dels poders públics i del personal al seu servei.

El 2013 l'Oficina ha donat resposta a una consulta provinent de l'ajuntament d'un municipi amb una població d'uns 5.000 habitants relativa a la compatibilitat per realitzar una activitat privada durant l'exercici del càrrec d'alcalde en règim de dedicació exclusiva.

Per preparar la seva resposta, l'OAC, una vegada identificat el marc normatiu d'aplicació, va procedir a analitzar el règim jurídic aplicable a les incompatibilitats dels electes locals en funció de si la dedicació al càrrec és exclusiva o parcial i, amb la informació de què es disposava, va concloure que, en el cas concret, l'activitat en cap cas no podria ser autoritzada per compatibilitzar-la amb el desenvolupament del càrrec d'alcalde d'aquell mateix municipi.

La resposta també considera el problema del conflicte d'interessos analitzat des de la perspectiva d'un dels instruments per a la seva gestió com és el deure d'abstenció, en tant que última barrera en els casos en què el conflicte ja és present i l'única manera de preservar la imparcialitat és l'apartament de la persona del procés decisor.

Amb caràcter general, la consulta finalitza efectuant les següents:

Recomanacions de caràcter preventiu

Des del punt de vista de la prevenció de riscos de corrupció, els conflictes d'interès de les autoritats, els representants i els empleats públics —tant si són reals, potencials o aparents— són sempre situacions de risc per a la integritat de la institució a la qual serveixen. Per això, és molt important que totes les persones que exerceixen funcions públiques estiguin sensibilitzades i capacitades per identificar aquestes situacions a temps i disposin dels coneixement i les eines necessàries per gestionar-los correctament.

En aquest sentit, l'Oficina Antifrau de Catalunya recomana a les corporacions locals diverses actuacions preventives per a la gestió dels conflictes d'interès, que agrupem en tres blocs:

1. Transparència, publicitat i retiment de comptes en la gestió pública municipal
2. Foment de l'ètica pública

3. Millora dels mecanismes de detecció de riscos de corrupció i de resposta

1.1.6.2.1. Transparència, publicitat i retiment de comptes

En la gestió dels conflictes d'interès a les corporacions locals la transparència és una de les línies de treball fonamentals. Les eines més bàsiques són les declaracions d'interessos, les declaracions d'abstenció i el retiment de comptes sobre els acords presos en la junta de govern local i en el Ple municipal, així com sobre les deliberacions que han conduït a tals resolucions.

Pel que fa a les declaracions d'interessos, el legislador ha establert l'obligació que els representants locals, així com els membres no electes de la junta de govern local, abans de prendre possessió de llurs càrrecs i també a la finalització del mandat, formulin dos tipus de declaracions: (1) sobre causes de possible incompatibilitat així com qualsevol activitat que els proporcionï o pugui proporcionar ingressos econòmics, i (2) de béns patrimonials i participació en societats de tots tipus. L'objectiu d'aquestes declaracions és posar de manifest els interessos privats que les persones que governen el municipi puguin tenir, abans de prendre possessió del càrrec. A més, els obliga a fer declaracions anuals de béns i activitats per tal que la informació continguda en les declaracions inicials es mantingui permanentment actualitzada.

La clau perquè aquestes declaracions acompleixin el seu objectiu és la publicitat, condició necessària per fer possible l'escrutini públic —a través dels representants dels ciutadans en el Ple municipal, directament per part de les persones interessades en un procediment o bé per part de la societat civil— de l'actuació dels representants en el govern municipal. Aquest escrutini és indispensable per demanar el retiment de comptes davant de qualsevol sospita d'objectius diferents a l'interès general en la presa de decisions municipals.

La Llei reguladora de les bases del règim local (LRBRL) estableix que els registres d'interessos on s'inscriuen aquestes declaracions tenen caràcter públic i que les declaracions anuals de béns i activitats s'han de publicar. Per això, en línia amb l'esperit d'aquesta llei i per aprofundir en la transparència i el retiment de comptes com a mecanismes de prevenció de riscos de corrupció, l'Oficina Anti-frau de Catalunya fa, amb caràcter general, les següents recomanacions a les corporacions locals.

- Sobre les declaracions d'interessos a les corporacions locals:
 - a) Publicitat activa mínima indispensable. Informar a la ciutadania a través del seu web de l'existència d'un registre d'interessos dels mem-

bres de la corporació municipal, explicant-ne la finalitat; de qui és responsable de la seva direcció i custòdia; dels tipus de declaracions que s'hi inscriuen; de quines persones tenen l'obligació de presentar-hi aquestes declaracions i amb quin contingut, periodicitat i forma; de qui les pot consultar i en quines circumstàncies; i de com contribueix a la prevenció de riscos de corrupció com els conflictes d'interessos.

b) Condicions de la publicació de les declaracions d'interessos: inicials, anuals i en el moment del cessament o finalització del mandat. Regular la forma i mitjans com s'han de publicar les declaracions d'interessos, bé en el reglament orgànic municipal, bé a través de qualsevol altre instrument municipal que la corporació consideri adient, fixant, si escau, un format normalitzat aprovat pel Ple i signat per l'interessat i el Secretari en qualitat de fedatari públic.

c) Procediment i conseqüències en cas d'incompliment. Articular un procediment o tràmit que caldria seguir davant l'incompliment del deure de presentació o bé la presentació inadequada de les declaracions, així com les conseqüències i responsabilitats possibles en què podrien incórrer.

- Sobre les declaracions d'abstenció: que els membres de les corporacions locals formulin declaració d'abstenció expressa, detallada i documentada en tots els assumptes tractats en seu municipal que puguin ser font de conflicte entre els seus interessos privats (en els termes de l'article 28.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre) i les responsabilitats i obligacions oficials.
- Publicitat activa de les actes dels plens i les juntes de govern. Publicar als llocs web municipals no només els acords sinó també les actes dels plens i de les juntes de govern local, per tal que la ciutadania conegui, no sols els acords i les decisions preses, sinó també les deliberacions que han conduït a aquestes resolucions.

1.1.6.2.2. Foment de l'ètica pública

La segona línia d'actuació en la prevenció dels riscos de corrupció per conflictes d'interessos en les corporacions locals passa per garantir que les persones que formen part dels òrgans col·legiats de govern coneixen els principis de l'ètica pública que han de regir la seva actuació professional i que disposen de les eines necessàries per detectar conflictes d'interès potencials i poder gestionar-los adequadament.

En aquesta línia, l'Oficina Antifrau de Catalunya recomana a les corporacions locals:

- Compromís i lideratge ètic. Fer públic el compromís dels membres de les corporacions locals amb el foment de la integritat i la lluita contra la corrupció. Les eines per fer-ho són diverses, però en destaquem dues: l'aprovació d'una política d'integritat⁶ en el Ple municipal i afegir a la fórmula per a la jura o promesa del càrrec la verbalització d'aquest compromís de conduir-se amb integritat i actuar amb fermesa i diligència contra qualsevol acte de corrupció. Aquesta publicitat obliga als màxims responsables dels ens locals a ser conscients de la necessària exemplaritat que requereix l'exercici d'aquests càrrecs des del moment de la presa de possessió, i són instruments que poden ser invocats per qualsevol ciutadà o empleat municipal en cas de dubtes sobre la conducta adient.
- Formació en ètica pública. Garantir que els membres dels plens i de les juntes de govern local han rebut la formació bàsica sobre els principis i valors que l'ordenament jurídic estableix com a guia per al bon funcionament dels poders i les administracions públiques, i en particular sobre els que s'estableixen per als processos més vulnerables als riscos de corrupció —la contractació pública, l'activitat de foment (subvencions, ajuts, beques...) la selecció i provisió de personal, etc.— i sobre els quals els membres de les corporacions locals han de prendre decisions.
- Codi de conducta per a la integritat política dels representants locals.⁷ Consensuar un codi on s'estableixin els principis que han de guiar la conducta dels membres de les corporacions locals en l'exercici de les seves funcions de representació ciutadana als plens i en les funcions de govern municipal. El model aprovat pel Consell d'Europa i citat entre les referències normatives al principi d'aquest document és un bon model que cal adaptar a la realitat de cada ens local i a les característiques del municipi que governa. En tot cas, ha de permetre a aquests representants dilucidar els possibles dilemes ètics que els electes locals puguin

⁶ Una política d'integritat és un document on els màxims representants d'un ens públic exposen el seu compromís amb el foment de la integritat i la persecució de la corrupció en aquella organització. Estableix a més, de manera molt breu, una definició d'integritat i de corrupció senzilla però operativa, quines responsabilitats implica aquest compromís per als diferents nivells directius i de comandament de la institució, qui és el responsable últim d'aquesta política, a qui adreçar-se en cas de dubtes, etc.

⁷ El 1999, el Congrés d'Autoritats Locals i Regionals del Consell d'Europa aprovà el Codi de conducta europeu per a la integritat política dels electes locals i regionals. L'objectiu era oferir un model de codi que fixés un principi ètic europeu —aprovats pels delegats representants locals i regionals europeus— i consolidés les relacions entre la ciutadania i els seus representants en aquest àmbit. Seguidament, es convidava als governs dels estats i a les associacions locals a desplegar aquells principis i estàndards establerts al codi europeu en les legislacions respectives i en els codis ètics de les institucions.

tenir en l'exercici de les seves responsabilitats públiques i establir a qui —una persona, un òrgan, una comissió— es pot dirigir qualsevol persona que tingui dubtes respecte a això.

1.1.6.2.3. Millora dels mecanismes de detecció de riscos i de resposta

- Publicitat activa sobre el procediment de recusació. Informar a la ciutadania d'aquesta eina que ofereix la normativa administrativa per lluitar contra el risc de conflictes d'interès en les decisions públiques. Com a mínim explicar en què consisteix, qui el pot exercir i quan, com ho ha de fer, i a qui es pot adreçar el ciutadà en cas de dubte sobre com exercir aquest mecanisme de garantia de la imparcialitat.
- Formació en detecció de riscos de corrupció. Formació en general, i en particular d'un dels riscos més importants en l'exercici de funcions representatives i de govern: la gestió de conflictes d'interès.
- Proactivitat de la corporació local en la verificació, així com en el seguiment i control de les informacions contingudes en les declaracions d'interessos (les inicials i les anuals).

1.2 Àmbit d'anàlisi i investigacions

1.2.1. Direcció d'Anàlisi

L'article 16.1 de la Llei 14/2008, de 5 de novembre, de l'Oficina Antifrau de Catalunya (LOAC) disposa el següent:

«El director o directora de l'Oficina Antifrau acorda d'ofici l'inici d'actuacions, amb la determinació prèvia de la versemblança dels fets o les conductes de què tingui coneixement, en la forma i els termes establerts per les normes d'actuació i de règim interior de l'Oficina.»

Aquest precepte imposa que tota denúncia o comunicació de fets que tingui entrada en l'OAC sigui objecte, prèviament a l'adopció pel director de l'Oficina de qualsevol acord d'inici d'actuacions, d'una avaluació o determinació prèvia de la versemblança dels fets o les circumstàncies que s'han posat en coneixement de l'OAC. Aquest tràmit d'avaluació prèvia de versemblança (APV) és competència de la Direcció d'Anàlisi de l'OAC, de conformitat amb allò que disposa l'article 15.2 b) a d) de les Normes d'actuació i de règim interior de l'OAC (NARI) i regula el seu article 17.

Des d'un punt de vista metodològic i operatiu, el tràmit d'APV que duu a terme la Direcció d'Anàlisi es podria subdividir en les fases següents:

1. Fase inicial: recepció i enregistrament de la denúncia / comunicació; identificació del denunciant i ampliació de dades.
2. Recopilació d'informació.
3. Anàlisi de la informació i elaboració de l'informe-proposta.
4. Tancament de l'expedient.

Per tal d'agilitar la tramitació i tenir un control més rigorós sobre les actuacions de l'Oficina Antifrau, tenint en compte el caràcter reservat i confidencial d'aquestes, està prevista la posada en funcionament, que serà efectiva en els primers mesos de 2014, de l'aplicació de gestió documental denominada *Documentum*, que servirà de suport tecnològic i de gestió en els actes i les actuacions operatives que integren la tramitació dels expedients d'APV.

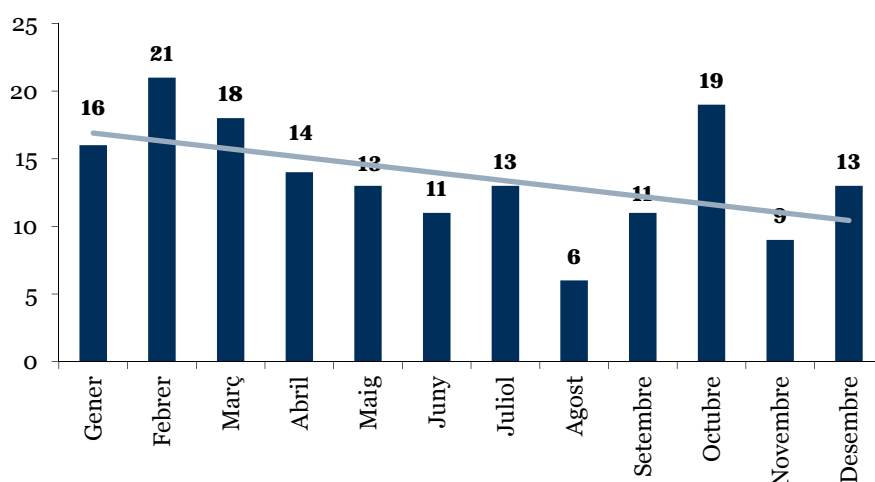
La posada en funcionament i l'ús efectiu d'aquesta aplicació suposarà un veritable salt qualitatiu en la tramitació i la gestió dels expedients, i permetrà principalment:

- incrementar l'eficàcia en l'evacuació dels expedients, mitjançant l'automatització parcial de l'elaboració dels documents, i un major control dels tràmits, del temps emprats en l'evacuació i, en general, de les dades agregades i estadístiques de l'activitat de la Direcció d'Anàlisi; i
- desenvolupar noves eines i metodologies d'explotació de les dades i la informació contingudes en els diversos expedients d'APV i potenciar les funcions d'anàlisi atribuïdes normativament a la Direcció —apartats e) i g) a i) de l'article 15.2 b) de les NARI.

1.2.1.1. Resum de les denúncies de 2013

Durant l'any 2013, la Direcció d'Anàlisi de l'Oficina Antifrau ha rebut un total de 164 denúncies, la qual cosa suposa una mitjana de gairebé 14 denúncies mensuals. La distribució temporal indica que el mes en què hi ha més denúncies és el de febrer (21). Els altres mesos amb una presència elevada de denúncies són els d'octubre (19), març (18) i gener (16). L'Oficina Antifrau ha tramitat, des de la seva posada en marxa, l'octubre de 2009, un total de 622 denúncies.

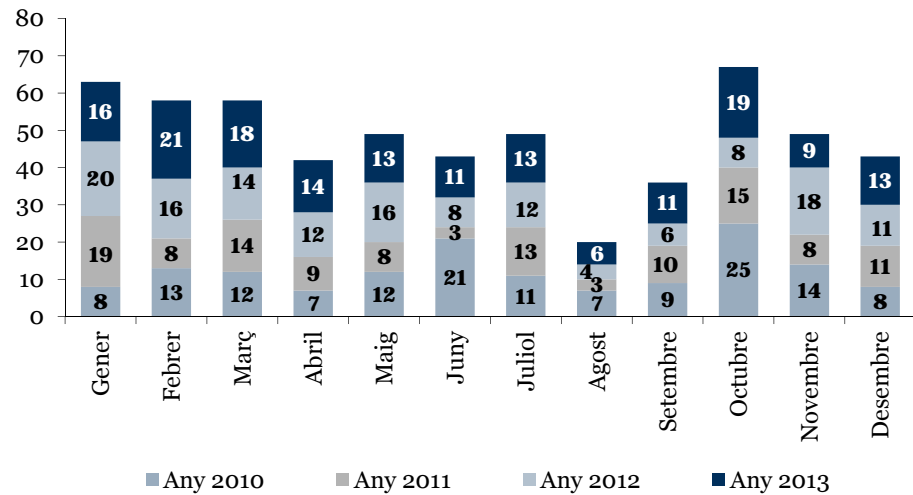
Gràfic 8. **Distribució mensual de les denúncies**

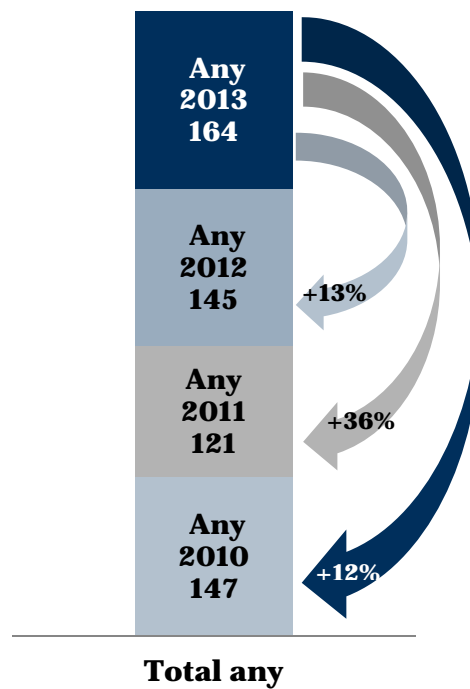
Si es compara el nombre de denúncies que han arribat el 2013 amb les rebudes en anys precedents, s'observa un augment respecte dels anys anteriors. Concre-

tament un 13% respecte de l'any 2012 (164 per 145 el 2012), un 36% respecte de l'any 2011 (164 per 121 el 2011) i un 12% respecte de l'any 2010 (164 per 147 el 2010). En el gràfics següents podem observar l'evolució anual de les denúncies dels anys 2013, 2012, 2011 i 2010 i una comparativa mensual.

Gràfic 9. **Comparativa mensual de les denúncies**

Gràfic 10. **Comparativa anual de les denúncies**

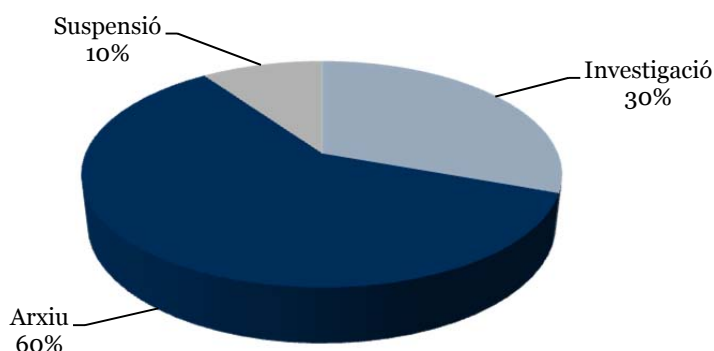

Taula 7. **Resum de les actuacions prèvies de versemblança (APV) 2013**

Resum de les actuacions prèvies de versemblança 2013 (APV)					
APV en tramitació pendents ante- riors a 2013	38	APV resoltes pendents ante- riors a 2013	37	APV pendents a 31/12/13 iniciades abans de 2013	1
APV iniciades el 2013	164	APV resoltes iniciades el 2013	117	APV pendents a 31/12/13 iniciades el 2013	47
Total	202	Total	154	Total	48

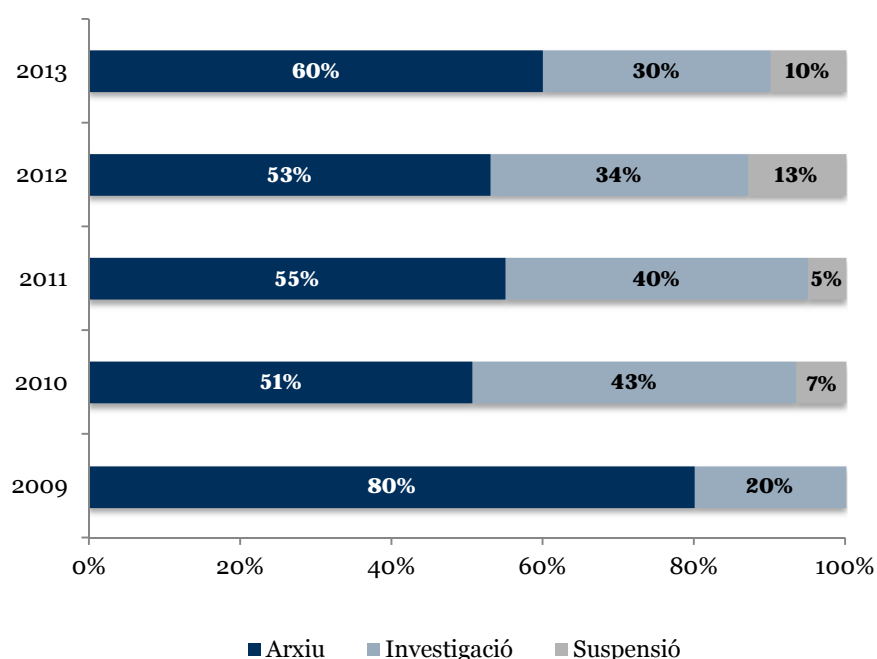
Després de dur a terme l'anàlisi prèvia de versemblança de les denúncies, la Direcció d'Anàlisi n'ha tramès el 30% a la Direcció d'Investigacions, mentre que n'ha decretat l'arxiu del 60%. En un 10% dels casos denunciats, l'OAC ha suspès temporalment o definitivament les seves actuacions en fase d'anàlisi prèvia de versemblança, atès que ha determinat que els fets denunciats els estaven investigant el Ministeri Fiscal o el jutjat, o bé ha tramès els expedients corresponents als òrgans esmentats per considerar que els fets denunciats eren presumptament delictius. La Direcció d'Anàlisi ha tramès 12 expedients a la Fiscalia Superior durant l'any 2013 i ha dut a terme l'avaluació prèvia de versemblança d'un total de 154 denúncies, la qual cosa suposa un augment del 15% sobre el nombre d'expedients analitzats l'any 2012 i un 8% sobre els analitzats l'any 2011.

Gràfic 11. **Propostes sobre denúncies**

El percentatge de denúncies arxivades augmenta respecte dels anys anteriors. Aquest fet provoca una disminució tant de les denúncies suspeses com de les que donen lloc a actuacions d'investigació. En aquest punt cal destacar l'augment dels expedients que la Direcció d'Anàlisi ha tramés directament a la fiscalia per considerar que els fets eren presumptament constitutius d'algun tipus de delictes. Durant l'any 2013 s'han enviat 12 expedients a la fiscalia, mentre que l'any 2012 en van ser 3 i l'any 2011, 1.

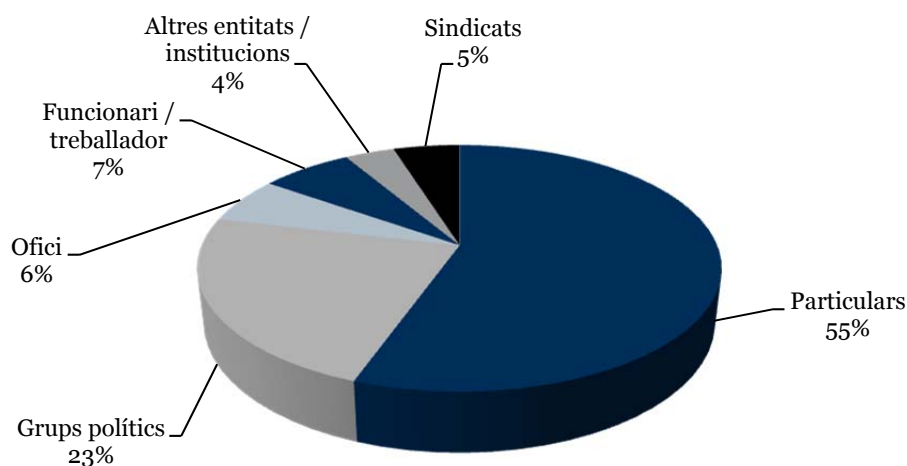
Gràfic 12. **Percentatge de denúncies arxivades i passades a investigació**⁸

Pel que fa a la tipologia del denunciador: 91 comunicacions (55%) han estat presentades per particulars, 38 (23%) per grups polítics, 11 (7%) per funcionaris i/o treballadors públics, 10 (6%) a iniciativa de l'OAC, 8 (5%) per sindicats i 6 (4%) per altres entitats i institucions. De les rebudes per part d'altres entitats i institucions, tres provenien de la Sindicatura de Comptes, una de l'Agència Tributària, una de la fiscalia i una altra d'un jutjat.

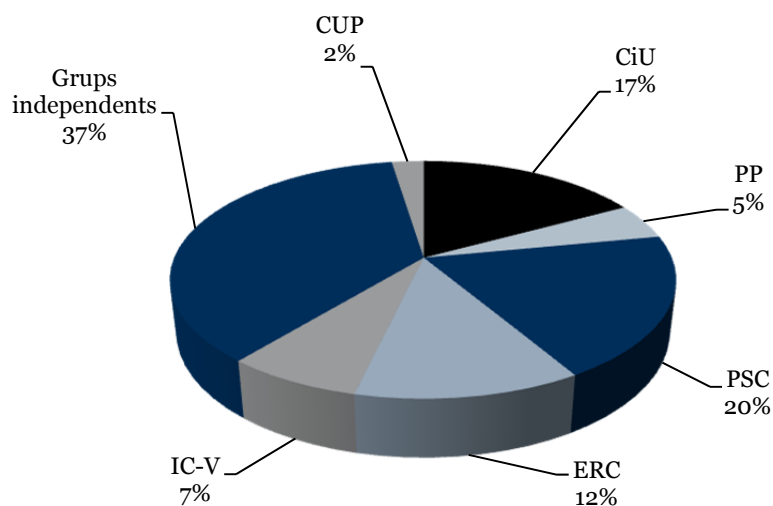
⁸ L'any 2009 recull el període d'octubre a desembre i el 2013, les denúncies de les quals s'ha practicat l'avaluació prèvia de versemblança.

Gràfic 13. **Tipologia del denunciador**

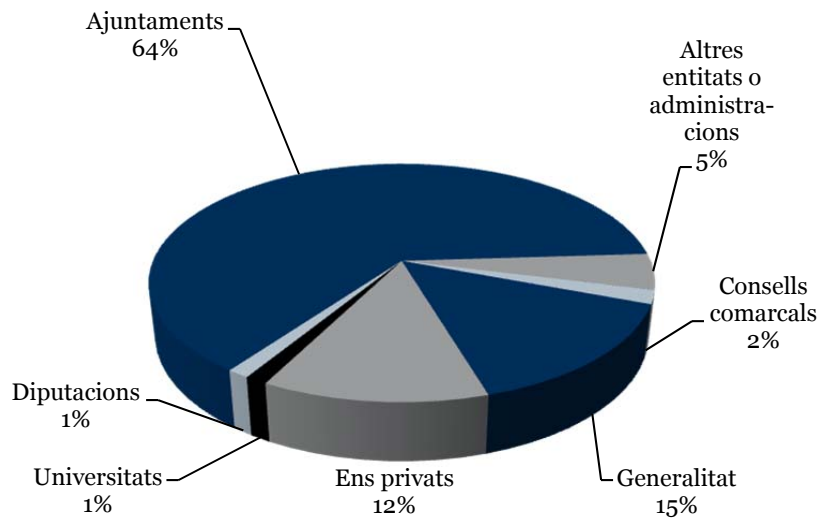
Si només tenim en compte les 38 denúncies presentades per grups polítics, 15 han estat trameses per grups independents (37%), 8 pel PSC (20%), 7 per CiU (17%), 5 per ERC (12%), 3 per IC-V (7%), 2 pel PP (5%) i 1 per la CUP (2%). Cal assenyalar que dues d'aquestes denúncies han estat presentades per dos o més grups polítics conjuntament.

Gràfic 14. **Distribució de les denúncies presentades per grups polítics**

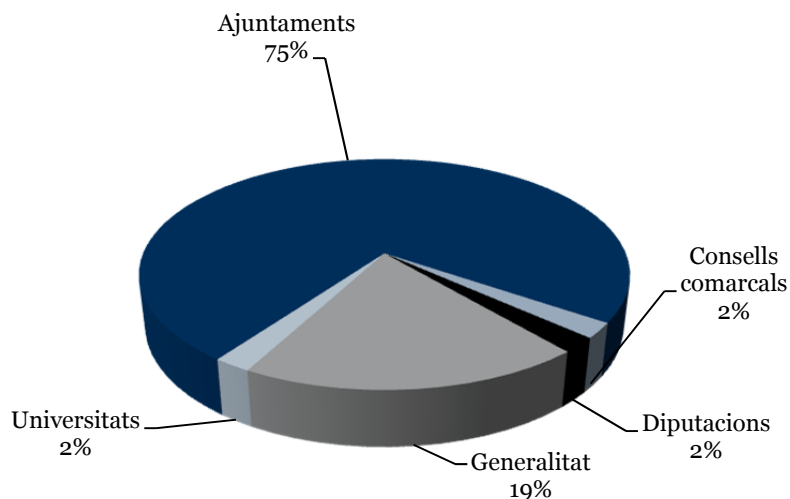
Pel que fa a les entitats i institucions afectades, de les 164 denúncies rebudes l'any 2013, 105 (64%) afecten ajuntaments, 24 (15%) la Generalitat, 20 (12%) entitats i empreses privades, 8 (5%) altres entitats i administracions, 3 (2%) consells comarcals, 2 (1%) diputacions i 2 (1%) universitats.

Gràfic 15. **Total de denúncies segons entitats i institucions afectades**

Si destriem les denúncies per a les quals es recomana obrir expedient d'investigació, el 75% corresponen a ajuntaments, el 19% afecten la Generalitat, el 2%, diputacions, el 2%, consells comarcals i el 2%, universitats.

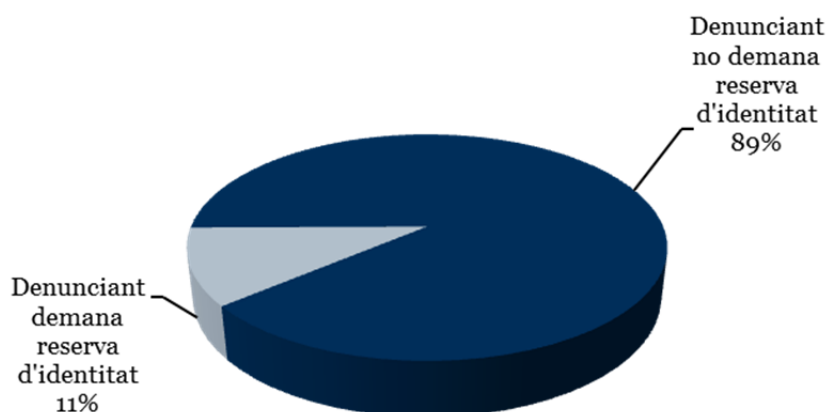
Gràfic 16. **Denúncies amb proposta d'investigació d'entitats i institucions afectades**

Un altre aspecte que cal tenir en compte és la identificació dels denunciants. Recordem que l'article 16.3 de la Llei 14/2008 de creació de l'Oficina Antifrau de Catalunya estableix que «la persona informant pot sol·licitar que es guardi la

confidencialitat sobre la seva identitat». Un 11% dels denunciants (18) que s'ha adreçat a l'Oficina Antifrau ha demanat reserva d'identitat.

Gràfic 17. **Identificació dels denunciants**

1.2.2. Direcció d'Investigacions

La Direcció d'Investigacions té la missió de constatar i documentar casos concrets d'ús o destinació il·legals de fons públics o qualsevol altre aprofitament irregular derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o l'ús en benefici privat d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic, i també les conductes oposades a la probitat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

Les actuacions esmentades, que s'inicien per resolució del director de l'Oficina Antifrau, estan integrades per un conjunt de diferents diligències que es practiquen en el curs de les investigacions. Sobre la base d'aquestes diligències, la Direcció d'Investigacions elabora un informe-proposta i el trameta al director de l'Oficina Antifrau, el qual resol de manera motivada la conclusió de les actuacions d'investigació.

La resolució de conclusió de les actuacions d'investigació pot ordenar la comunicació dels fets i de les conductes irregulars constatades a l'autoritat judicial, al Ministeri Fiscal o a l'autoritat administrativa que correspongui, pot ordenar l'emissió d'un informe raonat a l'entitat investigada o pot arxivar les actuacions. També pot adreçar recomanacions a les administracions públiques suggerint la modificació, l'anul·lació o la incorporació de criteris amb la finalitat d'evitar les disfuncions o les pràctiques administratives susceptibles de millora, dins els

supòsits i les àrees de risc de conductes irregulars detectades en els curs de les actuacions d'investigació.

D'altra banda, la Direcció d'Investigació coopera amb les institucions previstes en l'article 15 de la LOAC en la mesura de les seves capacitats i els proporciona el suport que sol·licitin en les seves investigacions o fiscalitzacions. El contingut d'aquesta cooperació institucional troba encaix en l'àmbit d'actuació de l'Oficina Antifrau i amb les finalitats per a les quals fou creada, de conformitat amb els articles 1 i 2 de la LOAC.

1.2.2.1 Actuacions d'investigació

Durant l'any 2013, la Direcció d'Investigacions ha tramitat 120 actuacions d'investigació de les quals 42 s'han conclòs per resolució del director de l'Oficina Antifrau i 78 resten en curs en la data de tancament. En aquestes 78 resolucions s'inclouen 9 actuacions interrompudes, ja que s'ha verificat que hi ha iniciats procediments judicials per determinar la rellevància penal dels fets.

Taula 8. **Situació de les actuacions d'investigació tramitades durant l'any 2013**

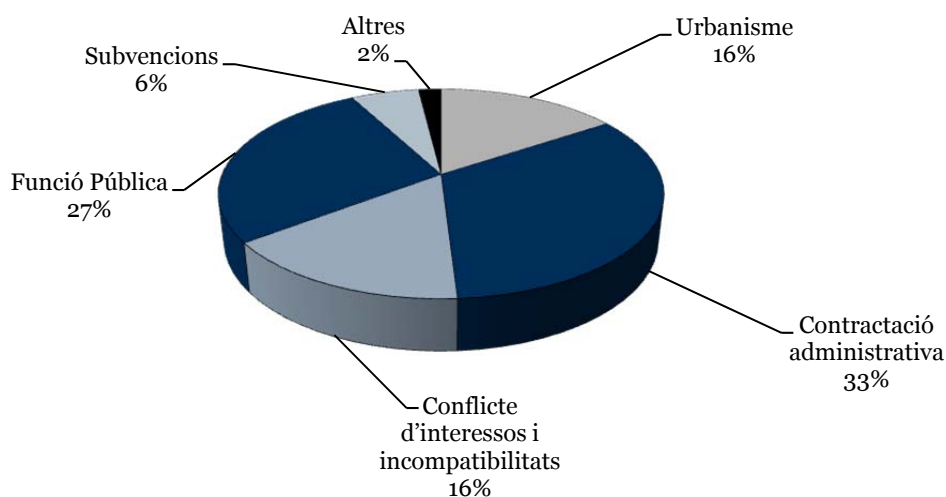
Sector públic afectat	2012		2013	
	En curs al tancament	Iniciades	Conclòses	En curs al tancament
Generalitat	21	5	11	15
Entitats locals	52	39	30	61
Universitats	2	1	1	2
Total	75	45	42	78

1.2.2.1.1 Actuacions d'investigació conclòses l'any 2013

Les actuacions d'investigació conclòses durant l'any 2013 han girat a l'entorn de casos concrets en matèria de contractació i funció pública i urbanisme, lligats

sovint amb situacions de conflictes d'interès. En el gràfic següent es representa el pes de cada matèria en el conjunt de les actuacions concluses.

Gràfic 18. **Matèries objecte d'investigació de les actuacions concluses el 2013**

S'exposa a continuació l'objecte i la finalitat de cadascuna de les 42 actuacions d'investigació concluses durant l'any 2013, agrupades segons si han afectat principalment el sector públic de la Generalitat, les entitats locals o les universitats públiques de Catalunya. Per tal de complir el mandat legal d'evitar perjudicis a les persones o entitats investigades, i com a salvaguarda de l'eficàcia dels procediments jurisdiccionals o administratius que es puguin iniciar com a conseqüència de les actuacions, no es concreta cap dada que permeti la identificació del denunciador ni de les persones o entitats esmentades, ni tampoc s'indica la forma de conclusió de l'actuació. No obstant això, més endavant, es presenta de manera dissociada i a efectes estadístics la informació sobre les formes de conclusió.

En l'àmbit de la Generalitat de Catalunya s'han tancat 10 actuacions d'investigació l'objecte principal de les quals ha estat la contractació pública i la funció pública, sovint vinculades amb situacions de conflicte d'interessos, tal com es resumeix a continuació.

- Amb objectiu de determinar si s'ha produït un conflicte d'interessos denunciador derivat de les relacions familiars existents entre el president d'una entitat pública vinculada a la Generalitat i el propietari d'una empresa adjudicatària d'un contracte, s'ha investigat tot el procés de con-

tractació i si les relacions familiars haurien pogut influir en el resultat de la licitació.

- Per tal de determinar una eventual destinació il·legal de fons públics denunciada en un centre públic amb autonomia de gestió de la Generalitat, en el qual ja s'havien tramitat procediments disciplinaris sobre el mateix assumpte, s'ha revisat la documentació de determinats pagaments irregulars efectuats amb xecs al portador sense cap tipus de justificació de la despesa corresponent.
- Arran d'una denúncia sobre presumptes irregularitats en determinats contractes d'obra adjudicats per un departament de la Generalitat, se n'ha analitzat la tramitació i l'execució per tal de verificar, d'una banda, la realitat dels amidaments d'algunes unitats certificades i, de l'altra, la destinació d'un cert subproducte amb valor econòmic, propietat de la Generalitat, que es genera durant l'execució del contracte. En relació amb les mateixes actuacions, s'ha investigat si uns determinats béns immobles propietat de Generalitat eren ocupats de manera irregular i si, a més, els seus ocupants abusaven dels beneficis recollits en les condicions de gaudi.
- S'ha analitzat el procediment de selecció denunciat per a la cobertura mitjançant interinatge d'un lloc de treball en un ens administratiu de la Generalitat, per tal de determinar-ne la regularitat i la possible influència de diferents treballadors de l'ens que són alhora familiars directes de la persona que es va seleccionar finalment.
- S'ha investigat un presumpte conflicte d'interessos d'un alt càrrec de la Generalitat, i si va existir aprofitament irregular de les seves funcions públiques per tal de facilitar, d'una banda, l'adjudicació de determinats contractes a una empresa vinculada a un familiar directe i, de l'altra, subvencions a una entitat en la qual estaria, alhora, desenvolupant funcions directives sense haver-les declarat ni haver-ne sol·licitat la compatibilitat.
- Amb objectiu de determinar si en la modificació i el procés selectiu posterior de dos llocs de treball en una institució vinculada a la Generalitat, determinats càrrecs i personal de la institució van exercir algun tipus d'influència per adaptar els llocs de treball als perfils curriculars de les persones seleccionades, s'ha revisat la regularitat dels procediments administratius corresponents.
- Arran del trasllat per part de la fiscalia d'un arxivament penal relatiu a les irregularitats constatades en la prestació i el pagament d'un servei

contractat per una entitat mercantil de la Generalitat, s'han examinat les diverses actuacions de control que havien dut a terme prèviament els òrgans de control intern i extern de la Generalitat per tal de determinar l'existència de possibles responsabilitats no exigides i no prescrites.

- S'ha investigat, arran de la denúncia d'un presumpte conflicte d'interessos, si un alt càrrec de la Generalitat ha pogut influir irregularment, en l'exercici de les seves funcions, en l'adjudicació de determinades contractacions del seu departament per tal d'afavorir una empresa a la qual estaria vinculat professionalment.
- En relació amb les irregularitats denunciades en un contracte de serveis d'una important entitat de dret públic de la Generalitat, després de determinar-ne el nivell de subjecció a la Llei de contractes, s'ha investigat, primer, si en les valoracions de les ofertes presentades a la licitació del contracte va participar una persona de l'empresa adjudicatària i, segon, si durant l'execució d'aquest s'han produït descoberts en la prestació del servei justificats amb falsedats documentals.
- Arran de les actuacions dutes a termes per iniciativa pròpia de l'Oficina Antifrau s'han investigat determinades contractacions d'un grup complex de consorcis i societats públiques, participats per la Generalitat i per entitats locals, juntament amb les societats d'un grup privat, per tal de determinar si una persona ha exercit de manera simultània funcions directives en ambdós grups i, en aquest cas, si ha utilitzat en benefici privat informacions derivades de les funcions esmentades.

En l'àmbit de les entitats locals s'han tancat les 31 actuacions d'investigació que s'indiquen a continuació. La principal matèria ha girat a l'entorn de la contractació, la funció pública, i l'urbanisme, vinculada en molts casos amb situacions de conflictes d'interès públics i privats.

- En relació amb determinades irregularitats denunciades en la contractació de subministraments d'un servei de recollida de residus municipal, s'ha investigat un acord de col·laboració entre diferents municipis i 9 procediments de contractació en relació amb un possible fraccionament de l'objecte contractual per tal d'eludir els tràmits de publicitat i concurrència corresponents.
- Arran del trasllat per part de la fiscalia d'un arxivament penal relatiu a dues modificacions urbanístiques puntuals, que tenen origen en sengles convenis i que es van incloure en la tramitació del POUM per part d'un ajuntament, s'ha investigat, d'una banda, la possible relació personal en-

tre membres de la corporació local i els beneficiaris d'una de les modificacions urbanístiques i, de l'altra, la correcció de l'equilibri de prestacions que dimanen de les clàusules d'ambdós convenis.

- També arran del trasllat per part de la fiscalia d'un arxivament penal relatiu a una important operació urbanística en un ajuntament, s'han fet actuacions encaminades a determinar si hi ha hagut una mala gestió dels recursos públics lligada amb un possible aprofitament irregular de l'ús d'informacions derivades de les funcions d'alguns càrrecs de la corporació en benefici privat.
- S'ha examinat el procés selectiu per cobrir determinades places en un ajuntament per tal de verificar la possible existència de desviació de poder i dels elements típics d'una prevaricació administrativa denunciada.
- Amb l'objectiu de determinar l'abast i les possibles implicacions de les irregularitats denunciades en la prestació del servei públic municipal d'abastament d'aigua potable sense títol habilitant per part d'una societat privada, s'ha investigat la situació jurídica irregular de la prestació i el possible conflicte d'interessos públics i privats de l'alcalde en relació amb la societat gestora i altres societats vinculades.
- Arran d'una denúncia presentada relativa a unes proves d'accés a la policia local, s'ha investigat l'expedient del procés selectiu i, en particular, determinades irregularitats en la composició del tribunal de selecció.
- Amb motiu d'una denúncia per discrepàncies en la qualitat, la quantitat i el grau de finalització en l'execució de les obres de condicionament d'una urbanització, s'han investigat les discrepàncies esmentades, així com les irregularitats en la venda de patrimoni municipal a través d'una societat mercantil municipal. D'altra banda, s'ha analitzat la presència d'una persona que exerceix funcions gerencials a l'ajuntament i a la societat mercantil municipal alhora.
- Arran d'una denúncia per diverses irregularitats en matèria de personal, s'ha investigat, d'una banda, la contractació laboral temporal de personal no inclòs en la plantilla municipal i sense dotació pressupostària i, de l'altra, els nomenaments interins a la policia local sense complir els principis de selecció, tot i que el secretari-interventor havia informat desfavorablement en ambdós casos. Així mateix, s'ha investigat si hi ha hagut una prestació irregular de caràcter permanent per part de professionals externs en relació amb les funcions tècniques municipals d'arquitectura, arquitectura tècnica, enginyeria i assessorament jurídic i

L'adjudicació directa d'encàrrecs professionals d'enginyeria a un familiar de l'alcalde de la Corporació.

- En relació amb una denúncia relativa al nomenament com a funcionaris interins de diverses persones que, en la majoria de casos, acabaven de ser cessats com a personal eventual de la institució, vinculats a diferents partits polítics, s'han investigat les irregularitats contingudes en els expedients administratius corresponents, entre les quals hi havia la vulneració dels principis constitucionals d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat i el cobrament d'un complement salarial, anomenat *factor de lliure disponibilitat*, sense haver complert la condició fixada en la mateixa resolució.
- S'ha investigat si un càrrec electe local ha disposat de recursos municipals durant tres anualitats amb finalitats alienes a l'exercici de les competències que tenia assignades, per tal de verificar la possible concurrència d'il·lícit continuat de malversació de cabdals públics i altres possibles conductes oposades a la probitat o contràries als principis de submissió plena a la llei i al dret.
- Arran de la denúncia d'ocupació per part d'una persona privada d'un terreny de propietat controvertida i una possible inactivitat municipal davant de presumptes irregularitats urbanístiques en un determinat àmbit de nou desenvolupament, s'ha analitzat, d'una banda, si ha estat correcte l'exercici de la potestat d'intervenció municipal concretada en l'atorgament d'una llicència urbanística i, de l'altra, si la presumpta omissió o passivitat dels responsables municipals vulnera algun dels béns jurídics protegits per la legislació vigent.
- S'ha investigat, arran d'una denúncia, el possible ús irregular de fons públics per part d'una corporació local i la possible indiferència del màxim representant electe local pel que fa al compliment i l'observança dels principis de legalitat, integritat, honestedat i transparència en dues actuacions municipals concretes. Aquestes consistien, d'una banda, en la contractació, execució i pagament d'unes obres d'urbanització executades sobre una via pública concreta i, de l'altra, en el pagament d'indemnitzacions extrajudicials per acomiadaments objectius.
- Amb la finalitat de determinar si concorren actes de corrupció o pràctiques fraudulentament denunciades, s'ha investigat un presumpte increment injustificat d'un càrrec electe local, del seu entorn familiar i d'amistat, així com el possible tracte de favor per beneficiar alguns dels seus fami-

liars i un possible conflicte d'interessos en les adjudicacions de contractes d'obres determinats.

- En relació amb la denúncia d'un possible tràfic d'influències sobre diferents tècnics al servei del sector públic local i autonòmic per part d'un sol·licitant de determinades autoritzacions i llicències per a l'exercici d'una activitat privada en una construcció en sòl de protecció especial, s'han investigat les actuacions i els procediments administratius incoats i tramitats relatius a aquest assumpte, així com les possibles relacions professionals entre aquestes persones, les quals haurien pogut influir en l'atorgament de les autoritzacions demanades.
- Arran del trasllat per part de la fiscalia d'un arxivament penal relatiu a determinades irregularitats en matèria de personal d'un ajuntament, s'ha investigat la contractació professional irregular de la persona que feia com a funcionari les funcions d'arquitecte municipal abans de cessar per jubilació en la corporació.
- En relació amb determinades situacions de presumpta incompatibilitat denunciades, relatives a la prohibició de desenvolupar dos llocs de treball o activitats en el sector públic, s'han investigat els serveis professionals prestats a la corporació, d'una banda, per l'arquitecte municipal i, de l'altra, per l'exsecretari de la corporació, que estaria exercint les seves funcions en un altre ajuntament.
- Amb la finalitat de constatar l'existència d'irregularitats denunciades en l'adjudicació i l'execució de dues obres municipals s'ha investigat, en primer lloc, si l'alcalde va fer un oferiment d'adjudicació d'obres a un contractista vinculat a l'execució d'obres al seu domicili particular i, en segon lloc, si s'ha produït, d'una banda, un fraccionament de l'objecte contractual amb la finalitat d'evitar determinats tràmits de publicitat i concurrència i, de l'altra, un increment artificial del cost de les obres i la utilització de materials no adequats.
- Arran d'una denúncia relativa a la gestió municipal d'unes obres d'urbanització d'un polígon industrial, s'ha investigat, d'una banda, l'expedient d'aquestes per tal de determinar la correcció de la tramitació administrativa dels projectes que servien de base per a l'execució i l'adjudicació, el contingut de les certificacions i l'existència d'una possible duplicitat en la sol·licitud i la concessió de subvencions per al projecte i l'execució de l'obra. De l'altra, s'ha investigat el possible conflicte d'interès d'una regidora municipal que prestava serveis com a subcon-

tractada per una empresa adjudicatària de l'ens local i la destinació final d'uns terrenys que van ser concedits a una tercera persona.

- S'ha investigat el sobrecost denunciat en la construcció d'una infraestructura pública i la presa de decisions de l'ens local respecte a aquest assumpte.
- S'han investigat les irregularitats denunciades, d'una banda, en contractacions municipals d'espectacles públics amb la finalitat de determinar l'existència d'una possible responsabilitat comptable i d'altra índole i, de l'altra, la tramitació de subvencions atorgades a entitats del municipi quant a la seva justificació per si el reintegrament era procedent.
- Arran d'una denúncia d'irregularitats en la contractació d'obres municipals relatives al servei d'aigua potable, s'han investigat les deficiències i la manca de control quant a la tramitació del contracte, la documentació justificativa de l'execució de les obres i el seu pagament.
- Per tal d'analitzar diverses irregularitats denunciades en matèria de personal, s'ha investigat, d'una banda, l'existència no ajustada a la llei del règim de percepcions, dietes i remuneracions dels membres de la corporació municipal per a assistència als òrgans col·legiats i la manca d'actualització i previsió d'acord amb les prescripcions legals del registre d'interessos municipals (declaració d'activitats i de béns i drets patrimonials). De l'altra, la inadequació de les funcions exercides per una persona nomenada eventual, ja que serien pròpies del personal funcionari o laboral.
- Arran del trasllat per part de la fiscalia d'un arxivament penal relatiu a possibles irregularitats detectades en sengles convenis entre un ajuntament i dues empreses promotores urbanístiques, s'ha investigat, d'una banda, la correcció de l'equilibri de prestacions que dimanen de les clàusules d'ambdós convenis i si s'havia produït un perjudici per als interessos públics municipals i, de l'altra, la possible aplicació dels béns i drets obtinguts en aquestes operacions urbanístiques al Patrimoni Municipal del Sòl i de l'Habitatge.
- S'ha examinat, arran d'una denúncia, la possible incompatibilitat de càrrecs públics i remuneracions econòmiques (sous, dietes i gratificacions) d'un responsable públic que ocupava un lloc d'eventual municipal i alhora de gerent d'un organisme participat per l'ens local, creat per al desenvolupament urbanístic al terme municipal. En relació amb això, també s'ha investigat si les funcions exercides pel treballador eventual eren pròpies d'un funcionari o contractat laboral. Així mateix, s'ha ana-

litzat el possible incompliment a l'hora de formalitzar les declaracions d'interessos (d'activitats i de béns i drets patrimonials) que preveu la normativa per als directius públics locals.

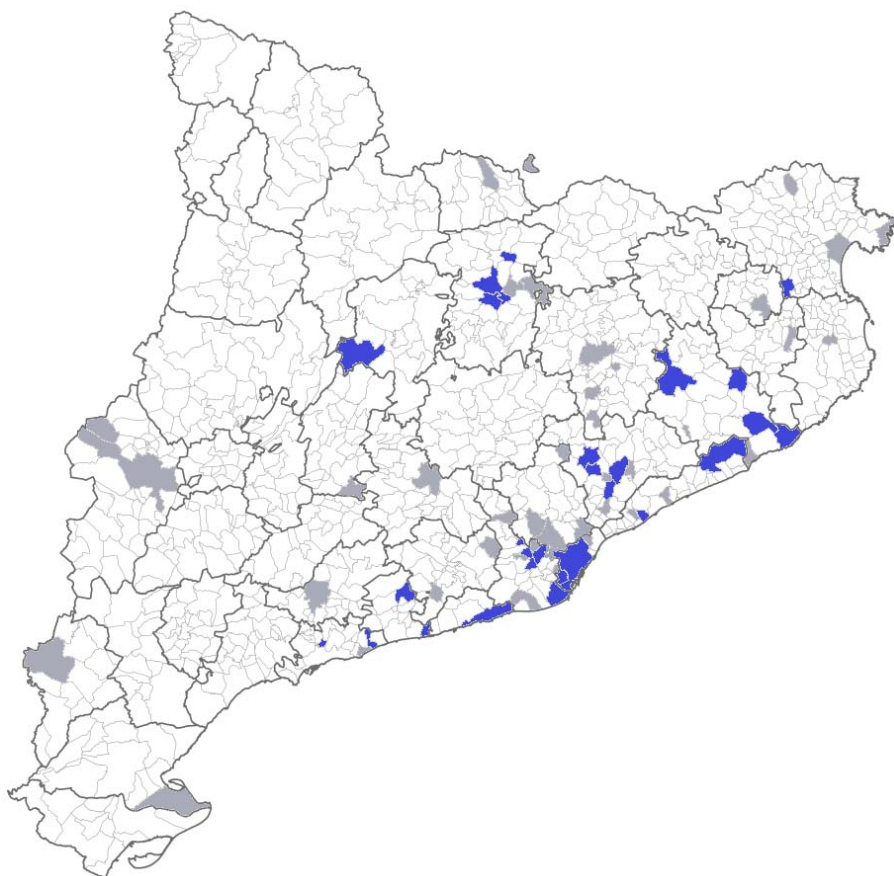
- En relació amb les irregularitats denunciades en matèria de control, s'ha examinat, d'una banda, el règim de retribucions i funcions exercides pels funcionaris encarregats del control economicofinancer de l'entitat local i d'un organisme sanitari que en depèn i, de l'altra, l'existència de mancances en el control economicofinancer i de gestió de l'entitat sanitària que duen a terme empreses o persones alienes a l'esfera municipal, la qual cosa substitueix determinades funcions reservades a funcionaris.
- Després d'acumular dues actuacions iniciades per sengles denúncies, atesa la identitat del subjecte i l'objecte investigat, s'han investigat diferents contractes administratius per tal de determinar si en la contractació d'un servei per part d'un ens local s'han comès irregularitats, com ara la manca de tràmits essencials per a l'aprovació, la tramitació urgent i el deure de motivar, el fraccionament de l'objecte del contracte, la pertinença al mateix grup empresarial de les empreses oferents en un procediment negociat sense publicitat en què es presenten ofertes concertades i simultànies amb elusió de la lliure competència per tal que l'adjudicatària sigui sempre la mateixa empresa.
- S'ha investigat l'incompliment dels deures d'abstenció d'un empleat públic que va intervenir en un expedient de contractació municipal i si aquesta conducta podria ser constitutiva d'una infracció disciplinària.
- Amb la finalitat de determinar si un ens local havia comès determinades irregularitats administratives i/o infraccions de la normativa laboral i si havia tingut un tracte preferent en la contractació d'una persona per a la prestació d'un servei, s'ha investigat la possible existència d'irregularitats i contravencions de la normativa de contractació administrativa i si els contractes signats s'havien celebrat en frau de llei per un possible encobriment d'una relació contractual que hauria d'haver estat sotmesa al dret laboral.
- Per tal de determinar si hi havia connivència entre el regidor d'un ens local i alhora administrador d'una empresa adjudicatària d'un contracte i una persona de l'ens que licitava i adjudicava aquest contracte que, segons la denúncia, hauria consistit en la redacció conjunta dels plecs de clàusules, s'ha investigat el procés i l'expedient de contractació per tal de determinar, d'una banda, la presumpta col·laboració en la redacció

d'aquests plecs i, de l'altra, l'eventual concurrència de causes d'incompatibilitat per contractar.

- S'ha investigat, arran d'una denúncia, la destinació de la subvenció atorgada a un ens local així com la contractació del subministrament d'ordinadors portàtils, per tal de determinar si la subvenció concedida a aquest efecte es va destinar a la finalitat per a la qual fou concedida.

A continuació s'assenyalen els termes municipals de les entitats locals afectades per alguna actuació d'investigació concloua per l'Oficina Antifrau.

Gràfic 19. Mapa de les entitats locals afectades per alguna actuació d'investigació concloua per l'Oficina Antifrau

En l'àmbit de les universitats públiques s'ha dut a terme una actuació d'investigació l'objecte de la qual han estat les irregularitats denunciades relatives a dues contractacions directes de personal i a la manca de sol·licitud de compatibilitat d'activitats subjectes a autorització en un altre càrrec, per tal de de-

terminar si podien existir conductes oposades a la probitat o contràries als principis d'objectivitat i submissió plena a la llei i al dret.

1.2.2.1.2. Diligències de les actuacions tramitades el 2013

Les actuacions d'investigació que ha dut a terme la Direcció d'Investigació, en ús de les seves atribucions i en compliment dels objectius que van determinar la creació de l'Oficina Antifrau, abasten una àmplia varietat de diligències entre les quals es troben els requeriments documentals específics a administracions, persones i entitats públiques o privades, les entrevistes personals, les visites d'inspecció *in situ* i les sol·licituds d'informació a registres públics.

La pràctica de les diligències esmentades està subjecta als principis de congruència, necessitat i proporcionalitat, i regida, a més, pels criteris de celeritat, economia, simplicitat, eficàcia i discreció màxima. En aquest sentit, l'Oficina Antifrau empra totes les cauteles possibles per tal de minimitzar l'ús instrumental, injust o impropri adreçat a la promoció mediàtica del denunciador o a la denigració del denunciat i, per tant, d'evitar perjudicis a persones o entitats investigades, d'una banda, i salvaguardar l'eficàcia de procediments jurisdiccionals o administratius que es poguessin iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions, de l'altra. La conseqüència no pot ser altra que la revaluació periòdica dels procediments i els protocols de funcionament intern en les actuacions d'investigació, amb una cura especial pel que fa als requeriments de seguretat i confidencialitat en el tractament de la informació.

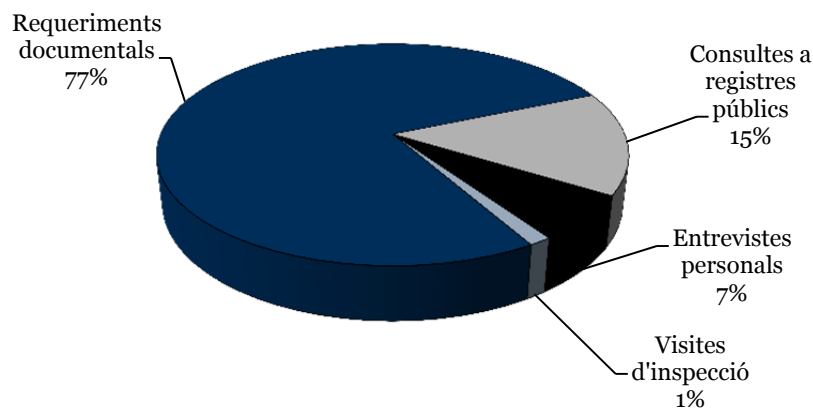
La valoració de la informació obtinguda i el creuament de les dades amb les actuacions esmentades i amb les mateixes denúncies permeten determinar si hi ha conductes amb algun tipus de responsabilitat exigible (penal, administrativa, comptable) i actuacions irregulars que mereixen ser revisades per l'Administració.

A continuació es quantifiquen les diligències d'investigació practicades durant l'any 2013, comparades amb les de 2012 i tot seguit se n'exposa el contingut.

Taula 9. **Diligències d'investigació practicades durant 2013, comparades amb les de 2012**

Diligències practicades	2012	2013
Requeriments	116	174
Consultes a registres públics	20	34
Entrevistes personals	13	15
Visites d'inspecció	4	3

Gràfic 20. **Diligències practicades el 2013**

1.2.2.1.3. Requeriments a administracions públiques i altres ens

Els requeriments documentals i d'informació són, a banda de les mateixes denúncies, la principal font d'informació per a la Direcció d'Investigacions. L'article 17 de la LOAC preveu que l'Oficina Antifrau pugui accedir, amb ple respecte pels drets dels ciutadans, a qualsevol informació que es trobi en poder dels òrgans, organismes públics i persones físiques o jurídiques, públiques o privades afectes al seu àmbit d'actuació.

Durant l'any 2013 s'han efectuat 174 requeriments a administracions públiques i altres ens, dels quals 95 s'han adreçat a corporacions locals i entitats dependents, 50 a la Generalitat de Catalunya i entitats dependents, 10 a ens públics estatals, i 11 a persones físiques i jurídiques privades, de les quals 2 a fundacions, 4 a òrgans del Ministeri Fiscal i 4 a òrgans judicials. Aquests darrers 8 requeriments s'han dut a terme per tal de verificar la possible existència de procediments en curs de l'autoritat judicial o del Ministeri Fiscal pels mateixos fets investigats per l'Oficina, atès que, si fos així, l'Oficina Antifrau ha d'interrompre les actuacions i aportar immediatament tota la informació de què disposi, a més de proporcionar el suport necessari a l'autoritat competent.

Totes les entitats i persones a les quals s'han adreçat requeriments documentals durant l'any 2013 han donat resposta a les informacions sol·licitades. En relació amb les 42 actuacions concluses durant l'any 2013, 8 han estat suspeses temporalment per l'incompliment dels terminis concedits a l'ens requerit. Cal tenir en compte que, malgrat que la LOAC imposa a les administracions públiques un

deure de col·laboració per tal d'auxiliar l'Oficina Antifrau «amb celeritat i diligència» i les insta a «comunicar de manera immediata qualsevol informació de què disposin relativa als fets el coneixement dels quals sigui competència de l'Oficina», el termini que ordinàriament s'atorga per a la resposta dels requeriments és de 10 dies hàbils comptadors des de l'endemà de la recepció del requeriment. Aquest termini només s'amplia d'ofici, i de forma excepcional, quan la complexitat de l'assumpte requerit així ho justifica.

Només en una de les actuacions concloses l'any 2013 s'ha apreciat un incompliment clar del deure de col·laboració amb l'Oficina Antifrau, un cas que és objecte de tractament específic més endavant.

1.2.2.1.4. Sol·licituds d'informació a registres públics

La informació obtinguda dels registres públics és essencial en la investigació de molts dels fets denunciats. L'Oficina Antifrau té accés remot a les dades del Registre de la Propietat, Mercantil i de Béns Mobles, així com la possibilitat d'obtenir informació i demanar informes al Centre Registral Antiblanqueig (CRAB) del Col·legi de Registradors de la Propietat, Mercantil i de Béns Mobles des de la subscripció, el 14 de febrer de 2012, del conveni amb el deganat autonòmic del col·legi esmentat.

En particular, la informació obtinguda del Registre Mercantil ha permès investigar relacions societaris i entramats complexos en casos en els quals la utilització de societats és un instrument de cobertura de casos concrets d'ús o destinació il·legals de fons públics o qualsevol altre aprofitament irregular derivat de conductes que comporten conflicte d'interessos.

Durant l'any 2013 s'han efectuat 34 peticions documentals al CRAB. Les peticions relatives a registres mercantils han tingut per objecte 26 societats, de les quals s'han obtingut 128 inscripcions literals i 63 comptes anuals, mentre que les adreçades a registres de la propietat han tingut per objecte 4 finques i s'han obtingut 10 inscripcions literals. Atès el seu nombre elevat, no s'indiquen les sol·licituds de notes simples informatives sobre societats i finques ni tampoc sobre l'existència de titularitats, càrrecs i vinculacions societàries de persones físiques.

1.2.2.1.5. Entrevistes personals

Les entrevistes permeten contextualitzar els fets examinats i determinar les motivacions reals de les conductes que són objecte d'investigació. L'article 27 de les NARI preveu la possibilitat que l'Oficina Antifrau efectuï una entrevista personal

a qualsevol persona que pugui proporcionar informació rellevant sobre els fets objecte de les actuacions d'investigació. En aquest sentit, s'han dut a terme 15 entrevistes personals.

1.2.2.1.6. Visites d'inspecció

Les visites d'inspecció efectuades pels funcionaris de la Direcció d'Investigació permeten comprovar *in situ* la realitat material dels fets que s'estan investigant. L'article 26 de les NARI preveu la possibilitat que funcionaris de l'Oficina Anti-frau es puguin presentar, sense avisar prèviament i adequadament acreditats, a qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre adscrit a un servei públic, a fi d'obtenir informació que pugui resultar rellevant.

S'han efectuat 3 visites d'inspecció, totes elles per examinar obra pública.

1.2.2.1.7. Resultat de les actuacions

Tal com ja s'ha exposat, durant l'any 2013 s'han conclòs 42 actuacions d'investigació de les quals 8 han estat arxivades. Les 34 actuacions restants no arxivades han donat com a resultat 12 comunicacions al Ministeri Fiscal, 15 comunicacions a autoritats administratives, 30 informes raonats i 5 recomanacions, tal com es recull en la taula comparativa següent.

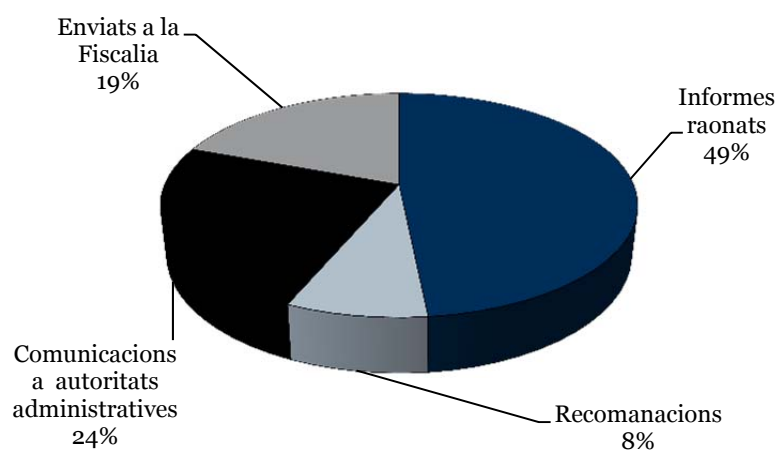
Taula 10. **Resultat de les actuacions concloses el 2013**

Resultat de les actuacions concloses		2011	2012	2013
Comunicacions a	Ministeri Fiscal	6	6	12
	Autoritats administratives	-	2	15
Informes raonats		13	21	30
Recomanacions		3	14	5
<i>Arxivaments</i>		<i>6</i>	<i>17</i>	<i>8</i>
Total		28	60	70

D'aquesta taula es desprèn que, en relació amb l'any 2012, s'ha doblat el nombre de comunicacions al Ministeri Fiscal, s'ha multiplicat per 7 el nombre de comu-

nicacions a autoritats administratives i s'ha incrementat en un 40% el nombre d'informes raonats.

Gràfic 21. **Gràfic de les actuacions concloses no arxivades l'any 2013**

Abans d'emetre les comunicacions i els informes relatius en què es determinen les possibles implicacions individuals en els fets objecte d'investigació, l'Oficina Antifrau ha tramés una comunicació a 13 persones afectades per tal que coneguessin els fets i fessin constar el seu parer. Aquestes comunicacions també han estat trameses als responsables de la institució, òrgan o entitat de què depenen aquestes persones o en les quals presten serveis.

1.2.2.1.8. Comunicacions

En relació amb les comunicacions adreçades al Ministeri Fiscal o a les autoritats administratives, i per tal de complir el mandat legal d'evitar perjudicis a persones o entitats investigades, d'una banda, i salvaguardar l'eficàcia dels procediments jurisdiccionals o administratius que es poguessin iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions, de l'altra, l'Oficina Antifrau no pot oferir cap tipus d'informació que permeti identificar aspectes rellevants dels fets o les conductes comunicades.

Durant l'any 2013, a proposta de la Direcció d'Investigacions, l'Oficina Antifrau ha comunicat 12 actuacions a la Fiscalia Superior de Catalunya, atès que de les investigacions s'han deduït fets presumiblement delictius. Pel que fa a aquesta qüestió, en la data de tancament d'aquesta memòria, l'Oficina Antifrau té cons-

tància que el Ministeri Fiscal ha interposat una denúncia davant l'autoritat judicial competent i que dues han estat arxivades. La resta les està investigant el Ministeri Fiscal.

En relació amb les comunicacions adreçades en anys anteriors al Ministeri Fiscal, cal assenyalar que durant l'any 2013 s'ha tingut coneixement de l'obertura d'un judici oral arran d'una comunicació formulada l'any 2010 i la presentació de querella davant l'autoritat judicial competent a conseqüència d'una comunicació formulada l'any 2012.

Pel que fa a les comunicacions a autoritats administratives competents, durant l'any 2013 l'Oficina Antifrau ha tramés 15 comunicacions a les autoritats que s'indiquen a continuació per tal que iniciïn els procediments administratius sancionadors o que corresponguin:

- a la Direcció General d'Administració Local i a la Direcció General de Funció Pública i a la consellera del Departament de Governació i Relacions Institucionals, i a la Direcció General d'Administració de Seguretat del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya;
- a la Sindicatura de Comptes de Catalunya;
- a la Inspecció de Treball i Seguretat Social;
- a l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes,
- a la Delegació del Govern a Catalunya, i
- als col·legis professionals següents: Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya, Col·legi Oficial d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona i Il·lustre Col·legi d'Advocats de Tarragona.

S'ha constatat que, com a conseqüència d'una de les comunicacions adreçades a la Generalitat de Catalunya, s'ha iniciat un expedient d'informació reservada abans de la incoació eventual d'un procediment disciplinari. Així mateix, cal esmentar que arran d'una comunicació efectuada l'any 2012, el Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) ha incoat un procediment de reclamació de percepcions indegudes de la prestació d'atur.

1.2.2.1.9. Informes raonats

Com a conseqüència de les actuacions d'investigació, l'Oficina Antifrau pot trametre informes raonats a les autoritats competents, les quals, en un termini de 30 dies, han d'informar sobre les mesures adoptades o bé, si escau, sobre els motius que impedeixen actuar d'acord amb les recomanacions i els recordatoris

formulats. En particular, en l'àmbit del sector públic de l'Administració local, mitjançant l'emissió d'aquests informes raonats pot instar els ens locals per tal que en l'exercici de les funcions de control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària, investiguin i inspeccionin, per mitjà dels òrgans corresponents, els possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics, i també les conductes oposades a la probitat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret detectades en el curs d'actuacions d'investigació.

Durant l'any 2013, s'han adreçat 30 informes raonats, 6 dels quals a la Generalitat de Catalunya i entitats vinculades, 23 a entitats locals i 1 a una universitat pública.

Taula 11. Informes raonats classificats per matèries

Contractació administrativa	13
Funció pública	10
Conflicte d'interessos i incompatibilitats	7
Urbanisme	6
Subvencions	1
Altres ⁹	1

Dels 30 informes raonats emesos, 24 han obtingut resposta i 6 encara estan pendents de rebre-la en data 31 de desembre de 2013 (4 estan fora del termini de 30 dies). L'Oficina Antifrau ha considerat congruents les mesures i les justificacions manifestades en 20 de les 24 respostes pel que fa a les irregularitats descrites en els informes tramesos, i discrepa en les restants, fet que es té especialment en compte en la fase de seguiment de les actuacions d'investigació concloses.

Arran de les respostes als informes raonats s'ha constatat que les administracions afectades han adoptat les mesures següents:

⁹ En l'apartat «Altres» trobem un cas referent a l'ús de béns de titularitat pública.

- La tramesa d'una denúncia al Ministeri Fiscal per part de l'ens destinatari de l'informe raonat.
- La modificació del règim de retribucions i assistències dels membres de la Corporació. En aquest cas, per al còmput d'assistències a òrgans col·legiats, s'ha deixat d'utilitzar la fórmula d'estimació fixa alçada per a tot l'any i s'ha adequat a la concurrència efectiva, tal com prescriu la normativa d'aplicació.
- La publicació al Diari Oficial corresponent del règim de retribucions, indemnitzacions i assistències dels membres de la Corporació per als exercicis 2010 a 2013.
- La reclamació de les declaracions tributàries corresponents a tots els càrrecs electes d'una corporació local i el requeriment de la rectificació de les declaracions presentades prèviament per una d'aquestes persones.
- La modificació de les relacions de llocs de treball de dos ens destinataris de sengles informes raonats, per tal d'adequar-les a l'ordenament jurídic.
- La implementació de controls d'auditoria relatius als exercicis 2011 a 2013.
- La incoació de procediments de revisió d'ofici per nul·litat de ple dret:
 - de determinats acords en el marc d'un procediment de contractació,
 - del procés de selecció per proveir diferents places de policia local, i
 - de dues resolucions de provisió de places.

1.2.2.1.10. Arxivament

S'han arxivat 8 actuacions tramitades durant l'any 2013 en les quals no s'han pogut determinar evidències o indicis d'ús o destinació il·legal de fons públics o qualsevol altre aprofitament irregular derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o ús en benefici privat d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic.

Taula 12. **Arxivament classificat per matèries**

Contractació administrativa	4
Funció pública	3
Subvencions	2
Urbanisme	2
Conflicte d'interessos i incompatibilitats	1

1.2.2.1.11. Recomanacions

D'acord amb els articles 1.2 i 3 c) de la Llei 14/2008, una de les funcions de l'Oficina Antifrau és fer recomanacions a les administracions públiques i als organismes que constitueixen el seu àmbit de competència subjectiva per adoptar mesures contra la corrupció, les pràctiques fraudulentament i les conductes que atemptin contra la integritat i la transparència en l'exercici de les funcions públiques.

Mitjançant aquestes recomanacions, l'Oficina suggereix a les administracions públiques, a les persones físiques i a les entitats i empreses privades incloses en el seu àmbit d'actuació, la modificació, l'anul·lació o la incorporació de criteris que puguin evitar disfuncions o millorar determinades pràctiques, dins els supòsits i les àrees de risc de conductes irregulars que es constatin com a conseqüència d'actuacions portades a terme per l'Oficina.

Fent ús d'aquesta potestat indicativa, durant l'any 2013 l'Oficina Antifrau ha adreçat 5 recomanacions a les diferents administracions públiques, 2 de les quals van ser trameses a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i 3 a ens locals.

A la taula següent s'enuncien les matèries sobre les quals han versat aquestes recomanacions, el contingut íntegre de les quals es publica a la pàgina web de l'Oficina Antifrau.

Taula 13. **Recomanacions classificades per matèries**

Contractació administrativa	2
Funció pública	1
Subvencions	1
Gestió econòmica	1

En matèria de contractació administrativa s'han tramès diverses recomanacions entre les quals cal destacar, com a mesura concreta de transparència, el fet de documentar qualsevol negociació precontractual per tal de garantir un tractament igualitari i no discriminatori a tots els licitadors i candidats, i ajustar l'actuació al principi de transparència. També s'ha incidit en el fet que els òrgans de contractació han de garantir la lliure concurrència i la no discriminació dels possibles participants a la licitació i que tenen l'obligació de notificar a l'autoritat competent els fets i les circumstàncies que puguin constituir una infracció de la legislació de defensa de la competència o tinguin per objecte o produeixin o puguin produir l'efecte d'impedir-la, restringir-la o falsejar-la.

En l'àmbit de la funció pública, i en particular en relació amb les conductes reprovables dels empleats públics que han de ser objecte de procediments administratius disciplinaris, s'ha incidit en el fet que els òrgans competents han d'incoar, instruir, resoldre (i notificar) els procediments esmentats dins del termini legalment establert, i han d'evitar-ne la caducitat. En el cas que es produeixi la caducitat esmentada, l'Administració té la facultat i, de fet, el deure d'iniciar un nou procediment disciplinari per sancionar els mateixos fets, sempre que l'acció no hagi prescrit.

Pel que fa a les recomanacions en matèria de subvencions, s'ha recordat la regla general que cal concedir-les mitjançant procediments que garanteixin la publicitat i la concurrència. Aquesta exigència és fruit de la necessitat de màxima cautela i rigor que requereix la gestió i el control d'un acte de disposició dinerària de fons públics. En aquest sentit, només excepcionalment es pot optar per la concessió directa de subvencions, això és, sense publicitat ni concurrència. La manca d'aplicació d'aquests principis suposa un risc que pot conculcar principis de rang constitucional com la igualtat i l'objectivitat atès que, mitjançant un acte administratiu singular, s'està tractant de forma especial determinats subjectes. En el cas extrem de la concessió directa i innominada, l'òrgan concedent ha d'acreditar, en tot cas i de forma suficient, la impossibilitat de promoure la concurrència pública per a les especificitats del que es subvenciona o les activitats que cal desenvolupar. En aquest sentit, cal concretar i descriure amb suficiència una justificació veraç, objectiva i qualificable que acrediti de forma indubtable l'interès públic i deixar constància de la motivació en l'expedient. En cap cas la simple remissió al precepte legal que empara l'excepcionalitat no pot servir per justificar la no aplicació de la regla general de concurrència i publicitat.

En el cas particular de les subvencions que els ens públics concedeixen mitjançant convenis de col·laboració subscrits amb particulars, cal justificar a l'expedient corresponent la conveniència de l'ús del conveni com a instrument jurídic per a la concessió de subvencions. En els casos en què l'Administració fa

una aportació econòmica cal justificar especialment l'ús del conveni en contraposició o com a instrument jurídic alternatiu a la via contractual. En aquest sentit, cal comprovar si l'objecte del conveni pot tenir o no encaix en algun dels contractes previstos en la normativa de contractes del sector públic, és a dir, si veritablement es tracta d'una figura contractual o bé, al contrari, d'un autèntic instrument de col·laboració diferent del contracte.

Finalment, s'han tramès recomanacions relatives a la gestió econòmica d'un centre de la Generalitat amb autonomia de gestió pel que fa a la justificació i al pagament de les despeses administrades pel centre. S'ha recomanat instrumentar els pagaments d'aquestes despeses mitjançant mecanismes que permetin identificar tant l'ens que abona les quantitats com el subjecte destinatari o receptor dels imports satisfets. Per aquest motiu, no escau efectuar pagaments a proveïdors amb xecs bancaris expedits a favor de «qui el porti», i menys encara «no barrats». En aquests casos el tenidor del xec el pot cobrar en efectiu, fet que en dificulta extremament el control.

1.2.2.1.12. Incompliment del deure de col·laboració d'ens investigats

Les administracions públiques incloses en l'àmbit d'actuació de l'Oficina Antifrau han d'auxiliar amb celeritat i diligència aquesta institució en l'exercici de les funcions que li corresponen i li han de comunicar, de manera immediata, qualsevol informació de què disposin sobre els fets el coneixement dels quals sigui competència de l'Oficina.

La llei disposa que el fet de deixar formalment palesa davant l'autoritat competent una contravenció eventual del deure de col·laboració no impedeix que es faci constància expressa de l'incompliment injustificat o de la disfunció produïda en la memòria anual de l'Oficina Antifrau, esment que ha de ser comunicat prèviament, i en tots els casos, a la persona o l'òrgan afectats a fi que al·leguin el que creguin convenient.

A continuació s'indiquen els ens amb els quals s'ha posat en contacte l'Oficina Antifrau durant l'any 2013 i que han contravingut el deure de col·laboració esmentat.

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

El 7 d'octubre de 2011 l'Oficina Antifrau va trametre un informe raonat a l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet sobre la matèria de funció pública en el qual, entre altres aspectes, es demanava informació sobre la declaració de

nul·litat del procés selectiu objecte de l'informe i sobre la possible responsabilitat disciplinària com a conseqüència de possibles incompliments del règim d'incompatibilitats. L'Ajuntament va respondre en data 25 de novembre 2011.

L'Oficina Antifrau, en considerar que l'informe partia d'uns supòsits viciats i inassumibles i per tant no s'ajustava als seus requeriments, el 22 de febrer de 2012 va comunicar-li el següent:

- Els motius pels quals l'Oficina mantenia determinats punts de l'informe, instant l'Ajuntament a actuar tal com s'indicava i a informar a l'Oficina de l'adopció o la implementació de les mesures adoptades, o bé, si esqueia, els motius que li impedien actuar d'acord amb els recordatoris formulats.
- S'instava l'Ajuntament a adoptar les mesures correctores pertinents conseqüència dels fets descrits en el seu informe de data 25 de novembre de 2011, per tal d'ajustar l'actuació municipal a la legalitat i informar d'aquestes en relació amb les certificacions que contenien dades que no s'ajustaven a la realitat i que van ser emeses per personal eventual, excedint les funcions que aquest personal tenia assignades.
- Es requeria a l'Ajuntament els acords o mesures que es poguessin haver adoptat i, si esqueia, el seu estat de tramitació, en relació amb les infraccions detectades en l'informe de data 25 de novembre de 2011.
- Des del 22 de febrer de 2012 fins al 30 de setembre de 2013, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet no va donar resposta a l'Oficina Antifrau de Catalunya malgrat que l'Oficina va adreçar 3 requeriments-recordatoris en els quals es feia constar successivament el següent:
 - o Que la manca de resposta implicava incórrer en les conseqüències que preveu l'article 14.4 de la LOAC per la negativa a facilitar informes, documents o expedients requerits (requeriment adreçat en data 10 d'octubre de 2012).
 - o Que es palesava formalment la contravenció del deure de col·laboració esmentat, advertint que, segons l'article 14.5 de la LOAC, això no impedia fer constar l'incompliment injustificat o la disfunció produïda en la memòria anual de l'Oficina Antifrau o bé en l'informe extraordinari que s'adreçés a la comissió parlamentària corresponent; i que si no atenia el requeriment podria incórrer en les responsabilitats previstes en l'article 14.4 de la LOAC, entre les quals s'inclou retre compte al Ministeri Fis-

- cal als efectes oportuns (requeriment adreçat en data 28 de gener de 2013).
- o Que es faria constar a la memòria anual de 2013 la contravenció del deure de col·laboració, d'acord amb l'article 14.5 de la Llei de l'Oficina Antifrau de Catalunya, advertint de manera expressa i concreta que podia incórrer en un delictes de denegació d'auxili tipificat en l'article 412 del Codi penal si no atenia el requeriment formulat (requeriment adreçat en data 30 de setembre de 2013).
- En data 9 d'octubre de 2013 va entrar en el registre de l'Oficina Antifrau un informe de la Secretaria General/Servei Jurídic, assumit per l'alcaldia, en resposta als requeriments adreçats per l'Oficina.

Ajuntament de Vidreres

En data 30 de desembre de 2013 es va trametre un informe raonat a l'alcalde de Vidreres en el qual, entre altres qüestions, se li informava sobre les singulars dificultats injustificades a l'hora d'obtenir la informació i la documentació sol·licitada a l'Ajuntament en el curs de les actuacions d'investigació. Aquesta informació va haver de ser requerida fins a quatre cops, malgrat que en cadascun dels requeriments es va recordar el deure de col·laboració específic que imposa l'article 14 de la Llei 14/2008.

En concret, el 15 d'abril de 2013 (acusament de recepció de 17 d'abril) es va adreçar a l'alcalde de Vidreres un primer requeriment informatiu i documental que constava de 10 punts. Com sigui que no va ser atès en el termini concedit, el 15 de maig se li va tornar a adreçar un segon requeriment (acusament de rebuda de 20 de maig). El 13 de juny, l'alcalde de Vidreres va comparèixer voluntàriament a les dependències de l'Oficina Antifrau per tal d'aportar una documentació que donava compliment a 2 dels 10 punts, i es va comprometre a lliurar la resta de documents en les setmanes següents. Atès que la informació i la documentació restant no va ser aportada, el 29 de juliol (acusament de rebuda de 31 de juliol) es va tornar a requerir. El 7 d'agost, l'alcalde van entrar en el registre dos nous documents, els quals no donaven compliment al que es requeria. El 3 de setembre es va fer un darrer requeriment (acusament de rebuda de 5 de setembre), en el qual s'inclouïa una petició específica relativa a la pràctica registral de la corporació. Finalment, el requeriment va ser atès el 25 de setembre, tret de la petició relativa a la pràctica registral municipal.

Com sigui que aquesta situació es va considerar una contravenció clara del deure de col·laboració, es va comunicar aquesta consideració mitjançant l'informe rao-

nat esmentat, per tal que l'alcalde al·legués el que cregués convenient en la resposta. També es va indicar que, d'acord amb el que disposa l'article 14.5 de la Llei 14/2008, aquesta circumstància es faria constar expressament en la memòria anual de l'Oficina Antifrau.

En el moment de presentar aquesta memòria, l'Ajuntament no ha contestat l'informe raonat ni ha presentat cap tipus d'al·legació respecte a la contravençió comunicada del deure de col·laboració.

1.2.2.2 Cooperació tècnica amb altres institucions

L'Oficina Antifrau coopera amb l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya, els òrgans d'intervenció municipal, la Comissió Especial de Comptes, els defensors locals de drets i llibertats, i també amb els òrgans que tenen competències de control, supervisió i protectorat de les persones jurídiques públiques i privades, en el marc de les seves funcions i finalitats.

Aquesta cooperació tècnica amb les institucions esmentades, que es canalitza en general per mitjà de la Direcció d'Investigacions, consisteix a aportar tota la informació de què es disposi i proporcionar el suport necessari que normalment es materialitza en l'elaboració i l'emissió d'un document amb caràcter d'informe.

En concret, la cooperació amb el Ministeri Fiscal –conveni entre la Fiscalia Superior de Catalunya i l'Oficina Antifrau signat el 15 de desembre de 2010– i la cooperació amb la Sindicatura de Comptes –conveni signat el 6 de setembre de 2012– s'han d'enquadrar específicament en el marc dels convenis signats.

S'han emès 2 informes tècnics, tots dos adreçats a autoritats judicials, que han estat incorporats a les actuacions penals corresponents. Un d'aquests ha tingut per objecte un nombre elevat d'expedients de contractació administrativa d'obres i de serveis de diferents poders adjudicadors, i l'altre, la valoració de l'equilibri de prestacions d'un conveni urbanístic subscrit entre una corporació local i una empresa privada.

Resten en curs dues cooperacions amb autoritats judicials i s'han hagut de rebutjar dues sol·licituds de cooperació institucional atès que l'objecte i l'abast excedien la capacitat de l'Oficina.

D'altra banda, com a conseqüència de la interrupció d'unes actuacions d'investigació de l'Oficina Antifrau sobre una contractació d'obres d'una corporació local en haver-se constatat l'existència d'un procediment en curs del Ministeri

Fiscal amb el mateix objecte, s'ha emès un informe que ha estat incorporat a les actuacions penals corresponents.

1.3 Col·laboració institucional

1.3.1. Col·laboració amb les institucions catalanes

1.3.1.1. Col·laboració amb el Parlament

Compareixença a la Comissió d'Afers institucionals

El 5 de juliol de 2013 l'Excm. Sra. Núria de Gispert i Català ens va comunicar que la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya havia acordat la compareixença del director de l'Oficina el dia 10 de juliol a les 10.00 hores, per presentar la memòria de l'Oficina Antifrau corresponent a l'any 2012 (tram. 357-00145/10), a més de fer balanç de la gestió al capdavant de l'Oficina (tram. 357-00147/10).

El director de l'Oficina va presentar la Memòria anual corresponent a l'any 2012 i va exposar el balanç de la gestió del director al capdavant de l'Oficina. Posteriorment va respondre les preguntes que van formular els grups parlamentaris.

Compareixença davant la Comissió d'Investigació sobre la Gestió en l'Àmbit Sanitari i les Relacions entre el Sector Públic Sanitari i les Empreses

El 2 de juliol 2013 l'Excm. Sra. Núria de Gispert i Català ens va comunicar que la Comissió d'Investigació sobre la Gestió en l'Àmbit Sanitari i les Relacions entre el Sector Públic Sanitari i les Empreses havia acordat la compareixença del director de l'Oficina, en condició d'expert, el dia 22 de juliol a les 9.00 hores

A més de la compareixença, en el marc d'aquesta cooperació, i en relació amb els blocs de treball I i IV del Pla de treball aprovat per la Comissió, es van aportar tres resolucions del director de l'Oficina en relació amb actuacions d'investigació concluses durant 2013, així com diversa documentació rellevant obtinguda per la Direcció d'Investigacions.

En la seva compareixença, el director de l'Oficina Antifrau va assenyalar, tal com també consta en les Resolucions prèviament lliurades a la CIGAS, l'existència:

- d'una banda, de mancances en els sistemes de control i d'abús de determinades figures de contractació en la gestió de la sanitat pública catalana, i,
- de l'altra, de determinats conflictes d'interessos públics i privats que entronquen amb importants febleses en la normativa que regula els conflictes d'interessos i les incompatibilitats.

Les conclusions de la ponència van ser recollides en la Resolució 396/X del Parlament de Catalunya, la qual va instar el Govern a adoptar diverses mesures i recomanacions per corregir algunes de les deficiències detectades

Col·laboració amb la ponència que elabora la proposició de llei electoral

L'Oficina Antifrau, a petició de la Ponència que elabora la proposició de llei electoral de Catalunya, va entregar el 22 de novembre de 2013 al Parlament un informe sobre la necessitat o no de modificar la legislació actual per evitar que una fundació vinculada a un partit polític que es presenta a les eleccions al Parlament, pel fet d'estar domiciliada fora del territori català pugui evitar la fiscalització de la Sindicatura de Comptes o l'actuació de l'Oficina Antifrau, i per evitar que una associació catalana vinculada a un partit però que reconeix oficialment aquesta vinculació pugui també eludir els controls que la Llei determina.

1.3.1.2. Col·laboració amb el Govern

Reunió sobre la iniciativa estatal per a la reforma de les administracions públiques

L'Oficina Antifrau va participar el 16 de desembre en la reunió, convocada per la vicepresidenta del govern, amb els responsables de les institucions públiques catalanes afectades per l'informe de la Comissió de Reforma de les Administracions Públiques (CORA), adscrita a la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques, en la qual es van valorar les implicacions d'aquesta reforma per a les entitats afectades i es van establir les bases per a una acció coordinada per a la defensa i l'enfortiment de l'autogovern.

La trobada va ser presidida per l'Honorable Sra. Joana Ortega, vicepresidenta del govern, i coordinada pel Sr. Xavier Bernadí, director de l'Oficina per al Desenvolupament de l'Autogovern. Hi van participar el síndic de Greuges, l'Il·ltre. Sr. Rafael Ribó; l'Il·ltre. Sr. Jaume Amat, síndic major de la Sindicatura de Comptes; el Sr. Roger Albinyana, secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea; el Sr.

Josep Ramon Dueso, director general de l'Autoritat Catalana de la Competència; el Sr. Frederic Udina, director de l'Idescat; el Sr. Oriol Puig, director del Servei Meteorològic de Catalunya; la Sra. Maria Àngels Barbarà, directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (ACPD); el Sr. Frederic López, cap de l'Oficina de Relacions Institucionals del Departament de Governació i, per part de l'Oficina Antifrau, el director adjunt, el Sr. Albert Batlle i la cap de Relacions Institucionals, la Sra. Lourdes Parramon.

Cimera per a la regeneració democràtica

El director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, l'Il·lm. Sr. Daniel de Alfonso, va participar a la Cimera per a la regeneració democràtica, convocada pel Molt Honorable Sr. Artur Mas, president, que va tenir lloc al Palau de la Generalitat els dies 6 i 22 de febrer de 2013. Hi van ser presents, a més del director de l'Oficina, els màxims representants de les institucions judicials i òrgans de control de Catalunya, com ara el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), l'Excm. Sr. Miguel Ángel Gimeno; el fiscal superior de Catalunya, l'Excm. Sr. Martín Rodríguez Sol; el síndic major, l'Il·ltre. Sr. Jaume Amat; el síndic de greuges, l'Il·ltre Sr. Rafael Ribó; la presidenta del Parlament, la Molt Honorable Sra. Núria de Gispert, i el convocant de la reunió i president de la Generalitat, el Molt Honorable Sr. Artur Mas.

El director de l'Oficina Antifrau va lliurar al president un document amb més de 50 propostes per combatre la corrupció. També va avançar l'estudi sobre transparència i accés a la informació lliurat posteriorment al Parlament.

Les aportacions de les diferents institucions han quedat recollides en el document «Propostes i reflexions en matèria de transparència i regeneració democràtica», elaborat per la Presidència de la Generalitat. El document consta de 51 mesures articulades al voltant de sis blocs temàtics i conté, com a annexos, les propostes de cada una de les sis institucions que van participar en la cimera.

1.3.2. Col·laboració interinstitucional

Conveni amb el Consell General del Poder Judicial

El conveni marc signat entre ambdues institucions, permetrà compartir coneixements i posar en marxa iniciatives comunes en l'àmbit investigador i formatiu, teòric i pràctic. Es pretén que sigui una eina útil per a l'intercanvi de coneixement, bones pràctiques i suport metodològic en l'elaboració de programes d'integritat i de prevenció de la corrupció.

L'acord va ser subscript el 30 de juliol per tres dels vocals del Consell General del Poder Judicial, amb la presència, a la seu de l'Oficina Antifrau, del vocal l'Excm. Sr. Ramon Camp.

1.3.3. Col·laboració amb les institucions internacionals

El preàmbul de la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció, de la qual va ser el desè aniversari el proppassat 2013, estableix que «la corrupció ha deixat de ser un problema local per convertir-se en un fenomen transnacional que afecta totes les societats i economies, cosa que fa essencial la cooperació internacional per prevenir-la i lluitar-hi en contra». Amb aquesta finalitat, des de l'inici de la seva activitat l'Oficina Antifrau de Catalunya ha col·laborat activament amb altres organismes i agències internacionals, impulsant xarxes anticorrupció i compartint la seva experiència.

D'altra banda, hi ha nombrosos instruments internacionals que incideixen en la cooperació internacional per tal que la lluita contra la corrupció sigui eficaç i àgil. Aquests instruments fomenten la cooperació i la creació de xarxes internacionals en relació amb la prevenció i la lluita contra la corrupció (Conveni penal sobre la corrupció del Consell d'Europa, Conveni civil sobre la corrupció, Resolució (97) 24 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, entre d'altres).

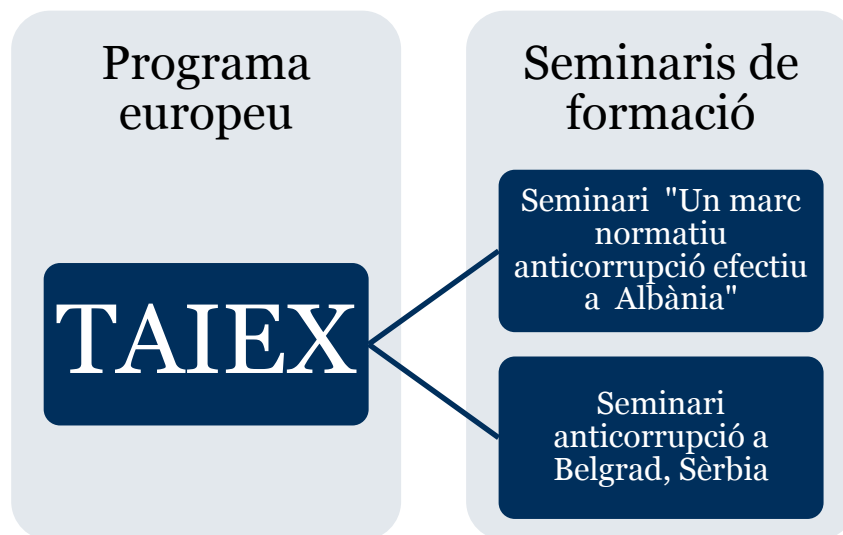
Alhora, el 26-27 de novembre, directors d'agències anticorrupció d'arreu del món, amb el suport del Programa de Desenvolupament de les Nacions Unides (UNDP) i l'Oficina de Nacions Unides contra la Droga i el Crim (UNODC) van aprovar els Principis de Jakarta, on s'estableix expressament que les agències anticorrupció no han d'actuar de manera aïllada sinó que han de col·laborar amb altres agències estatals, la societat civil i el sector privat, incloent-hi la cooperació internacional i la col·laboració amb altres agències anticorrupció.

Sobre la base d'aquests mandats i recomanacions internacionals, durant l'any 2013, l'Oficina Antifrau ha participat en les activitats i el projectes de caràcter internacional que es descriuen a continuació.

Taula 14. **Participació de l'Oficina Antifrau en activitats i projectes de caràcter internacional el 2013**

Organisme internacional	Participació de l'Oficina Antifrau de Catalunya
Associació Internacional d'Autoritats Anticorrupció) IAACA	<ul style="list-style-type: none"> - Participació al Comitè Executiu de la IAACA - Sisena Conferència anual i Assamblea general de la IAACA
Programa d'Assistència Tècnica i d'Intercanvi d'Informacions de la Comissió Europea (TAIEX)	<ul style="list-style-type: none"> - Marc anticorrupció efectiu a Albània - Grup de Treball de Lluita Contra la Corrupció, Belgrad (Sèrbia)
Banc Mundial	<ul style="list-style-type: none"> - Emplenament de qüestionaris per a la comparativa internacional de les diferents agències anticorrupció
Programes de la Unió Europea per a la Prevenció i Lluita Contra el Crim (HOME/2011/ISEC).	<ul style="list-style-type: none"> - Col·legi de les Investigacions Financeres i de l'Anàlisi Financer-criminal (CEIFAC) - Projecte europeu sobre promoció de millors pràctiques en la detecció, investigació i sanció de la corrupció
Formació Europea Anticorrupció (EACT)	<ul style="list-style-type: none"> - Grups de treball d'investigació i de prevenció de la corrupció
EPAC	<ul style="list-style-type: none"> -13ena Conferència anual i Assamblea general de la Xarxa Europea contra la Corrupció
UNODC	<ul style="list-style-type: none"> - Iniciativa acadèmica contra la corrupció

Taula 15. **TAIEX, Programa d'assistència tècnica i d'intercanvi d'informacions (TECHNICAL ASSISTANCE AND INFORMATION EXCHANGE), Comissió Europea**

1.3.3.1. Seminaris en què ha participat l'OAC

Seminari «Un marc normatiu anticorrupció efectiu a Albània» (Referència TAIEX 54764)

Finançament: Unió Europea

Dates: 11-12 de novembre de 2013

Aquest seminari s'emmarca dins del programa TAIEX. Està finançat en la seva totalitat per la Comissió Europea i va ser sol·licitat pel Ministeri de l'Estat en Afers Locals. La construcció d'un marc anticorrupció eficient requereix la implicació de diferents sectors i aquest seminari va reunir un nombre important de representants d'organitzacions internacionals i d'experts anticorrupció. A més, va comptar amb la presència de la major part dels membres del govern albanès per discutir diferents models que puguin ser útils per al disseny d'un pla efectiu per combatre la corrupció a Albània. L'Oficina Antifrau, com a exemple d'organisme de control extern, va exposar les seves funcions i el seu encaix institucional, el seu àmbit d'actuació i les seves potestats d'investigació com a experiència útil per al disseny d'aquest marc a Albània.

Seminari anticorrupció a Belgrad, Sèrbia (Referència TAIEX 54282)

Finançament: Unió Europea

Dates: 16 de desembre de 2013

Aquest seminari s'emmarca dins del programa TAIEX. Està finançat en la seva totalitat per la Comissió Europea i va ser organitzat conjuntament per la Cambra de Comerç i d'Indústria de Sèrbia i el Ministeri de Justícia i d'Administració Pública. L'objectiu del seminari va ser promoure la prevenció de la corrupció a Sèrbia, tant en el sector públic com en el privat, com també impulsar anticorrupció. L'Oficina Antifrau va presentar el model de protecció de l'informant que implementa l'organisme, així com la doctrina i la jurisprudència de la Unió Europea sobre la matèria.

Seminari de lluita contra la delinqüència econòmica, el blanqueig de capitals i la corrupció des de l'àmbit tributari i financer, 9-13 de setembre, Montevideo, Uruguai

L'objectiu d'aquest seminari, organitzat per l'Institut d'Estudis Fiscals (IEF) i l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), va ser aprofundir en la importància i la necessitat de formar el personal que treballa al servei de les administracions tributàries-duaneres-financeres en el coneixement de l'amenaça de la delinqüència econòmica, especialment el blanqueig de capitals i la delinqüència fiscal i la corrupció, figures greus i lesives per a la societat, tant quan es presenten de forma autònoma com quan es vinculen amb delictes econòmics. L'Oficina Antifrau va intervenir activament en el seminari. A més de presentar la Institució, va dur a terme ponències específiques sobre unitats i tècniques de localització i rastreig d'actius en la persecució del blanqueig de capitals, sobre codis ètics i ètica pública, i sobre els delictes de corrupció en l'ordenament jurídic espanyol.

1.3.3.2 Projectes de la Unió Europea

Projecte «Prevenició i lluita contra el crim» finançat per la Comissió Europea

- Projecte Comissió Europea «Prevenició i lluita contra el crim»
- Socis del projecte: Fiscalia Anticorrupció de Romania (DNA), Servei Central de Prevenició de la Corrupció de França (SCPC), Oficina Antifrau de Catalunya
- Finançament exclusiu: Unió Europea

Com s'avançava en la Memòria Anual de 2012, l'Oficina Antifrau és beneficiària d'un projecte conjunt liderat per la Direcció Nacional anticorrupció de Romania

(Direcția Națională Anticorupție) en el marc del Programa de la Comissió Europea «Prevenció i lluita contra el crim» HOME/2011/ISEC. El projecte ha estat aprovat per la Comissió Europea amb el títol següent: «Promoure l'intercanvi de millors pràctiques en la detecció, la investigació i la sanció de la corrupció» (*Promoting the Exchange of Best Practices in Detection, Investigation and Sanctioning of Corruption*).

Els objectius d'aquest projecte són millorar l'intercanvi d'informació i els estàndards professionals del personal dedicat a perseguir la corrupció, facilitar l'intercanvi de millors pràctiques anticorrupció entre països membres de la Unió Europea, i contribuir a millorar l'*expertise* i el coneixement per part dels cossos i les forces de Seguretat de l'Estat (Poder Judicial, Ministeri Fiscal, societat civil, mitjans de comunicació) en la detecció i la persecució de la corrupció.

Seminari sobre detecció de la corrupció organitzat al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, Barcelona, 19-20 de setembre

En el marc del projecte de promoció de millors pràctiques en la detecció, investigació i sanció de la corrupció, i amb la col·laboració del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, es va organitzar un seminari que va reunir els integrants del Grup de Treball de Detecció de la Corrupció a Barcelona. Experts nacionals i internacionals van debatre i fer presentacions sobre les millors pràctiques en l'anàlisi de la corrupció de països com ara Bèlgica, Estònia, França, Irlanda Portugal, Polònia, Romania i Suècia. Es van dur a terme debats sobre l'intercanvi internacional d'informacions, pràctiques en la detecció de la corrupció a la Unió Europea. Es va debatre com promoure la presentació de denúncies en el si de l'organisme, la importància de l'informant en la lluita contra la corrupció, l'explotació de bases de dades, la utilització d'intel·ligència en la investigació de casos de corrupció d'alt nivell i l'explotació d'informacions d'investigacions tancades, així com el repte que suposa per a l'investigador l'existència de paradisos fiscals.

Seminari sobre investigació de la corrupció, Sinaia, Romania, 21-22 octubre de 2013

Del 21 al 22 d'octubre es va dur a terme la segona reunió del projecte finançat a la Unió Europea, que va tenir lloc a Sinaia, Romania. Al seminari van assistir experts de la Unió Europea (Àustria, Bulgària, França, Eslovàquia, Espanya, Hongria, Letònia, Lituània, Romania, Xipre). Durant el seminari es van tractar diferents temes com ara les tècniques especials d'investigació, la corrupció en

l'esfera política, en l'àmbit de la sanitat, en l'àmbit de les empreses pantalla, en l'àmbit judicial i es van tractar els equips conjunts d'investigació. En nom de l'Oficina Antifrau va participar el director d'Investigacions i per part de l'Estat espanyol el responsable del Consell General del Notariat i el cap d'estudis de l'Institut d'Estudis Fiscals i Formació Especial.

Projecte de la Comissió Europea, Col·legi Europeu de les Investigacions Financeres i de l'Anàlisi Financer Criminal (CEIFAC) Estrasburg, França

Finançament: Unió Europea

El projecte CEIFAC va ser concebut el 2010 i té com antecedent immediat el projecte de la Universitat d'Estiu de les Investigacions Financeres i de l'Anàlisi Financer Criminal, organitzat per l'Escola de Direcció d'Estrasburg, a través d'un projecte finançat per la Comissió Europea (JLS/2009/ISEC/CFP/AG) en el qual, entre altres institucions, va participar l'Oficina Antifrau de Catalunya tal com es mencionava a la Memòria Anual de 2010.

L'any 2013 s'ha posat en funcionament efectiu el Col·legi Europeu d'Investigacions Financeres i d'Anàlisi Financer Criminal (CEIFAC). L'Oficina Antifrau de Catalunya ha tingut un paper rellevant en el disseny, la implementació i el funcionament d'aquest Col·legi.

La concepció originària del CEIFAC va tenir lloc l'any 2009. El seu antecedent immediat era el projecte de la Universitat d'Estiu de les Investigacions Financeres i de l'Anàlisi Financera Criminal, organitzada per l'École de Management de la Universitat d'Estrasburg entre l'1 i l'11 de juliol de 2010, mitjançant un projecte finançat per la Comissió Europea (JLS/2009/ISEC/CFP/AG). L'Oficina Antifrau va participar-hi com a institució promotora del projecte, amb les intervencions del director de l'OAC i de l'assistent legal del Gabinet de Direcció.

Al curs d'estiu de 2010 van participar un membre de la Fiscalia Anticorrupció i un membre del cos de Mossos d'Esquadra com a ponents, es van reunir dos experts de cada Estat membre provinents dels cossos de policia i/o gendarmeria i de la judicatura i/o fiscalia, així com un expert d'EUROPOL i un altre d'EUROJUST. El curs va abordar les investigacions financeres i l'anàlisi financera criminal, amb l'objectiu de promoure la utilització àmplia i sistemàtica de les tècniques millors i més avançades per tal d'enfortir la lluita contra el crim organitzat, el terrorisme i la corrupció. També va servir per facilitar l'intercanvi de pràctiques entre els diversos estats membres de la UE en aquest àmbit i enriquir el cabal d'experiència dels que encara no disposaven de metodologies i/o procediments específics.

Com a resultat d'aquest seminari i de les conclusions assolides, es va elaborar un informe de situació en el qual s'identificaven les mancances i les bones pràctiques dels estats membres, per tal de poder dissenyar, de manera detallada, un programa formatiu a llarg termini per a membres de la judicatura, de la fiscalia i dels cossos i forces policials de la Unió Europea.

El projecte CEIFAC vol implementar aquell programa formatiu a llarg termini, adreçant-lo a formadors de tots els estats membres de la UE per tal que, al seu torn, i en els cossos i institucions respectius, puguin disseminar i transmetre les competències, els coneixements assimilats i les bones pràctiques adquirides gràcies a la formació rebuda.

Per obtenir el finançament corresponent, a mitjan 2012, el projecte CEIFAC es va presentar a la convocatòria del procediment de concurrència competitiva per a l'atorgament de subvencions de la Direcció General d'Assumptes Interns (DG *Home Affairs*) de la Comissió Europea, corresponent al programa HOME/2012/ISEC/AG/FINEC del programa «Prevention of and Fight Against Crime / Financial and Economic Crime».

L'Oficina Antifrau ha participat en el projecte com a institució promotora originària. Ha estat representada permanentment en el Comitè de Direcció responsable del disseny i la implementació del projecte pel cap d'àrea d'Anàlisi Particularitzada de la Despesa Pública de la Direcció d'Anàlisi, així com per l'assistent legal del Gabinet de Direcció.

El contingut de la formació del CEIFAC va ser dissenyat i aprovat pel Comitè de Direcció en el curs de les diverses reunions i sessions de treball que van tenir lloc en el curs de l'any 2012. El valor afegit i la singularitat de la formació del CEIFAC —de la qual no hi ha cap precedent— rau en la intensa dimensió pràctica, que la diferencia radicalment d'altres iniciatives —como ara el clàssic format de taller o *workshop* d'intercanvi de bones pràctiques— en l'àmbit que ens ocupa. Efectivament, més del 40% del temps lectiu es destina a analitzar un conjunt de supòsits pràctics connectats entre ells —model de cas pràctic amb fil conductor o *red thread case*—, a través dels quals es pretén que els participants posin en pràctica, de manera concreta, les metodologies i els procediments exposats en les ponències o classes magistrals que integren la resta del temps lectiu.

Igualment, per tal de garantir una mínima homogeneïtat en el nivell i els coneixements especialitzats dels participants, la formació del CEIFAC inclou una sèrie de mòduls formatius telemàtics —*e-learning*— que els participants han d'assimilar abans de la formació presencial.

Les matèries tractades en la formació CEIFAC es poden agrupar en tres grans blocs conceptuals:

a) el primer bloc, centrat en les tipologies d'infraccions o delictes, inclou les matèries següents: blanqueig de capitals; fraus societaris i malversacions; fraus en les subvencions europees; corrupció i infraccions en la contractació pública; fraus fiscals greus —en especial, frau en carrusel de l'IVA intracomunitari—; tràfic d'éssers humans i abusos en les condicions laborals; infraccions duaneres;

b) en el segon bloc, centrat en les tècniques o mitjans per a la comissió d'infraccions o delictes, s'aborden les matèries i temàtiques següents: utilització de les TIC i noves tecnologies; cibercriminalitat; enginyeria jurídica, fiscal i comptable;

c) finalment, el tercer bloc, centrat en les tècniques, els mètodes i els mitjans d'investigació, d'una banda, tracta amb profunditat i detall suficients l'anàlisi financera criminal —concepte; objectius; metodologia i elements claus i crítics de la seva aplicació pràctica; implicacions estratègiques i operatives, incidint en el model d'*Intelligence-led Policing* (ILP)— i, de l'altra, aborda altres instruments i aspectes metodològics: la cooperació internacional en les investigacions financeres (possibilitats, necessitat i instruments); la col·laboració interadministrativa interna (administracions fiscal i duanera, unitats d'intel·ligència financera, etc.); peritatges financers i comptables; mètodes particulars d'investigació i especificitats de les tècniques clàssiques d'investigació; investigacions patrimonials, etc.

La docència de totes aquestes matèries es duu a terme, com s'ha dit, a través de tres mitjans:

- a) la formació prèvia no presencial mitjançant *e-learning*,
- b) classes magistrals presencials de caràcter i contingut més teòric,
- c) treball en equips sobre el cas pràctic.

Adicionalment, està previst i en curs d'implementació al web del CEIFAC un repertori dinàmic —actualitzat permanentment— de documentació i informació a disposició de tots el participants en la formació (referoteca).

D'acord amb el Comitè de Direcció del CEIFAC, l'Oficina Antifrau de Catalunya s'ha responsabilitzat del disseny, l'elaboració i l'exposició dels continguts formatius següents, centrats tots ells en la corrupció en la contractació pública.

- a) En primer lloc, l'OAC s'ha fet càrrec de l'elaboració d'un mòdul d'*e-learning* sobre la contractació pública en la UE; i

b) en segon lloc, s'ha fet càrrec de la concepció, elaboració i exposició de la part del cas pràctic relativa a la corrupció en la contractació pública.

El mòdul formatiu d'*e-learning* sobre la contractació pública a la UE (marc normatiu, procediments de contractació i àmbits de risc) va ser elaborat originàriament en llengua francesa —una de les llengües de treball del CEIFAC—, pel cap d'àrea d'Anàlisi Particularitzada de la Despesa Pública, i va ser posteriorment traduït a l'anglès —l'altra llengua de treball del CEIFAC— per l'assistent legal del Gabinet de Direcció.

La part del cas pràctic relativa a la corrupció en la contractació pública va ser igualment elaborada en francès pel cap d'àrea d'Anàlisi Particularitzada de la Despesa Pública i traduïda a l'anglès per l'assistent legal del Gabinet de Direcció, basant-se i inspirant-se en un cas real de presumpta corrupció en la contractació de grans obres públiques.

Volem fer arribar el nostre agraïment a la Fiscalia contra la Corrupció i la Criminalitat Organitzada, especialment a l'Excm. Sr. Antonio Salinas Casado, fiscal de Sala, cap d'aquesta fiscalia i alhora, per l'elaboració del cas pràctic, a la fiscal Il·lma. Sra. Maria Teresa Gálvez Díez, assistent, fins a l'any 2013, del membre nacional d'Espanya a EUROJUST i en l'actualitat corresponsal nacional a Espanya d'EUROJUST.

La primera sessió formativa del CEIFAC va tenir lloc entre el 27 d'octubre i el 15 de novembre de 2013, a Estrasburg. Hi van participar el cap d'àrea d'Anàlisi Particularitzada de la Despesa Pública de l'OAC, juntament amb la majoria dels membres del Comitè de Direcció, amb la doble condició de formadors i de responsables de l'organització docent.

Estan previstes tres sessions formatives més, dues el 2014 —del 17 de març al 4 d'abril i del 27 d'octubre al 14 de novembre— i una altra el març-abril de 2015, de la qual encara s'han de concretar les dates.

L'OAC, i especialment la Sra. Marisa Miralles Higón, assistent legal del Gabinet de Direcció, ha dut a terme altres tasques de suport administratiu i de recolzament operatiu i ha pres part en la difusió de la informació sobre la formació del CEIFAC entre les institucions de l'Estat i, en especial, entre la Guàrdia Civil —que va enviar un oficial a la 1a sessió formativa— i el Cos Nacional de Policia.

Projecte de formació europea anticorrupció (EACT)

- Socis del projecte: l'Oficina Anticorrupció austríaca (Austrian Federal Bureau of Anti-corruption, BAK), conjuntament amb la Comissió de

Prevençió de la Corrupció eslovena (Comission for the Prevention of Corruption, CPC) i l'Oficina de Lluita Contra la Corrupció d'Eslovàquia (Bureau of the Fight Against Corruption, SK).

- Finançament: Unió Europea

El Projecte de formació europea anticorrupció (EACT), iniciat el 2011, adopta una aproximació pràctica basant-se en la presentació d'experiències, el desenvolupament de bones pràctiques relatives a la investigació policial, la prevenció, la persecució (acusació) i la cooperació internacional, que ha continuat desenvolupant-se durant 2013. En aquest sentit, s'han dut a terme diferents grups de treball en el vessant d'investigació i en el vessant de prevenció.

Taula 16. **Grups de treball del Projecte EACT**

Grup de treball d'investigacions i persecucions	<ul style="list-style-type: none">• Reunions del Grup de Treball:• 28/01 al 01/01 i 22-25 d'abril
Grup de treball de prevenció	<ul style="list-style-type: none">• 19-23 d'agost, grup de Prevenció de la Corrupció, Ljubljana, Eslovènia

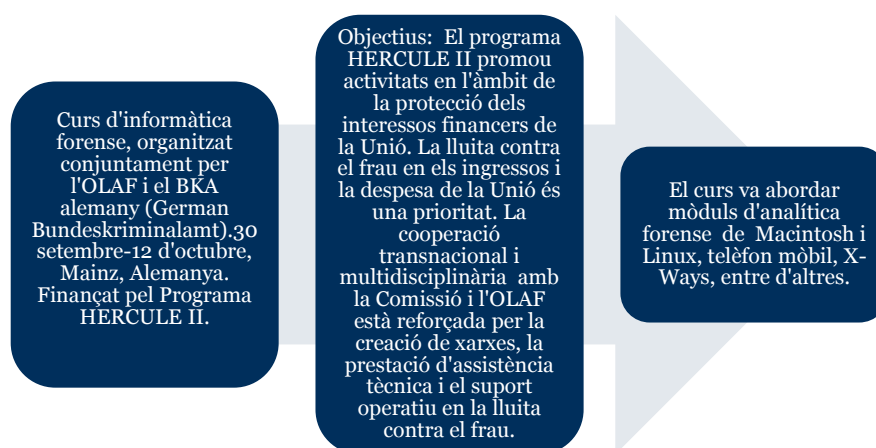
Conferència final del Projecte, Brdo pri Kranju, Eslovènia, 14-17 d'octubre

Al cap de dos anys que s'iniciés el projecte a la ciutat de Baden (Àustria) i després de cinc reunions de cadascun dels grups de treball, va tenir lloc la Conferència de clausura del projecte en la qual es va presentar el manual *Practice Meets Practices. European Anti-corruption Training 2013*, on, a tall de síntesi, es recullen les recomanacions i les conclusions de les reunions mantingudes. En l'àrea del conflicte d'interessos, es va recomanar una aproximació comprensiva, amb la creació d'un marc normatiu definit que desenvolupés unes directrius clares i la publicació de manuals per tal de facilitar exemples clars als funcionaris, a més de considerar essencial la formació del personal al servei de l'Administració pública. Les recomanacions també versen sobre codis de conducta, plans d'integritat, campanyes anticorrupció, educació, protecció de l'informant, cooperació internacional, recull de dades, perfil de l'investigador de la corrupció, fonts obertes en les investigacions de corrupció, empreses *off-shore*, etc.

Cursos de formació internacionals (personal d'informàtica)

- Curs d'informàtica forense, OLAF European Digital Forensic Training (Opatija, Croàcia, 1-13 de desembre de 2013)
- Finançament: Unió Europea

Gràfic 22. Informació del curs d'informàtica forense

Seminari tècnic de la Xarxa de Socis Europeus Contra la Corrupció (EPAC), 28-29 d'octubre, Ljubljana, Eslovènia

Finançament: Unió Europea

A la seu de la Comissió de Prevenció de la Corrupció es van compartir eines informàtiques d'anàlisi de la informació utilitzades per a la detecció i la prevenció de possibles casos de corrupció així com la utilització i la protecció de la informació obtinguda. Van participar en aquest seminari personal de l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF) i entitats col·laboradores. Alhora es va compartir l'experiència de sol·licitud de fons europeus per al desenvolupament i la creació conjunta de noves eines d'anàlisi per a la prevenció i la lluita contra la corrupció. Les presentacions van abordar temes com l'eina *Supervisor* de la Comissió de Prevenció de la Corrupció d'Eslovènia, la utilització d'eines informàtiques per a la investigació i la supervisió de procediments, la prova electrònica, l'extracció de dades.

Jornada de formació sobre *compliance* (compliment) en anticorrupció per a advocats, Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, 7 de juny

Dins de l'Estratègia Anticorrupció per a l'Advocacia que es va presentar el 2010, la International Bar Association (IBA), conjuntament amb l'Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) i l'Oficina de Nacions Unides contra la Droga (UNODC), amb el suport del Consell General de l'Advocacia i de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, es va organitzar una jornada sobre *compliance* (compliment) en anticorrupció per a advocats. Aquesta jornada va acollir trenta representants dels principals bufets d'advocats.

Diferents experts nacionals i internacionals van presentar el marc legal anticorrupció i van exposar els riscos i les amenaces que la corrupció comporta per al sector de l'advocacia. A més, es van detallar les expectatives creixents i els requisits d'adhesió a rigorosos estàndards de *compliance* en anticorrupció, que les multinacionals esperen dels seus assessors legals externs. Finalment, es van mostrar els mètodes i les estratègies per tal que els despatxos redueixin els riscos derivats de la corrupció i puguin assegurar el compliment dels estàndards que requereixen els clients.

Es van abordar temes com la corrupció internacional, les formes de corrupció, els instruments nacionals anticorrupció, la legislació extraterritorial (FCPA, UK Bribery Act), el paper dels intermediaris en les transaccions comercials, els anomenats *pagaments de facilitació*, les relacions amb clients, els pagaments i l'hospitalitat, com desenvolupar una cultura anticorrupció al despatx, el disseny de programes de *compliance* i l'execució de procediments d'investigació.

Hi va participar el director de l'àrea d'Investigacions de l'Oficina Antifrau de Catalunya, que va exposar el marc normatiu anticorrupció a Catalunya i la transposició de les directives europees a la legislació estatal.

1.3.3.3. Participació en activitats/iniciatives d'organismes internacionals i de xarxes internacionals d'agències anticorrupció

Associació Internacional d'Autoritats Anticorrupció (International Association of Anti-corruption Authorities, IAACA)

La IAACA és una associació internacional d'autoritats en lluita contra la corrupció, creada el 22 d'octubre de 2006 a la República Popular de Xina, que té la

missió principal de facilitar la implementació de la Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció i de ser una xarxa internacional per establir una plataforma d'intercanvi d'informacions, de bones pràctiques i de cooperació d'agències anti-corrupció d'arreu del món.

Reunió Comitè Executiu de la IAACA, Nova Delhi, 06-11 d'abril

La reunió del Comitè Executiu de la IAACA va tenir lloc a Nova Delhi del 6 al 11 d'abril i va tractar sobre diferents assumptes en relació amb l'Associació: la celebració i el programa de la Conferència anual i l'Assemblea general que va tenir lloc a Panamà el 22-24 de novembre de 2013; la implementació de la resolució sobre l'exposició «Anticorrupció» (vídeos, cançons i pòsters) de la qual s'encarregarà la IAACA amb caràcter regular a partir de 2013; la presentació de l'eina *Knowledge Management System*; la discussió sobre un marc de creació d'una xarxa d'intercanvi d'informacions per part dels membres.

Cal destacar que, per unanimitat dels membres del Comitè Executiu, la propera reunió tindrà lloc a Barcelona del 31 de març al 2 d'abril de 2014, i serà organitzada per l'Oficina Antifrau de Catalunya. Acol·lidirà vint-i-nou caps de les fiscalies i agències anticorrupció membres de l'Associació, entre els quals hi haurà el fiscal general de la República Popular de la Xina, el fiscal en cap de la Fiscalia Contra els Delictes Econòmics i la Corrupció d'Espanya i alts càrrecs de Nacions Unides.

Reunió de l'Assemblea General de la IAACA, Ciutat de Panamà, República de Panamà, 22-24 de novembre

La 7a Conferència anual i Assemblea general de l'Associació va tenir lloc a la ciutat de Panamà, on es van aplegar centenars de membres de la IAACA. La reunió va ser organitzada per l'Autoritat Nacional per a la Transparència i Accés a la Informació i va coincidir amb la Conferència dels Estats Part en la Convenció de les Nacions Unides Contra la Corrupció.

En el marc d'aquesta Assemblea, el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya va ser elegit i ratificat com membre de ple dret del Comitè Executiu.

Es va organitzar una sessió plenària sobre l'Estat de dret i la lluita contra la corrupció, dividida en tres grups de treball: Agències anticorrupció davant un món canviant: independència, retiment de comptes i transparència; Investigacions no selectives i estratègies clau; Lideratge, reforma política i participació pública.

La cloenda va anar a càrrec del Sr. Yury Fedotov, director executiu de l'Oficina de Nacions Unides Contra la Droga i el Crim i director general de Nacions Unides a Viena.

Visita a la Fiscalia de la República Popular de la Xina per a l'organització de la propera reunió del Comitè Executiu de la IAACA a Barcelona, 15-17 de desembre

El dia 15 de desembre, el fiscal general de la República Popular Xina i president de la IAACA va rebre el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya a la seu de la Fiscalia General. A la reunió es va tractar de la propera reunió del Comitè Executiu de l'Associació Internacional d'Autoritats Anticorrupció (IAACA), que tindrà lloc a Barcelona del 31 de març al 3 d'abril de 2014 i que acollirà a vint-i-nou caps de les fiscalies i agències anticorrupció, membres de l'Associació. El secretari general de l'Associació, el Dr. Ye Feng, també va participar a la reunió preparatòria.

En el marc de la visita preparatòria, el director va ser rebut pel fiscal en cap de la municipalitat de Xangai (República Popular de la Xina), on es van intercanviar experiències en l'àmbit de la persecució de la corrupció i les diferències dels diferents sistemes jurídics.

Xarxa Europea contra la Corrupció, European Partners Against Corruption (EPAC), 13-15 de novembre, Cracòvia, Polònia

La tretzena Conferència professional i Assemblea general de la Xarxa Europea Contra la Corrupció (EPAC) va tenir lloc a Cracòvia, del 13 al 15 de novembre, organitzada per l'Oficina Central Anticorrupció de Polònia. Va aplegar prop de cent delegats. En el marc de l'Assemblea general, el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya va ser nomenat vicepresident de l'Associació.

Pel que fa a l'Assemblea, les presentacions es van centrar en temes d'actualitat, com ara la proposta de la Comissió Europea per una fiscalia europea, les amenaces anticorrupció a Polònia, el proper informe anticorrupció de la Comissió Europea, la prevenció de la corrupció a l'esport, la corrupció en l'àmbit de la contractació i una eina segura per a l'intercanvi d'informacions entre agències anticorrupció.

L'últim dia de la Conferència es van renovar els càrrecs de la Xarxa, que va ser creada el 2001 i està integrada per més de 60 membres de la Unió Europea (agències d'anticorrupció i unitats d'afers interns). Es va acceptar la candidatura de tres membres a l'EPAC: l'ANAC d'Itàlia, la Comissió d'Immunitats del Departament de Policia del Ministeri d'Interior de la República de Lituània, i el Servei d'Afers Interns d'Estònia, a més de renovar càrrecs i nomenar la vicepresidència.

Alhora, l'Assemblea General va adoptar per unanimitat la declaració de Cracòvia 2013.

La cerimònia de cloenda va anar a càrrec de Giovanni Kessler, director general de l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) i president de l'EPAC.

1.3.3.4. Signatures de convenis interinstitucionals

Agència Anticorrupció Sèrbia, 15 de març

El 15 de març de 2013 es va signar un protocol de col·laboració entre l'Agència Anticorrupció de Sèrbia i l'Oficina Antifraud de Catalunya que permetrà elaborar programes conjunts d'integritat i bon govern i dur a terme altres iniciatives innovadores per a la prevenció de la corrupció.

L'Agència Anticorrupció sèrbia és un organisme estatal autònom i independent, d'acord amb les competències que li atorga la seva llei de creació (Diari Oficial de la República de Sèrbia, núm. 97/2008, 53/2010 i 66/2011), que supervisa la implementació de l'Estratègia nacional (i el Pla d'actuació) per combatre la corrupció i exerceix el control per a la prevenció del conflicte d'interessos i la propietat i els ingressos dels funcionaris públics, a més de coordinar les activitats internacionals al país i cooperar amb institucions internacionals i en l'àmbit de la lluita contra la corrupció i dur a terme altres tasques emparades per la llei.

Aquesta col·laboració podrà ser directa entre ambdues institucions o mitjançant les xarxes internacionals a les quals pertanyen. Per a un intercanvi eficaç i pràctic de la informació, també està previst utilitzar canals informals, juntament amb mecanismes formals.

Servei de Prevenció de la Corrupció, República de Macedònia, 18 d'octubre

El 18 d'octubre de 2013, l'Oficina Antifraud va signar un protocol de col·laboració amb la Comissió Estatal per a la Prevenció de la Corrupció (State Commission for Prevention of Corruption, SCPC), que és l'organisme encarregat de la implementació de les mesures i activitats estipulades per la Llei sobre la prevenció de la corrupció (Diari Oficial de la República de Macedònia 28/2002) i la Llei de prevenció dels conflictes d'interessos (Diari Oficial de la República de Macedònia 70/2007).

El protocol permetrà l'organització conjunta de seminaris i la participació en projectes internacionals de prevenció i lluita contra la corrupció.

1.3.3.5. Visites institucionals i d'estudi rebudes a l'Oficina Antifrau

Visita d'estudis de l'Agència Anticorrupció Sèrbia, 12-15 de març

Del 12 al 15 de març de 2013 l'Oficina Antifrau va rebre una visita d'estudis d'una delegació de l'Agència Anticorrupció de Sèrbia formada per la directora de l'Agència, tres membres del Comitè de Direcció, el secretari general en funcions, el cap d'àrea d'Educació i una intèrpret.

El programa de la visita va abordar la presentació de l'activitat de l'Oficina Antifrau de Catalunya, el procés de l'anàlisi de versemblança de les denúncies, el secret de les investigacions, la contractació pública, la prevenció de riscos de corrupció, la transparència i l'accés a la informació, la protecció de l'informant i el conflicte d'interessos.

La visita va finalitzar amb la signatura d'un protocol de col·laboració entre l'OAC i l'Agència Sèrbia (vegeu l'apartat Signatura de convenis interinstitucionals).

Visita d'una delegació de la IAACA, 06 -11 d'abril

Del 6 a l'11 d'abril de 2013, l'Oficina Antifrau de Catalunya va rebre la visita institucional d'una delegació de la Fiscalia de la República Popular Xina i de membres de l'Associació Internacional Anticorrupció en el marc d'un programa de visites al territori espanyol.

En aquesta reunió es van dur a terme intercanvis d'experiències i expertesa en els àmbits d'actuació respectius, comparant ambdós sistemes jurídics.

Visita d'una delegació de l'Oficina de Supervisió Municipal de Beijing, 10 de juliol

El 10 de juliol de 2013, l'Oficina Antifrau va rebre la visita d'una delegació de l'Oficina de Supervisió municipal de Beijing per tal de conèixer el model organitzatiu de l'OAC i exemples sobre el diagnòstic, la prevenció i el control de la corrupció a les administracions públiques. L'Oficina de Supervisió de Beijing duu a terme funcions de supervisió administrativa de la ciutat de Beijing i implementa normes estatals i regulacions administratives, a més de fer tasques de prevenció de la corrupció delegades pel govern municipal. Alhora, rep

denúncies contra funcionaris que presumiblement han infringit les normes de conducta de la municipalitat i duu a terme formació en l'àmbit de la integritat.

Visita de la SCPC de la República de Macedònia, 16-18 d'octubre

Sota els auspicis de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), la Comissió Estatal per a la Prevenció de la Corrupció de la República de Macedònia va dur a terme una visita d'estudis a l'Oficina Antifrau.

En aquest marc es van presentar els departaments de Prevenció i d'Investigació de l'OAC. Alhora, van ser objecte de debat les enquestes elaborades per l'OAC, així com la formació en prevenció de riscos de corrupció.

El SCPC compleix funcions de control sobre funcionaris i és l'organisme encarregat de vetllar pel compliment de la normativa de conflicte d'interessos al país, a més de ser el receptor de les declaracions de béns i interessos.

Per tal d'aprofundir en el coneixement sobre el sistema de control del conflicte d'interessos a Catalunya, es va fer una visita institucional al Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Secretaria d'Administració i Funció Pública de la Generalitat de Catalunya, en la qual la delegació macedònia i el departament van intercanviar experiències i van fer una comparativa de la normativa i dels sistemes de control de les declaracions.

Visita del Centre Nacional Anticorrupció de la República de Moldàvia, 23-25 d'octubre

L'Oficina Antifrau de Catalunya va rebre la visita d'una delegació del Centre Nacional Anticorrupció de la República de Moldàvia a través del Programa TAIEX de la Unió Europea. La delegació, integrada pel director de Prevenció i experts anticorrupció del centre moldau, van sol·licitar la visita per tal de conèixer de primera mà l'expertesa de l'OAC en el procés d'al·legacions quan les iniciatives normatives són sotmeses a tràmit d'informació pública.

El programa va consistir en un acarament dels diferents procediments d'al·legacions normatives i en l'elaboració d'un cas pràctic d'al·legacions per determinar les similituds i les diferències d'ambdós sistemes.

Atès el gran interès dels delegats a conèixer les institucions de control de la legalitat a Catalunya, durant les jornades es van fer dues visites institucionals, una a la Comissió Jurídica Assessora i l'altra al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya.

1.4 Àrea de Sector Privat

L'Oficina Antifrau ha dut a terme una intensa labor d'interlocució amb els operadors catalans, per tal d'orientar l'impuls de mecanismes útils per a l'autoregulació del sector privat al nostre país.

Des d'aquesta perspectiva ha col·laborat en el disseny del Sistema de gestió de la integritat i la transparència per a pimes, que incorpora la informació i els recursos necessaris per implantar, pas a pas, un sistema de prevenció i correcció. L'objectiu d'aquesta eina en línia és dotar aquest sector empresarial, majoritari en l'entramat societari català, d'un instrument útil per gestionar els riscos de corrupció de manera adient.

El projecte, concebut en un primer moment com una actualització de la «Guia pràctica per a la gestió de riscos i eines d'implantació» a iniciativa de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial amb la col·laboració del Col·legi de censors jurats de comptes de Catalunya, va comptar, a més del suport de l'Oficina Antifrau, amb les aportacions del grup de treball format per diverses entitats (Javierre, CECOT, Agbar, ESADE, Cuatrecases i Dipyme).

Ponència al Congrés de l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció

El congrés anual, organitzat per l'ACCID, va comptar amb la intervenció del director adjunt de l'Oficina Antifrau, que va abordar «El control i la transparència en el sector públic», des de la perspectiva del control extern.

2 Organització i recursos

2.1

Estructura organitzativa i recursos humans

La dotació de personal coberta a 31 de desembre de 2013 es detalla a continuació:

Denominació del lloc	Efectius
Director	1
Director Adjunt	1
<i>Gabinet de direcció</i>	
Cap del Gabinet	1
Tècnic/a	2
Secretari/ària del/de la director/a	1
Conductor i auxiliar de suport	1
Administratiu/va	1
Auxiliars administratius/ves	3
<i>Àrea d'Administració, Recursos Humans i Pressupost</i>	
Cap d'àrea	1
Cap d'unitat	1
Tècnic/a	1
Administratiu/va	1
<i>Àrea de Relacions Institucionals, Visibilitat i Participació</i>	
Cap d'àrea	1
Tècnic/a	1
<i>Direcció de Previsió</i>	
Director funcional	1
Cap d'àrea de Formació	1
Cap d'àrea de Legislació i Assumptes jurídics	1
Tècnics/ques	3
Administratiu/va	1
<i>Direcció d'Investigació</i>	
Director funcional	1
Cap d'àrea de Parlament, Govern i Adm. de la Generalitat	1
Cap d'àrea d'Ens Locals	1
Tècnics/ques	6
Administratiu/va	1

Direcció d'Anàlisi

Director funcional	1
Cap d'àrea d'Anàlisi Particularitzat de la Despesa Pública	1
Cap d'àrea de Sistemes d'Informació i Comunicació ¹⁰	1
Tècnics/ques	8
Administratiu/va	1
Auxiliar administratiu/va	1

¹⁰ El cap d'àrea de Sistemes d'Informació i Comunicació desenvolupa també el càrrec de Director de Prevenició, com a conseqüència de la reestructuració de l'Oficina Antifrau al llarg de l'any 2012. Aquest nomenament es va produir el 17 de setembre de 2012 i va ser publicat al DOGC núm. 6239, de 24 d'octubre de 2012.

2.2 Recursos materials

El projecte de pressupost per a l'Oficina Antifrau haurà d'ésser tramès al govern perquè l'incorpori als pressupostos de la Generalitat d'acord amb el que diu l'article 24, apartat 2 de la Llei: «Correspon al director o directora de l'Oficina Antifrau elaborar l'avantprojecte de pressupost de funcionament, el qual ha d'ésser tramès al Govern perquè l'incorpori en una secció específica dels pressupostos de la Generalitat».

El director de l'Oficina Antifrau va trametre al Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat l'avantprojecte de pressupost per a l'exercici de 2013 per a la seva incorporació al projecte de pressupostos per a 2013 de la Generalitat de Catalunya.

Els pressupostos de l'exercici 2013 van ser prorrogats des de l'exercici 2012, amb el sostre de despesa de l'escenari de l'avantprojecte per al 2013. La pròrroga es regia per:

El Decret 170/2012, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a 2012 mentre no entrin en vigor els de 2013.

El Decret 164/2013, de 14 de maig, de modificació del Decret 170/2012, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a 2012 mentre no entrin en vigor els de 2013.

L'Acord de Govern 119/2013, de 27 d'agost, pel qual es modifica el límit de crèdit prorrogat establert en el Decret 170/2012, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a 2012 mentre no entrin en vigor els de 2013, modificat pel Decret 164/2013, de 14 de maig.

2.2.1. Gestió pressupostària

Com a conseqüència de les mesures d'austeritat es va preparar l'avantprojecte de pressupost amb una disminució global del 5,88% respecte del pressupost aprovat per a l'exercici 2012.

La disponibilitat pressupostària de l'Oficina Antifrau de Catalunya per a 2013, d'acord amb l'establert en la normativa indicada en el paràgraf anterior, ascendeix a un total de 4.699.972,91 €, distribuït de la forma següent:

Taula 17. **Disponibilitat pressupostària de l'Oficina Antifrau de 2013**

Pressupost	
Remuneracions de personal i SS. cap. I	3.597.470,91 €
Despeses corrents de béns i serveis	1.054.501,00 €
Inversions reals	48.000,00 €
Variacions d'actius financeres	1,00 €
Total de dotacions per a 2013	4.699.972,91 €

No hi ha hagut incorporacions de romanents de crèdit de 2012 al pressupost de 2013.

En data 25 d'abril de 2013 es va generar crèdit per valor de 145.000 € a la partida de la Seguretat Social, partida ampliable a partir dels ingressos efectius de la partida extrapressupostària de provisions, a causa del dèficit inicial d'aquesta partida.

S'han realitzat 18 transferències de crèdit, una d'elles per a adaptació del pressupost prorrogat a l'avantprojecte de pressupostos de 2013, d'acord amb l'article 1 del Decret 170/2012, de 27 de desembre, i les altres operatives per ajustaments en funció de l'execució del pressupost (informació adjunta en annex).

En conseqüència, la disponibilitat pressupostària de l'Oficina Antifrau de Catalunya per a 2013 i la distribució final de crèdits és la següent:

Taula 18. **Disponibilitat pressupostària de l'Oficina Antifrau de Catalunya per a 2013 i distribució final de crèdits**

Pressupost	
Remuneracions de personal i SS. Cap. I	3.812.392,43 €
Despeses corrents de béns i serveis	984.589,57 €
Inversions reals	47.989,92 €
Variacions d'actuacions financeres	1,00 €
Total de disponibilitats per a 2013	4.844.972,92 €

Execució del pressupost

Pressupost d'ingressos

Es van fer efectives transferències de crèdit del Departament d'Economia i Coneixement per un import de 4.486.394,53 €, 936.393,27 € dels quals corresponen a resultes d'aportació pendent de 2012 i 3.550.001,26 € corresponen, a aportacions del pressupost de 2013.

Es van fer efectius ingressos per interessos de comptes corrents per un import de 12.576,98 €.

Es van fer efectius altres ingressos per un import de 15.849,06 €.

A part dels 3.550.001,26 € rebuts que corresponen a aportacions del pressupost de 2013 queden pendents de transferir 1.149.971,65 €, en relació amb els quals ja es va efectuar l'oportuna petició al Departament d'Economia i Coneixement en data 1 d'octubre de 2013. Així mateix, la suma dels imports anteriors (3.550.001,26 € + 1.149.971,65 € = 4.699.972,91 €) correspon a l'aportació pressupostària per a l'exercici 2013.

Pressupost de despeses

Pel que fa al pressupost de despeses, les autoritzacions de crèdit realitzades sobre els crèdits inicials (4.699.972,91 €) foren de 4.631.663,98 €. Per tant, pel que fa a l'estat d'execució del pressupost de despeses, aquest s'ha tancat en una mitjana global de 98,55%.

Igualment, pel que fa l'estat d'execució del pressupost de despeses, les disposicions de crèdit realitzades foren de 4.631.663,98 €, les obligacions de crèdit, de

4.631.663,98 €, i els pagaments ordenats, de 4.631.663,98 €;. Amb la següent distribució:

Taula 19. **Distribució de l'estat d'execució de les despeses**

Pressupost	
Remuneracions de personal i SS. Cap. I	3.657.867,48 €
Despeses corrents de béns i serveis	930.740,22 €
Inversions reals	43.055,28 €
Variacions d'actuacions financeres	1,00 €
TOTAL D'OBLIGACIONS 2013	4.631.663,98 €

Tancament del pressupost

Pel que fa al resultat pressupostari de l'exercici:

Càlcul de drets reconeguts per a l'exercici 2013:

Drets reconeguts per a l'exercici 2013: 4.699.972,91 €

Transferències rebudes i ingressades pendants de resultes de 2012: ¹¹	936.393,27 €
Transferències rebudes i ingressades de drets de 2013:	3.550.001,26 €
Transferències pendants a 31/12/2013:	1.149.971,65 €

Taula 20. **Operacions corrents**

Operacions corrents	
Drets reconeguts de l'exercici 2013	4.651.971,91 €
Romanents incorporats de l'exercici 2012	0,00 €
Obligacions reconegudes	4.588.607,70 €
Resultat pressupostari d'operacions corrents	63.364,21 €

¹¹ Les transferències rebudes i ingressades pendants de resultes de 2012 corresponen als drets reconeguts i no liquidats de l'exercici 2012 en data 31/12/2012, ressenyades com a transferències pendants en la memòria de tancament de l'exercici 2012.

Taula 21. **Operacions de capital**

Operacions de capital	
Drets reconeguts de l'exercici 2013	48.001,00 €
Romanents incorporats de l'exercici 2012	0,00 €
Obligacions reconegudes	43.056,28 €
Resultat pressupostari de capital	4.944,72 €

Taula 22. **Total d'operacions del pressupost**

Total d'operacions del pressupost	
Drets reconeguts per a l'exercici 2013	4.699.972,91 €
Obligacions reconegudes per a l'exercici 2013	4.631.663,98 €
Resultat pressupostari, estalvi 2013	68.308,93 €

Ampliació de crèdit de l'exercici 2013:	145.000,00 €
Drets ampliat per a l'exercici 2013:	4.844.972,92 €
Resultat pressupostari ESTALVI ACUMULAT	213.308,94 €

Taula 23. **Compte general de tresoreria**

Compte general de tresoreria	
Existències inicials a bancs	1.868.836,85 €
Total d'ingressos del pressupost corrent	
- Transferències corrents	4.486.394,53 €
- Interessos bancaris	12.576,98 €
- Altres ingressos	15.849,06 €
- Avançament per projectes	28.000,00 €
Total d'ingressos d'operacions de tresoreria	1.518.326,20 €
Total d'entrades de tresoreria el 2013	7.929.983,62 €
Total de pagaments del pressupost corrent	4.631.663,98 €
Total de pagaments d'exercicis tancats	28.693,08 €
Total de pagaments d'operacions de tresoreria	1.672.036,16 €
Total de sortides de tresoreria el 2013	6.332.393,25 €
Existències al tancament de l'exercici	1.597.590,37 €

Les operacions de formalització es troben compensades.

D'acord amb aquests resultats de tancament de gestió del pressupost per l'exercici, l'Oficina té unes existències finals a bancs de 1.597.590,37 €

El certificat bancari acredita un saldo a final d'any d'1.597.590,37 €.

D'acord amb aquests resultats de tancament de gestió del pressupost per a l'exercici, l'Oficina té obligacions pendents de pagament per valor de 0,00 €.

Respecte del saldo a 31/12/2013 dels comptes no pressupostaris:

Taula 24. **Saldo a 31/12/2013 dels comptes no pressupostaris**

Saldo a 31/12/2013 dels comptes no pressupostaris	
Compte de retencions de l'IRPF	306.999,65 €
Compte de retencions de la Seguretat Social	6.976,52 €
Compte de transferències (Romanents 2012 no incorporats en l'exercici 2013)	901.873,98 €
Subcompte de reduccions de nòmina del personal 2013	44.624,22 €
Compte de bestretes	2.935,15 €
Compte d'habilitació	13.307,73 €
Compte de despeses de representació	22.852,40 €
Compte de fiances i provisions	1.192.756,67 €
Compte d'ingressos d'interessos bancaris	52.551,75 €
Compte d'altres ingressos	38.146,01 €

El compte d'habilitació disposa a 31/12/2013 de 37,07 € en metàl·lic i 13.270,66 € en bancs.

Els certificats bancaris corresponents, adjunts com annex, acrediten els saldos dels comptes d'habilitació i del de despeses de representació.

2.2.2. Sistemes d'Informació

La unitat de Sistemes d'Informació i Comunicacions depèn orgànicament de la Direcció d'Anàlisi. La seva funció principal és generar i administrar les tecnologies de la informació necessàries per al funcionament de l'Oficina Antifrau de Catalunya d'acord amb les tendències i avenços més modernitzats i segurs del mercat, coordinant i supervisant l'estudi, el disseny, el desenvolupament, l'execució, el manteniment, la seguretat i la documentació dels sistemes d'informació i els seus equips.

Compta amb la direcció d'un cap d'unitat i els serveis de tres tècnics de sistemes d'informació i comunicació. A continuació indiquem les actuacions més rellevants realitzades durant aquest any per aquesta unitat.

Implementació d'eina d'anàlisi de casos i2

Durant l'any 2013 els tècnics de la Unitat de Sistemes d'Informació i Comunicacions van rebre formació sobre l'eina i2 de personal qualificat en la matèria, tant en l'aspecte tècnic de disseny de bases de dades com en el de la utilització de l'eina amb l'objectiu d'aprofitar al màxim les seves possibilitats.

i2 és un entorn d'anàlisi d'intel·ligència que permet organitzar grans volums d'informació. Permet als analistes classificar, analitzar i visualitzar ràpidament dades de fonts diferents, reduint el temps necessari per descobrir la informació clau entre dades complexes.

Aquest any, continuant amb la feina de posada en marxa de l'i2, la Unitat de Sistemes d'Informació ha organitzat petites jornades de treball (*workouts*) destinades a donar a conèixer l'eina i les seves possibilitats al personal de l'Oficina de les diferents àrees: anàlisi, investigacions i prevenció.

S'ha seguit una metodologia pràctica per introduir l'eina, utilitzant casos reals i en petits grups de persones, per facilitar la participació i la implicació de tots, i s'han fet diferents pràctiques que ens han permès aprofundir en algunes qüestions:

- Estructura de dades que més s'ajusta a les nostres necessitats
- Introducció massiva de dades
- Familiarització del personal amb l'eina
- Detecció precoç de possibles problemes

Desenvolupament de la plataforma de gestió documental

El 2013 la unitat de Sistemes d'Informació i Comunicacions ha continuat la tasca iniciada el 2012, finalitzant la fase d'estudi del model documental necessari per a les direccions d'anàlisi i investigacions, amb la col·laboració del personal responsable. Es determinen els tipus documentals necessaris i l'estructura de carpetes que cal implementar i es fa un primer estudi dels fluxos que segueix un expedient tant d'anàlisi com d'investigacions, des del moment que s'inicia fins a la seva finalització i arxivament.

En una primera fase s'estableix un *planning* de jornades de formació per als tècnics del nostre departament i s'intenten resoldre dubtes de funcionament i programació sobre la plataforma, amb la col·laboració d'una empresa externa, a més d'un estudi personal de l'eina per part del personal tècnic de la Unitat de Sistemes.

En una segona fase comencen els treballs de desenvolupament de la versió 1.0 de l'eina amb programació de nivell baix que resolgui totes les mancances que li detectem a l'eina i que caldria resoldre per a la correcta implementació del nostre model. Es crea l'estructura de directoris, herència de metadades, i es resol la introducció de dades de persones com a entitat base.

Durant aquesta segona fase es fa una demostració als diferents departaments implicats de la primera versió 1.0 en fase beta, i se'n recullen els comentaris i les millores demanades.

Renovació de maquinària

Per raons d'obsolescència o deteriorament, s'ha procedit a la renovació de diferents equipaments informàtics de l'Oficina:

- 4 equips portàtils per a la seva utilització en diversos desplaçaments del personal
- 2 fotocopiadores
- 2 impressores

Actualització de programari

S'ha procedit a l'actualització de programaris obsolets a l'Oficina tant en els llocs de treball dels usuaris com a l'entorn virtualitzat dels servidors.

Entre el programari actualitzat podem destacar:

- Acrobat Reader i Professional
- Java
- Veeam Backup

Control remot d'equips

S'afegeix un mòdul de control remot d'equips, integrat en el mòdul de gestió d'incidències i auditoria i inventari de ProactivaNET. Es tracta d'un programari

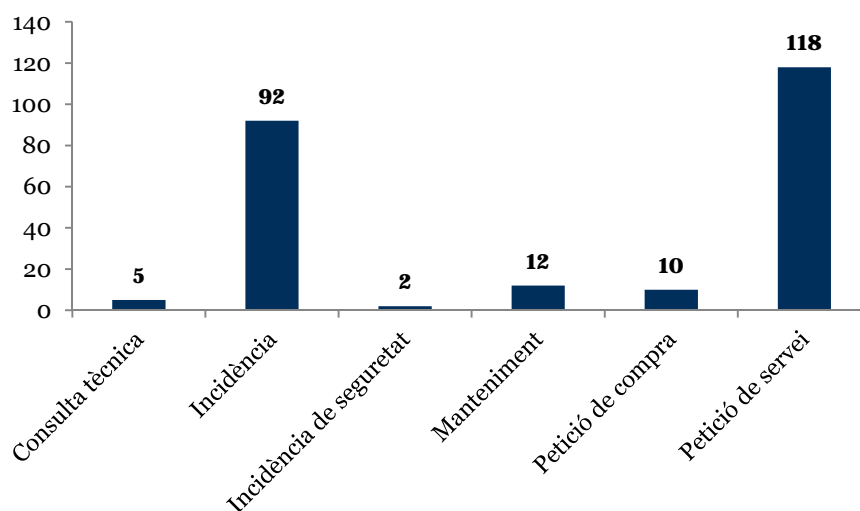
per poder connectar via remota amb el PC dels usuaris, de manera que un problema en un equip es pugui solucionar immediatament sense necessitat de desplaçaments fins a l'ordinador afectat.

Aquesta eina ens ha permès agilitzar el temps de resposta davant les incidències dels usuaris i gestionar millor els recursos humans i tècnics de l'Oficina.

Portal d'incidències i servei de suport a l'usuari

Durant aquest any s'han registrat a través del portal de suport a l'usuari les següents incidències i peticions de servei al departament, agrupades per tipus:

Gràfic 23. **Incidències i peticions de servei agrupades per tipus**

Taula 25. **Tipus de consultes**

Consulta tècnica	Preguntes sobre l'ús de qualsevol sistema comú de l'organització o algun tipus de maquinària / programari gestionat per la unitat de Sistemes d'Informació.	5
Incidència	Notificació de problemes de funcionament, errors o caigudes de servei.	92
Incidència de seguretat	Notificació d'una incidència relacionada amb la confidencialitat, la integritat o la disponibilitat de la informació.	2

Manteniment	Tasques de manteniment.	12
Petició de compra	Peticions de compra de material immobilitzat de la unitat de Sistemes d'Informació.	10
Petició de servei	Sol·licitud de prestació de serveis.	118
Suggeriment/Reclamació	Protesta per problemes en el servei ofert per la Sistemes d'Informació.	0
	Total de consultes rebudes:	239